Crna Gora
Državna revizorska institucija
Broj: 05-035/24-287/35
Podgorica, 25.07.2024. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA
DOO „VODOVOD I KANALIZACIJA“ TIVAT ZA 2023. GODINU

(KONAČAN IZVJEŠTAJ)

Podgorica, jul 2024. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE I PREPORUKE 3
1. OPŠTI DIO 6
1.1. Pravni osnov 6
1.2. Opšti podaci o subjektu revizije 6
1.3. Vrsta, predmet i cilj revizije 8
1.4. Metode vršenja revizije 9
1.5. Kriterijumi revizije 9
2. UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 10
2.1. Upravljanje i unutrašnje kontrole 10
2.1.1. Unutrašnja revizija 15
2.1.2. Računovodstveni sistem 15
2.1.3. Planiranje prihoda i rashoda 16
2.1.4. Izvještavanje 17
2.1.5. Radni odnosi, organizacija i sistematizacija radnih mjesta 18
2.2. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (Bilans stanja) 20
2.2.1. Aktiva 22
2.2.2. Pasiva 31
2.3. ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (Bilans uspjeha) 37
2.3.1. Prihodi 39
2.3.2. Rashodi 44
2.4. ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE – Direktni metod 55
2.5. Javne nabavke 57
2.6. Sudski sporovi 59
2.7. Zakonska i druga akta koja su korišćena u postupku revizije 61

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije i Izjašnjenja subjekta revizije br: 1996/23 od 26.09.2023. godine, na Preliminarni izvještaj o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja „Vodovod i kanalizacija“ DOO Tivat za 2023. godinu (Interno br: 05-038/24-122 od 21.06.2024. godine), na osnovu člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i člana 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu senator **Zoran Jelić** (rukovodilac Kolegijuma) i predsjedavajući Senatom **Nikola N. Kovačević** (član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 25.07.2024. godine usvojio je:

Konačni izvještaj o reviziji
Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat za 2023. godinu

Odgovornost subjekta revizije

Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji za 2023. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat za 2023. godinu, sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekta revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

MIŠLJENJE

Finansijska revizija

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Godišnjih finansijskih izvještaja „Vodovod i kanalizacija“ – DOO Tivat za 2023. godinu utvrđeno je da su finansijski izvještaji za 2023. godinu sastavljeni u svim materijalnim aspektima, u skladu s važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da su prezentovani na fer i objektivan način. Utvrđena odstupanja nijesu materijalno značajna, te u skladu s tim nadležni Kolegijum izražava **POZITIVNO MIŠLJENJE** na finansijsku reviziju.

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje **skrećemo pažnju** Društvu na dosljednu primjenu Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE POZITIVNOG MIŠLJENJA NA FINANSIJSKU REVIZIJU

Nalaz: Društvo je na računu 640 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina nepravilno iskazalo promjene stanja prihoda po osnovu ukidanja odloženih prihoda u iznosu od 560.659 €, koje je trebalo da evidentira na računu 641 – Prihodi po osnovu uslovljenih donacija. U ovom slučaju nepravilna evidencija nije uticala na finansijski rezultat.

Preporuka F1: Društvo treba da iskazuju stanje i promjene stanja imovine, kapitala i obaveza, rashode i prihode i utvrđuje rezultate poslovanja prema sadržini pojedinih računa datih u Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.

Revizija pravilnosti

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Godišnjih finansijskih izvještaja „Vodovod i kanalizacija“ DOO Tivat za 2023. godinu, utvrđeno je da Društvo nije u potpunosti uskladilo poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima. Revizijom su utvrđena odstupanja i neusklađenosti poslovanja Društva sa sljedećim propisima: Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Zakonom o radu, Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, Zakonom o javnim nabavkama i Kolektivnim ugovorom Društva koja su materijalno značajna ali ne i prožimajuća u odnosu na postavljene kriterijume za reviziju pravilnosti, na osnovu čega nadležni Kolegijum DRI izražava **USLOVNO MIŠLJENJE NA REVIZIJU PRAVILNOSTI.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA NA REVIZIJU PRAVILNOSTI

Nalaz: Shodno članu 4 Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Opštine Tivat d.o.o.-u „Vodovod i kanalizacija“ Tivat, iz jula mjeseca 2023. godine, Osnivač i Društvo treba da zaključe Aneks Ugovora kojim će se definisati promjena u vezi sa postojećom infrastrukturom - postrojenjem za prečišćavanje otpadnih voda koje koristi Društva za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat (DOO „PPOV Tivat i Kotor“).

Preporuka P1: Društvo treba da shodno MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema prizna sredstva samo ukoliko će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u entitet.

Nalaz: Društvo u 2023. godini nije posjedovalo značajan broj internih procedura koje je trebalo donijeti na osnovu Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru. Društvo je u 2024. godini donijelo određeni broj internih procedura u skladu sa Zakonom.

Preporuka P2: Društvo treba da u skladu sa članom 7 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru nastavi sa razvojem sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola, naročito u dijelu izvještavanja rukovodstva u cilju uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva Društva.

Nalaz: Društvo nije obezbijedilo zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom što nije u skladu sa čl. 19 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.

Preporuka P3: Društvo treba da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom u skladu sa članom 19 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.

Nalaz: Društvo ne vrši javno oglašavanje za radna mjesta koja će popuniti preuzimanjem zaposlenih od Agencije. U skladu sa čl. 24 Zakona o radu poslodavaca je dužan da slobodno radno mjesto prijavi Zavodu za zapošljavanje. Zavod je dužan da javno oglasi slobodno radno mjesto u privrednom društvu, javnoj ustanovi i drugoj javnoj službi, čiji je osnivač ili većinski vlasnik država, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Preporuka P4: Društvo treba da izvrši dopune i izmjene postojećeg Pravilnika o sistematizaciji i shodno Zakonu o radu po pravilu vrši javno oglašavanje svih slobodnih radnih mjesta, a sve vrste ugovora za obavljanje određenih vrsta poslova da zaključuje u skladu sa Zakonom.

Nalaz: U poslovnim knjigama Društva iskazana je vrijednost osnovnog kapitala u iznosu od 1.798.219 €, dok je u evidenciji Centralnog registra privrednih subjekata iskazana vrijednost od 1 €. Društvo od osnivanja nije izvršilo procjenu pokretnih i nepokretnih stvari, novčanih sredstva i drugih imovinskih prava preuzetih od Javnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" Tivat.

Preporuka P5*:* Društvo treba da izvrši procjenu kapitala, da tu vrijednost unese u Statut i da kompletira dokumentaciju kako bi se izvršile promjene u Centralnom registru privrednih subjekata.

Nalaz: Uvidom u obračunske liste zaposlenih konstatovan je ispravan Obračun zarade za sve stavke, sem za startni dio zarade pri bolovanju i u određivanju stope minulog rada. Startni dio zarade se nije smanjivao shodno satima bolovanja, kako se smanjuju svi dijelovi zarade. Minuli rad je pogrešno izračunat jer nije ispravno uvećavan po svakoj započetoj godini shodno članu 20 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i članu 46 Kolektivnog ugovora Društva.

Preporuka P6: Društvo treba da izvrši korekciju stope minulog rada za zaposlene i obračun sati pri privremenoj spriječenosti za rad i uskladi sa Zakonom i Kolektivnim ugovorom.

Nalaz: Plan javnih nabavki je realizovan u iznosu od 35% od planiranih nabavki za 2023. godinu što upućuje na slabosti u planiranju javnih nabavki.

Preporuka P7: Društvo treba da Plan javnih nabavki zasniva na procjeni stvarnih potreba i u skladu sa raspoloživim sredstvima planira postupke javnih nabavki.

Na osnovu člana 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- Da se sa sadržajem Izvještaja upozna Odbor direktora kao organ upravljanja i rukovođenja Društva.

- Da se sa sadržajem Izvještaja upoznaju Opština Tivat kao osnivač Društva, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti i unapređenja položaja Društva.

- Da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Odbor za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore.

- Da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje Skupštine Crne Gore.

- Da Društvo do **02.09.2024**. godine dostavi DRI **Plan aktivnosti** za realizaciju izdatih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Društvo će do **27.01.2025.** godine dostaviti DRI **Izvještaj** o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

SENATOR DRI
Zoran Jelić

_____
Rukovodilac Kolegijuma

1. OPŠTI DIO

1.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat za 2023. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 (Sl. list CG, br. 01/07, 038/13),
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2024. godinu br. “I”06 – 038/23-319 od 26.12.2023. godine;
- Odluci o vršenju revizije br: 05-035/24-287/3, od 19.02.2024. godine koju je donio nadležni Kolegijum.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat za 2023. godinu vršena je u skladu sa:

- Poslovnikom DRI („Sl. list CG” br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG” br. 07/15);
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS);
- Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI – nivo III).

1.2. Opšti podaci o subjektu revizije

Opšti akti kojima se uređuje unutrašnji rad Društva su:

- Odluka o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Tivat („Sl. list CG – opštinski propisi“ br. 024/13 od 02.08.2013. godine, 004/15 od 22.01.2015. godine, 045/19 od 18.11.2019. godine);
- Statut Društva sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Tivat br. 594 od 27.04.2022. godine, („Sl. list CG – opštinski propisi“ br. 018/22 od 21.04.2022. godine);
- Opšti akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama J.P. Vodovod i kanalizacija Tivat o računovodstvu i računovodstvenim politikama, br. 452 od 23.03.2012. godine;
- Pravilnik o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta, br. 539 od 16.05.2013. godine; Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta br. 35 od 23.09.2019. godine i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta br. 56 od 04.11.2021. godine;
- Kolektivni ugovor Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Tivat br. 46 od 28.07.2023. godine.

Odluka o osnivanju Društva donijeta je zbog reorganizacije Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ Tivat u skladu sa odredbama Zakona o unaprjeđenju poslovnog ambijenta („Sl. list CG“, br. 40/2010 i 18/2019).
Sjedište Društva je u Tivtu, ulica II Dalmatinske br. 3 A;
e-mail Društva: vik-tivat@t-com.me;
Internet adresa: www.viktivat.me;
Matični broj (PIB) je: 02295407;

Prema podacima Društva, na 31. decembar 2023. godine u Društvu je bilo zaposleno 64 izvršioca.

Osnivač DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat (u daljem tekstu: Društvo) je Opština Tivat.
Društvo je osnovano kao jednočlano društvo sa ograničenom odgovornošću, na neodređeno vrijeme.
Društvo obavlja djelatnosti od javnog interesa:

- 36.00 Sakupljanje, prečišćavanje i distribucija vode (*sakupljanje vode sa izvora i bunara, prečišćavanje i distribucija cjevovodom za potrebe domaćinstva i privrede na teritoriji opštine Tivat; održavanje vodovodnog sistema na teritoriji opštine Tivat; održavanje vodovodnih sistema u seoskim naseljima na teritoriji opštine Tivat*);
- 37.00 Uklanjanje otpadnih voda (*sakupljanje i transport komunalnih, atmosferskih i drugih otpadnih voda sa područija opštine Tivat; održavanje kanalizacionog sistema i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda; prečišćavanje otpadnih voda iz kanalizacionog sistema i drugih sistema za odvođenje otpadnih voda; obrada i tretman mulja, njegova upotreba, reciklaža i odlaganje; pražnjenje i čišćenje septičkih jama i šahtova i održavanje izgrađenog sistema za prihvat i odvođenje atmosferskih voda*);

Društvo obavlja i djelatnosti koje nemaju karakter djelatnosti od javnog interesa:

43.22 Postavljanje vodovodnih i kanalizacionih sistema (*instaliranje vodovodnog i kanalizacionog sistema, uključujući dogradnju, adaptaciju, održavanje i popravke*) i

71.12 Inžinjerske djelatnosti (*izrada tehničke dokumentacije: urbanističkih planova i projekata iz oblasti hidrotehnike, građevinskih projekata za objekte hidrotehnike, projekata instalacija, uređaja i postrojenja vodovoda i kanalizacije; pružanje geoprostornih (kartografskih) informacija za hidrotehničke instalacije*).

Članom 10 Statuta definisano je da Osnovni kapital Društva predstavlja: novčani ulog u iznosu od 1 € i nenovčani ulog koji čine pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovnska prava preuzeta od Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ Tivat, čiju će procjenu izvršiti ovlašćeni procjenjivač, a u skladu sa Odlukom o osnivanju Društva i zakonom.

Društvo samostalno istupa u pravnom prometu, zaključuje ugovore i obavlja druge poslove u okviru svoje pravne i poslovne sposobnosti. Društvo odgovara za obaveze prema trećim licima cjelokupnom svojom imovinom. Osnivač odgovara za obaveze Društva do visine svog uloga.

Organi Društva su: Skupština Društva, Odbor direktora i Izvršni direktor.

- *Skupština Društva* (poslove Skupštine Društva vrši Osnivač): daje saglasnost na Statut Društva na predlog Odbora direktora; Daje saglasnost na statusne promjene; Daje saglasnost na cjenovnik komunalnih usluga iz djelatnosti Društva koji utvrđuje Odbor direktora; Daje saglasnost na imenovanje i razrješenje izvršnog direktora; Imenuje i razrješava članove Odbora direktora; Donosi Godišnji program obavljanja komunalnih djelatnosti; Usvaja Godišnji izvještaj o realizaciji programa obavljanja komunalnih djelatnosti; Donosi odluke o raspodjeli dobiti i načinu pokrića gubitaka Društva; Daje saglasnost na promjenu djelatnosti Društva, sjedišta, smanjenja odnosno uvećanja osnovnog kapitala Društva; Odlučuje o promjeni oblika, restruktuiranju, dobrovoljnoj likvidaciji Društva ili podnošenju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka; Odobrava procjenu nenovčanog uloga; Obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom.
- *Odbor direktora* je organ upravljanja u Društvu, ima pet članova, koje imenuje Osnivač, članovi Odbora direktora se imenuju na period od četiri godine, Statutom su propisani uslovi za imenovanje lica u Odbor direktora i to: radno iskustvo od najmanje pet godina; najmanje tri člana Odbora direktora moraju imati VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja ili 240 CSPK kredita i Predsjednik Odbora direktora mora imati VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja ili 240 CSPK kredita. Statutom je propisano i da Odbor direktora donosi Poslovnik o radu, kojim se bliže uređuje postupak zakazivanja sjednica, način rada i odlučivanja, u skladu sa zakonom. Odbor direktora Društva u funkciji upravljanja vrši sve obaveze u skladu sa Zakonom, Statutom Društva i odlukama osnivača, a naročito: upravlja Društvom i daje smjernice izvršnom direktoru u pogledu vođenja poslova Društva; donosi Statut Društva; donosi odluku o statusnim promjenama; imenuje i razrješava izvršnog direktora; utvrđuje prijedlog Godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti; utvršuje prijedlog Godišnjeg izvještaja o obavljanju komunalnih djelatnosti; utvrđuje prijedlog odluke o raspodjeli dobiti i načinu pokrića gubitaka; donosi odluku o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala Društva, te o promjeni djelatnosti Društva i sjedištu; utvrđuje prijedlog odluke o promjeni oblika, restruktuiranju, dobrovoljnoj likvidaciji ili podnošenju prijedloga za pokretanje stečajnog postupka od strane Društva; donosi cjenovnik usluga; donosi odluku o unutrašnjoj organizaciji Društva i akt o sistematizaciji; imenuje sekretara Društva; utvrđuje poslovnu strategiju u skladu sa smjernicama Skupštine Osnivača; vrši nadzor nad poslovanjem Društva; utvrđuje računovodstvene politike i politike upravljanja rizicima; imenuje nezavisnog revizora; usvaja plan javnih nabavki; izvršava odluke Skupštine; daje i opoziva prokuru; usvaja tromjesečne izvještaje izvršnog direktora o poslovanju Društva; usvaja planove i programe iz oblasti za koje je Društvo

osnovano; odlučuje o raspolaganju i upravljanju imovinskim pravima Društva; usvaja finansijske iskaze, kao i informacije o izvršenoj reviziji ako su finansijski iskazi bili predmet revizije; vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, Odlukom o osnivanju i Statutom.

- *Izvršni direktor* je organ rukovođenja Društvom, imenovanje izvrnog direktora vrši se na mandatni period od četiri godine. Statutom su propisani uslovi koje treba da ispunjava lice kako bi bilo imenovano i to da pored opštih uslova propisanih zakonom, ispunjava i: da ima visoku stručnu spremu - VII-1 nivo obrazovanja prema Zakonu o nacionalnom okviru kvalifikacija i da ima pet godina radnog iskustva na poslovima rukovođenja, odnosno osam godina na drugim poslovima koji zahtijevaju samostalnost u radu. Izvršnog direktora imenuje Odbor direktora uz saglasnost Osnivača. Imenovanje izvršnog direktora vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Odbor direktora, u ime Osnivača, tri mjeseca prije isteka vremena na koji je Izvršni direktor imenovan. Izvršni direktor zaključuje sa Odborom direktora ugovor o radu, kojim se utvrđuju prava, obaveze i odgovornosti i zarada izvršnog direktora. Izvršni direktor: organizuje i vodi poslovanje Društva; zastupa i predstavlja Društvo; odgovara za zakonitost rada Društva; Izvršava odluke Odbora direktora Društva; predlaže akte koje donosi Odbor direktora Društva i odgovoran je za sprovođenje odluka i drugih akata Odbora direktora; zaključuje ugovore u ime Društva u skladu sa Odlukom o osnivanju i Statutom Društva; predlaže akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji; odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u vezi sa radom; podnosi tromjesečne izvještaje o tekućem poslovanju Društva i druge izvještaje Odboru direktora; odlučuje o drugim pitanjima vezanim za tekući rad i poslovanje Društva, u skladu sa zakonom, Statutom i odlukama Odbora direktora i Osnivača.

Finansiranje Društva: Finansiranje djelatnosti koje su od javnog interesa vrši se iz budžeta Opštine, sopstvenih prihoda Društva, i drugih izvora koje utvrdi Osnivač u skladu sa zakonom. Sredstva za obavljanje djelatnosti koje nisu od javnog interesa obezbjeđuju se iz sopstvenih prihoda Društva.
Društvo vodi poslovne knjige u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i revizija.
Društvo vodi računovodstvo i priprema godišnje finansijske izvještaje i iskaze u skladu sa propisima kojim se uređuje računovodstvo i revizija, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
Lice ovlašćeno za raspolaganje finansijskim sredstvima Društva za 2023. godinu bio je Izvršni direktor Alen Krivokapić.

1.3. Vrsta, predmet i cilj revizije

U skladu sa Godišnjim planom revizije i Odlukom o vršenju revizije, DRI je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti poslovanja Društva za 2023. godinu.

Predmet revizije bio je Godišnji finansijski izvještaj DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat za 2023. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskim propisima.
Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih izvještaja je rukovodilac računovodstva, dok je ovlašćeno lice Izvršni direktor.
Predmet revizije su bili sljedeći finansijski iskazi:

- Iskaz o finansijskoj poziciji - Bilans stanja
- Iskaz o ukupnom rezultatu - Bilans uspjeha
- Iskaz o novčanim tokovima
- Iskaz o promjenama na kapitalu i
- Napomene uz finansijske iskaze.

Predmet revizije su i pravna uređenost i organizaciono ustrojstvo Društva, sistem javnih nabavki i sudski sporovi koje vodi Društvo. Predmet mogu biti i ostali aspekti poslovanja Društva.

Cilj revizije je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti finansijskih podataka iskazanih u Godišnjem finansijskom izvještaju za 2023. godinu i izricanje mišljenja o usaglašenosti poslovanja subjekta revizije sa zakonima i propisima i namjenskom korišćenju sredstava.

1.4. Metode vršenja revizije

Revizija je izvršena kombinovanjem metoda dokumentarne i terenske revizije. Revizija je uključivala ispitivanje i pribavljanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje uzorka vršeno je korišćenjem programa IDEA. Revizori su na terenu koristili i druge metode revizije kao što su: analize dosijea, evidencija i radnih papira subjekta revizije, konfirmacija kao i vođenje razgovora (intervjui) sa zaposlenima u Društvu.
Materijalnost za reviziju godišnjih finansijskih izvještaja DOO “Vodovod i kanalizacija” Tivat za 2023. godinu iznosi 1,59% od ukupnih rashoda, koji su u 2023. godini iznosili 3.080.230,98 €, tako da materijalnost za predmetnu reviziju **iznosi 48.975,67 €.**

1.5. Kriterijumi revizije

Kriterijumi (važeći okvir finansijskog izvještavanja) na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost i istinitost *finansijskih izvještaja* su:
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica[1];
- Pravilnik o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu[2];
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica[3];
- Opšti akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama J.P. Vodovod i kanalizacija Tivat;
- Međunarodni računovodstveni standardi.
- Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor.

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši ocjena uspostavljenog sistema *finansijskog upravljanja i kontrola* su: Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i interna akta Društva kojim su regulisana prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda (kao što su upotreba službenih automobila, potrošnja goriva, upotreba telefona, reprezentacija i drugo).

Kriterijumi za *reviziju pravilnosti* su ocjena saglasnosti poslovanja Društva sa zakonskim i podzakonskim propisima relevantnim za poslovanje Društva: Zakon o privrednim društvima; Statut Društva; Zakon o komunalnim djelatnostima; Zakon o računovodstvu; Zakon o reviziji; Zakon o radu; Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru; Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja; Zakon o javnim nabavkama; Zakon o porezu na dodatu vrijednost; Zakon o porezu na dobit pravnih lica; Zakon o svojinsko pravnim odnosima; Zakon o državnoj imovini; Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini; Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije; Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica; Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini; Metodologija za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnost i prethodno važeća Metodologija za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti i druga interna akta Društva.

[1] *"Službeni list Crne Gore", broj: 011/20;*
[2] *"Službeni list Crne Gore", broj: 12/08 i 35/10;*
[3] *"Službeni list Crne Gore", broj: 011/20; 13/2021; 13/2022 – ispravka i 139/2022;*

2. UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Upravljanje i unutrašnje kontrole

Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru uređuju se upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru i druga pitanja od značaja za upravljanje, uspostavljanje, sprovođenje i razvoj unutrašnjih kontrola u javnom sektoru. Pod javnim sektorom u smislu Zakona se pored ostalih subjekata, smatraju i akcionarska društva i druga pravna lica u kojima država ili jedinica lokalne samouprave ima većinski vlasnički udio.

Upravljanje i unutrašnje kontrole u javnom sektoru obuhvataju postupke upravljanja sredstvima subjekta, finansijske i druge kontrole i unutrašnju reviziju radi uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva subjekta, na transparentan, pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Za ostvarivanje poslovnih ciljeva subjekta, uspostavljanje i razvoj unutrašnje kontrole u subjektu odgovoran je rukovodilac subjekta, čije su obaveze u vezi sa tim definisane članom 7 Zakona. Takođe, rukovodilac subjekta je u skladu sa čl. 7 Zakona dužan da odredi lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola.

Rukovodilac subjekta dužan je da shodno odredbi člana 18 Zakona i u skladu sa Pravilnikom o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja, osnivaču dostavi godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola uz godišnji izvještaj o radu. U skladu sa Pravilnikom o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru rukovodilac subjekta treba da odredi lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare, odnosno nepravilnosti u subjektu (službenik za nepravilnosti).

Pregledom dostavljene dokumentacije utvrđeno je da je Društvo u proteklom periodu donijelo sljedeća akta:

- Pravilnik o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta br. 559 od 16.05.2013. godine; Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta br. 35 od 23.09.2019. godine i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta br. 56 od 04.11.2021. godine;
- Kolektivni ugovor Društva sa ograničenom odgovornošću “Vodovod i kanalizacija” Tivat br. 46 od 28.07.2023. godine.
- Opšti akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama J.P. Vodovod i kanalizacija br. 452 od 23.03.2012. godine;
- Procedura obračuna i isplate zarada br. 24 od 09.01.2018. godine, odobrio Izvršni direktor
- Odluku o upotrebi sredstava reprezentacije „Vodovod i kanalizacija“ DOO Tivat br. 1852 od 03.12.2019. godine koju je donio Izvršni direktor
- Odluku o uslovima i načinu korišćenja mobilnih telefona DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat br. 186 od 29.10.2020. godine koju je donio Izvršni direktor
- Odluku o načinu korišćenja i upotrebe službenih vozila i potrošnji goriva br. 1966 od 11.11.2020. godine koju je donio Izvršni direktor;
- Interno uputstvo o sprovođenju postupaka javnih nabavki br. 245 od 22.02.2023. godine;
- Odluku o pečatima br. 2179 od 25.12.2020. godine koju je donio Izvršni direktor
- Odluku o uslovima i načinu dodjele sponzorstava, donacija i pomoći DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat br. 1775 od 20.11.2019. godine koju je donio Izvršni direktor
- Odluka o cijenama vodosnabdijevanja i odvođenja otpadnih voda broj 38 od 19.07.2023. godine

Društvo je dostavilo Rješenja Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti kojima se produžava period važenja licenci za:

- javno vodosnabdijevanje (broj 20/1847-9 od 09.07.2020. godine),
- upravljanje komunalnim otpadnim vodama (broj 20/1847-10 od 09.07.2020. godine).

Utvrđeno činjenično stanje:

- Društvo je Programom rada sa finansijskim planom za 2023. godinu[4] utvrdilo planirane aktivnosti za 2023. godinu.
- Rukovodilac subjekta je u skladu sa čl. 7 Zakona donio Rješenje o određivanju lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola.[5]
- Rukovodilac subjekta je sačinio Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unaprijeđenju upravljanja i kontrola za 2023. godinu[6], ali su u izvještaju navedene i procedure koje je Društvo donijelo u februaru 2024. godine (Knjiga procedura, Registar rizika, procedure za vođenje knjigovodstva, vođenje magacinskog poslovanja, godišnji ili vanredni popis imovine i obaveza).
- Društvo je dostavilo FMC Izvještaj o upravljanju i nutrašnjim kontrolama i rizicima za 2023. godinu Odboru direktora i osnivaču kroz Izvještaj o radu i akt upućen Skupštini br. o2-402/24-592 0d 12.062024. godine.
- Rukovodilac subjekta je odredio lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u subjektu u skladu sa čl. 52 Zakona.[7]

Utvrđene nepravilnosti:

- Rukovodilac subjekta nije, u skladu sa čl. 11 Zakona utvrdio plan unaprijeđenja upravljanja i kontrola.
- Rukovodilac subjekta nije uspostavio Registar rizika i odredio lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima u skladu sa čl. 14 Zakona.
- Rukovodilac subjekta nije, u skladu sa čl. 15 Zakona, kroz kontrolne aktivnosti izvršio razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu i nije uspostavio sistem dvojnog potpisa u kome finansijska obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.
- Rukovodilac subjekta nije, u skladu sa čl. 7 Zakona uspostavio unutrašnje kontrole utvrđivanjem internih pravila i procedura za sve procese koje se odvijaju u Društvu.
- Lice zaduženo za obračun zarada je rukovodilac naplate, što nije u skladu sa članom 15 Zakona o unutrašnjim kontrolama, odnosno nije izvršeno razdvajanje odgovornosti kojom se sprječava da jedno lice istovremeno bude odgovorno za odobravanje, ovlašćivanje, odnosno izvršenje, evidentiranje ili kontrolu.

Tokom 2023. godine Društvo nije imalo sljedeća interna pravila i procedure:

- Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju
- Uputstvo o blagajni
- Pravilnik o finansijskom poslovanju
- Pravilnik o službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu
- Pravilnik o informisanju zaposlenih u DOO “Vodovod i kanalizacija” Tivat
- Nijesu donesene interne procedure za planiranje, nabavku i ugovaranje, evidencije poslovnih događaja, upravljanje imovinom i naplatu prihoda.
- Nijesu donesene interne procedure koje se odnose na izvještavanje rukovodstva, način obavljanja poslova, kontrolu i rokove i način izvještavanja, kao ni način postupanja u slučaju uočenih nepravilnosti, prevara ili pogrešne upotrebe sredstava.

Društvo je u 2024. godini donijelo:

- Registar rizika br. 05-043/24-129/9 od 08.02.2024. godine
- Rješenje o određivanju lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanja procesa upravljanja rizicima broj 01-401/24-97/2 od 07.02.2024. godine.
- Proceduru obračuna, fakturisanja i naplate potraživanja za prodaju vode i pružanje usluga[8]
- Proceduru za uvođenje novog vodovodnog priključka pravnim subjektima[9]
- Proceduru za uvođenje novog vodovodnog priključka fizičkim subjektima[10]

[4] Broj 70/1 od 30.11.2022. godine
[5] Broj 1515/2 21.09.2023. godine
[6] Broj 01-079/24-335 od 18.03.2024.godine
[7] Broj 918 od 28.06.2019. godine
[8] Broj 02-070/24-226 od 06.02.2024. godine
[9] Broj 02-070/24-226/1 od 06.02.2024. godine
[10] Broj 02-070/24-226/3 od 06.02.2024. godine

- Proceduru za uvođenje novog kanalizacionog priključka pravnim subjektima[11]
- Proceduru za uvođenje novog kanalizacionog priključka fizičkim subjektima[12]
- Proceduru za godišnji ili vanredni popis imovine i obaveza[13]
- Proceduru za vođenje magacinskog poslovanja (prijem i izdavanje robe i i materijala)[14]
- Proceduru za prijem, kontrolu i plaćanje faktura pristiglih od dobavljača[15]
- Proceduru za vođenje knjigovodstva[16]
- Proceduru za donošenje i usvajanje plana rada sa finansijskim planom[17]
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju[18]
- Postupak za sprovođenje javnih nabavki br. 02-070/24-226/19 od 09.04.2024. godine,
- Proces za nabavku roba, radova i usluga br.02-070/24-226/20 od 09.04.2024. godine.
- Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju u DOO ,,Vodovod i kanalizacija” Tivat br. 01-065/24-637 od 01.07.2024. godine.

Preporuka: Društvo treba da u skladu sa članom 7 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru nastavi sa razvojem sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola, naročito u dijelu izvještavanja rukovodstva u cilju uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva Društva.

Kancelarijsko poslovanje

Kancelarijsko poslovanje obuhvata prijem, otvaranje, pregledanje, razvrstavanje, raspoređivanje, evidentiranje, davanje u rad podnesaka, odnosno akata, administrativno-tehničku obradu akata, otpremanje, kao i njihovo razvođenje, arhiviranje i čuvanje. Uredbom o kancelarijskom poslovanju državnih organa i Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja bliže se uređuje način vršenja kancelarijskog poslovanja u organima državne uprave, državnim organima, organima i službama jedinica lokalne samouprave, nosiocima javnih ovlašćenja i drugim pravnim licima kojima su preneseni, odnosno povjereni poslovi državne uprave.

Društvo je u postupku revizije donijelo Proceduru za prijem, obradu i arhiviranje poslovne dokumentacije (Broj 02-070/24-226/12 od 29.03.2024. godine).

- Na osnovu člana 5 Statuta Društva, Izvršni direktor donio je Odluku o pečatima[19] kojom se utvrđuje način izrade, upotrebe, čuvanja, uništavanja pečata i štambilja i druga pitanja koja se odnose na njihovu upotrebu u Društvu.
- Društvo je donijelo Odluku o razvrstavanju i raspoređivanju podnesaka uz poštovanje brojčanih oznaka organizacionih jedinica u januaru 2024. godine
- Društvo je zaključilo djelovodnik unošenjem službene zabilješke ispod poslednjeg broja sa konstatacijom koji je poslednji broj u djelovodniku za 2023. godinu.

Utvrđene nepravilnosti:

- Procedurom za prijem, obradu i arhiviranje poslovne dokumentacije nije u potpunosti uređen način kancelarijskog i arhivskog poslovanja u Društvu.
- U djelovodniku za 2023. godinu Društva vršena su rezervisanja rednih brojeva koja nijesu iskorišćena.
- Prilikom evidentiranja akata u djelovodnik dodjeljivani su osnovni brojevi, međutim svi naknadno primljeni akti koji se odnose na isti predmet nijesu dobijali podbroj osnovnog broja (kako bi se povezali akati koji se odnose na isti predmet), već su evidentirani pod novim brojem.
- Društvo mjesečne izvještaje o potrošnji goriva i pređenoj kilometraži po vozilima, kao i putne naloge za 2023. godinu nije zavodilo u djelovodnom protokolu, kao osnovnoj evidenciji.

Društvo je u postupku revizije usvojilo Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju u DOO ,,Vodovod i kanalizacija” Tivat br. 01-065/24-637 od 01.07.2024. godine koji je usklađen sa Uputstvom o načinu vršenja kancelarijskog poslovanja ("Sl. CG", br. 059/19 od 23.10.2019, 003/20 od 23.01.2020).

[11] Broj 02-070/24-226/2 od 06.02.2024. godine
[12] Broj 02-070/24-226/6 od 06.02.2024. godine
[13] Broj 02-070/24-226/4 od 06.02.2024. godine
[14] Broj 02-070/24-226/5 od 06.02.2024. godine
[15] Broj 02-070/24-226/7 od 06.02.2024. godine
[16] Broj 02-070/24-226/8 od 06.02.2024. godine
[17] Broj 02-070/24-226/9 od 06.02.2024. godine
[18] Broj 05-043/24-129/18 od 27.02.2024. godine
[19] Broj 2179 od 25.12.2020. godine

Zaštita na radu

Članom 14 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu predviđeno je da je poslodavac dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu sprječavanjem, uklanjanjem i kontrolom rizika na radu, obavještavanjem i osposobljavanjem zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad, uz odgovarajuću organizaciju i potrebna sredstva. Shodno članu 16 Zakona, poslodavac, saglasno prirodi djelatnosti, broju zaposlenih, organizaciji i načinu rada, prava, obaveze i odgovornosti zaštite i zdravlja na radu uređuje opštim aktom ili ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenim. Ovim aktom se bliže uređuju mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja, a naročito: prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih; način obavljanja stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu; način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih; način osposobljavanja zaposlenih i provjere osposobljenosti, korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu i druga pitanja od značaja za zaštitu i zdravlje na radu.

Revizijom je utvrđeno:

- Društvo je, shodno članu 16 Zakona, donijelo Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu 27.12.2019. godine kojim se uređuju: sprovođenje mjera zaštite i zdravlja na radu, procjena rizika, zdravstveni pregled zaposlenih, osposobljavanje zaposlenih, radna mjesta sa posebnim uslovima rada, prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih, saradnja sa zaposlenim, predstavnikom zaposlenih i sindikatom, sredstva za rad, obavljanje stručnih poslova i zaštite i zdravlja na radu, obaveze stručnog lica itd;

Takođe, Društvo je donijelo Normativ sredstava i opreme lične zaštite na radu i Pravilnik o zaštiti od požara.

- Društvo shodno članu 17 Zakona, posjeduje Akt o procjeni rizika[20] izrađen od strane pravnog lica Institut Sigurnost DOO. Navedenim aktom utvrđeno je da je u Društvu 4 radna mjesta sa povećanim rizikom.
- Društvo je, shodno članu 20 Zakona, donijelo Program o osposobljavanju zaposlenih[21].
- Društvo je, shodno članu 30 Zakona, osiguralo zaposlene od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom[22].
- Društvo je donijelo Odluku o imenovanju zaposlenih[23] za: pružanje prve pomoći, zaštitu od požara i evakuaciju zaposlenih.

Društvo je, shodno članu 38 Zakona, zaključilo Ugovor o obavljanju stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu sa Institut Sigurnost DOO Podgorica[24] koje je izvršilo osposobljavanje i provjeru osposobljenosti zaposlenih za bezbjedan rad (Zapisnik br-5653-1908 od 04.04.2023. godine).

- Društvo nije obezbijedilo zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom. Društvo je vršilo redovne šestomjesečne sanitarne preglede.
- Godišnji izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih sačinio je Institut Sigurnost shodno članu 51 Zakona u kojem navodi podatke o:
- radnim mjestima sa povećanim rizikom;
- radnim mjestima sa posebnim uslovima rada;
- povredama na radu i bolestima u vezi sa radom;
- osposobljavanju zaposlenih;
- izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite na radu;

U Izvještaju se navode sledeći nedostaci koje je neophodno otkloniti u narednom periodu:

- Potrebno je ažurirati Evidenciju (Karton) zaduženja i razduženja sredstava i opreme lične zaštite
- Obavljati periodično osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad na radnim mjestima sa povećanim rizikom odnosno na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada, shodno Aktu o procjeni rizika i Programu o osposobljavanju zaposlenih, svake treće godine;
- Uraditi osposobljavanje novozaposlenih radnika.

[20] Broj 40-433-6/18-7 od 06.2018. godine
[21] Broj 2067 od 27.12.2019
[22] Polisa 00222679, broj 1065 od 30.06.2023. godine; broj 550 od 30.06.2023. godine
[23] Broj 2139 od 30.12.2022. godine
[24] Broj 965 od 16.06.2023. godine

Utvrđene nepravilnosti:

- Društvo nije obezbijedilo zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom. Poslodavac je dužan da shodno članu 19 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom i u slučajevima ponovnog angažovanja zaposlenog koji je odsustvovao sa rada na tom radnom mjestu duže od godinu dana.

Preporuka: Društvo treba da obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom u skladu sa članom 19 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu.

Zaštita imovine i lica

Shodno Zakonu o zaštiti lica i imovine, djelatnost zaštite obuhvata sprječavanje ugrožavanja bezbjednosti lica i imovine i sprječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koji se štite. Djelatnost zaštite obavlja se kao fizička i tehnička zaštita.

Članom 3 Zakona o zaštiti lica i imovine predviđeno je da djelatnost zaštite mogu da obavljaju privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji su upisani u Centralni registar privrednih subjekata i imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite izdato u skladu sa Zakonom. Poslove zaštite vrše fizička lica koja imaju dozvolu za vršenje poslova zaštite izdatu u skladu sa Zakonom.

Shodno članu 14 Zakona, zaštita obavezno štićenog objekta vrši se na osnovu plana zaštite koji sadrži procjenu bezbjednosti, ugroženosti i rizika, elaborat fizičkog obezbjeđenja i projekat tehničke zaštite. Izradu plana zaštite obavezno štićenog objekta naručilac ugovorom povjerava privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku koji obavlja djelatnost.

- Shodno članu 14 Zakona doneseni su planovi zaštite obavezno štićenih objekata. Nakon sprovedenog postupka javnih nabavki za usluge fizičko-tehničkog obezbjeđenja izvorišta, rezervoara i crpnih stanica zaključen je Ugovor sa Top force system DOO Nikšić.

Službeni telefoni

Društvo je donijelo Odluku o uslovima i načinu korišćenja mobilnih telefona DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat[25] kojom se utvrđuje koji zaposleni imaju pravo na naknadu troškova mobilne telefonije (Izvršni direktor, rukovodioci službi, tehnički direktor, poslovođe organizacionih jedinica, služba arhiva, PS Plavda, PS Topliš, služba računovodstva, služba naplate, rukovalac postrojenja i drugi odabrani zaposleni čiji su poslovi od posebnog značaja za funkcionisanje redovnih aktivnosti u Društvu).

- Za usluge mobilne i fiksne telefonije Društvo je zaključilo ugovor o pružanju usluga elektronskih komunikacija za pravna lica sa One Crna Gora DOO[26]. Društvo je u 2021. godini zaključilo ugovor sa Crnogoskim Telekomom AD Podgorica[27].
- Uvidom u fakture dobavljača utvrđeno je da Društvo snosi troškove korišćenja mobilnih telefona za prosječno 32 priključka (za pumpne stanice, službu naplate, službu računovodstva, izvršni direktor, rukovodioci službi, tehnički direktor, poslovođe organizacionih jedinica i dr.):
- Uvidom u Glavnu knjigu utvrđeno je da su na računu 531220 – troškovi PTT usluga - telefoni (usluge fiksne telefonije) evidentirani troškovi u iznosu od 1.445,54€, a na 531230 – troškovi mobilne telefonije troškovi u iznosu od 10.952,23€, koji se odnose na fakture dobavljača „One“ (7.442,68€) i „Crnogorski Telekom“ (mobilni internet - 3.509,55€).

Službena vozila

[25] Broj 186 od 29.10.2020. godine
[26] Broj 955 od 29.06.2022. godine
[27] Broj 1849 od 25.11.2021. godine.

Društvo je donijelo Odluku o načinu korišćenja i upotrebe službenih vozila i potrošnji goriva[28] kojom se utvrđuje način, uslovi korišćenja, evidencija o potrošnji goriva i održavanje službenih vozila.

- zaposleni na radnom mjestu sistem operater potpisuje putne naloge za zaposlene. Ovlašćenje je dato na neodređeno vrijeme.
- Finansijskoj službi se dostavljaju mjesečni izvještaji o potrošnji goriva po vozilima (datum sipanja goriva, broj litara i cijena). Mjesečni izvještaji se ne zavode.
- Društvo na mjesečnom nivou vodi evidenciju o pređenim kilometrima po vozilima. Mjesečni izvještaji se ne zavode.
- Društvo je u 2022. i 2023. godini nakon sprovedenog postupka zaključilo ugovore sa Tomičić DOO za usluge servisa, popravke i održavanja vozila sa rezervnim djelovima.
- Društvo je nakon sprovedenog postupka javnih nabavki u 2022. godini zaključilo ugovor sa Hifa Oil CG DOO, a u 2023. godini sa Jugopetrol AD.
- Društvo raspolaže sa 17 vozila: 7 putničkih, 8 teretnih, specijalnim radnim i specijalnim teretnim vozilom. U 2023. godini, Društvo je nabavilo 3 teretna vozila.

2.1.1. Unutrašnja revizija

U skladu sa članom 19 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, radi davanja nezavisnog i objektivnog uvjeravanja i pružanja savjetodavnih usluga u cilju doprinosa unaprijeđenju poslovanja subjekta, u subjektu se organizuje i obavlja unutrašnja revizija, kao dio sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola.

Članom 49 Zakona propisano je da jedinica za unutrašnju reviziju subjekta vrši reviziju kod pravnih lica čiji je osnivač država ili jedinica lokalne samouprave, odnosno u kojima država ili jedinica lokalne samouprave ima većinski vlasnički udio, ako nemaju obrazovanu svoju jedinicu za unutrašnju reviziju.

Osnivač Društva, Opština Tivat je pribavila Mišljenje Ministarstva finansija) (Broj 08-430/22-31/2 od 17.11.2022. godine) da se propisana zakonska norma primjenjuje direktno. Pregledom Strateškog plana unutrašnje revizije Opštine Tivat za 2024. – 2026. godinu utvrđeno je da je Društvo identifikovano kao subjekt unutrašnje revizije s obzirom da je Opština osnivač i većinski vlasnik Društva, kao i činjenice da vrši i upravni nadzor nad Društvom. Služba za unutrašnju reviziju Opštine Tivat je u 2017. godini vršila reviziju sistema obračuna i isplate zarada u Društvu.

2.1.2. Računovodstveni sistem

Upravni odbor J.P. Vodovod i kanalizacija Tivat je usvojio Opšti akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama J.P. Vodovod i kanalizacija Tivat br:412 od 23.03.2012. godine, kojim je uređena organizacija računovodstvenog sistema, interni računovodstveni kontrolni postupci, određivanje lica odgovornih za zakonitost i ispravnost nastanka poslovne promjene i sastavljanje isprava o poslovnoj promjeni, kretanje računovodstvenih isprava i rokovi za njihovo dostavljanje i dalju obradu i računovodstvene politike Društva. Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama uređene su:

- Poslovne knjige – Osim dnevnika i glavne knjige, vode se obavezno i sljedeće pomoćne knjige: Knjiga ulaznih faktura, Blagajnički dnevnik blagajne u domaćoj valuti, Knjiga izlaznih faktura; Knjiga putnih naloga
- Računovodstvene isprave – Definisan je postupak sastavljanja, ovjeravanja, kontrole i knjiženja računovodstvenih isprava.
- Računovodstveni softver – Definisane su osnovne karakteristike koje mora obezbijediti softver i da se poslovne knjige vode na računaru (elektronski).
- Interne računovodstvene kontrole – U ovom dijelu propisani su postupci koji obezbjeđuju pouzdanost i vjerodostojnost evidencija, podataka i finansijskih izvještaja.

[28] Broj 1966 od 11.11.2020. godine

- Usklađivanje poslovnih knjiga i popis imovine - Definisana je procedura formiranja komisije, obaveza popisne komisije i odlučivanje na osnovu izvještaja o popisu i
- Čuvanje poslovnih knjiga i računovodstvenih isprava - Definisani su rokovi za čuvanje i isti počinju zadnjim datumom kalendarske godine na koju se odnose.

2.1.3. Planiranje prihoda i rashoda

Članom 26 Zakona o komunalnim djelatnostima propisano je donošenje godišnjeg programa rada i godišnjeg izvještaja o radu. Društvo je izradilo Godišnji program obavljanja komunalnih djelatnosti – Program rada sa finansijskim planom za 2023. godinu br. 70/1 od 30.11.2022. godine, i isti je potvrđen Odlukom o donošenju Programa rada DOO “Vodovod i kanalizacija” Tivat sa finansijskim planom za 2023. godinu od strane Skupštine opštine Tivat, br. 03-040/22-320 od 28.12.2022. godine (“Sl. List CG – opštinski propisi” br. 001/23 od 04.01.2023. godine). Program je sadržan od uvoda, opisa postojećeg stanja, planiranih aktivnosti, planiranih finansijskih pokazatelja, prikazane strukture zaposlenih i zarada i napomene

Društvo tokom 2023. godine **nije** posjedovalo proceduru za donošenje i usvajanje plana rada sa finansijskim planom, ali je istu izradilo 06.02.2024. godine. Navedenom procedurom je opisan postupak pripreme, izrade finansijskog plana i plana rada preduzeća.

Finansijski plan je sastavni dio Programa rada koji se sačinjava u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti („Sl. list CG“ br: 054/20). Finansijsko planiranje vrši se na način da sve organizacione jedinice društva sačinjavaju spiskove potreba kako bi započeo proces izrade Godišnjeg programa rada sa finansijskim planom. U skladu sa primljenim podacima i uputstvima sastavlja se predlog programa rada sa finansisjkim planom u propisanoj formi. Svi rukovodioci organizacionih jedinica učestvuju u izradi finansijskog plana i na zajedničkim sastancima raspravljaju o planu i daju predloge i sugestije na pojedine pozicije sa obrazloženjima. Rukovodioci računovodstva i izvršni direktor izrađuju konačan program rada sa finansijskim planom. Finansijski plan se priprema do kraja septembra tekuće godine, a Godišnji program rada do 15. decembra godine koja prethodi godini realizacije.

Finansijskim planom opisani su planirani finansijski pokazatelji u kojima se navodi da DOO Vodovod i kanalizacija Tivat samostalno svojom djelatnošću ostvaruje prihode a njima pokriva troškove kojima se obezbjeđuju uslovi za kontinuirano vodosnadbijevanje potrošača i odvođenje otpadnih voda.

Za dodatne poslove koji se obavljaju po nalogu opštine Tivat, sredstva obezbjeđuje nalogodavac tako da se ta sredstva ne mogu unaprijed planirati.

Finansijski plan za 2023. godinu je urađen na osnovu podataka o ostvarenju prihoda i rashoda u proteklom periodu i procjene ostvarenja do kraja 2022. godine. Istim su prikazani plan za 2022. godinu, procjena ostvarenja za 2022. godinu i plan za 2023 godinu. Tako da je Program rada za 2023. godinu rađen na osnovu procjena realizacije za 2022. godinu.

Pregled ostvarenih u odnosu na planirane prihode prikazan je u sljedećoj tabeli:

Opis	Planirano 2023.	Ostvareno 2023.	%
Prihod od isporučene vode	2.000.000,00	2.063.582,00	103,18%
Prihod od kanalizacije	120.000,00	189.348,00	157,79%
Mjesečna naknada za usluge	300.000,00	285.647,00	95,22%
Ostale usluge	60.000,00	51.647,00	86,08%
Ostali prihodi	699.800,00	712.701,00	101,84%
Ukupno:	**3.179.800,00**	**3.302.925,00**	**103,87%**

Društvo je u 2023. godini ostvarilo prihode u iznosu od 3.302.925 €. U ukupno ostvarenim prihodima, najznačajnije učešće imaju prihodi od prodaje robe 68,46% odnosno 2.261.124,66 €, potom prihod od premija, subvencija, dotacija, donacija i sli. 17,68% odnosno 584.048,14 €, pa prihod od prodaje

proizvoda i usluga 9,96% ili 329.099,82 € zatim ostali prihodi 3,89% ili 128.454,60 € dok su drugi poslovni prihodi iskazani u iznosu od 0,01% odnosno 189,56 € i finansijski prihodi u iznosu od 8,68 €.

Pregled planiranih u odnosu na ostvarene rashode prikazan je u sljedećoj tabeli:

Opis	Planirano 2023.	Ostvareno 2023.	%
Nabavka vode iz Regionalnog vodovoda	640.000,00	526.211,00	82,22%
Troškovi materijala	299.800,00	360.403,00	120,21%
Zarade i naknade zaposlenima	932.500,00	1.093.353,00	117,25%
Troškovi proizvodnih usluga	214.500,00	197.537,00	92,09%
Troškovi amortizacije i rezervisanja	780.000,00	696.963,00	89,35%
Nematerijalni troškovi	173.000,00	158.879,00	91,84%
Ostali rashodi i sumnjiva i sporna potraživanja	140.000,00	46.885,00	33,49%
Ukupno:	**3.179.800,00**	**3.080.231,00**	**96,87%**

Društvo je u 2023. godini ostvarilo rashode u iznosu od 3.071.992,35€. U ukupno ostvarenim rashodima, najznačajnije učešće imaju troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi sa 35,51% ili 1.090.869,73 €, zatim troškovi amortizacije i rezervisanja sa 22,77% ili 699.463,36 €, potom troškovi nabavne vrijednosti prodate robe sa 17,13% ili 526.210,67 €, pa troškovi materijala koji učestvuju sa 11,73% ili 360.403,28, onda troškovi proizvodnih usluga sa 6,43% ili 197.536,73 €, zatim nematerijalni troškovi sa 4,90% odnosno 150.623,77 €, troškovi rashoda od usklađivanja vrijednosti imovine sa 1,44% ili 44.123,22 € I ostali rashodi sa 0,09% odnosno 2.761,59 €.

2.1.4. Izvještavanje

Godišnji izvještaj o realizaciji programa obavljanja komunalnih djelatnosti sa bilansom stanja i uspjeha vršilac komunalnih djelatnosti je dužan da dostavi nadležnom organu JLS najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu.

Prema kriterijumima definisanim članom 6 Zakona o računovodstvu, Društvo pripada kategoriji srednjih pravnih lica. Članom 11 Zakona o računovodstvu, između ostalog, propisana je obaveza pripremanja godišnjih finansijskih iskaza sa stanjem na dan 31. decembar poslovne godine; dostavljanje finansijskih izvještaja i izvještaja menadžmenta u pisanom i elektronskom obliku organu uprave nadležnom za poslove utvrđivanja i naplate poreza, najkasnije do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu, pri čemu se uz finansijske iskaze dostavlja i statistički aneks.

Društvo je u skladu sa Zakonom sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu na sljedećim obrascima:
- Iskaz o finansijskoj poziciji - Bilans stanja,
- Iskaz o ukupnom rezultatu - Bilans uspjeha,
- Iskaz o novčanim tokovima,
- Iskaz o promjenama na kapitalu,
- Statistički aneks
- Napomene uz finansijske izvještaje (Napomene uz finansijske izvještaje za 2023. godinu i Izvještaj menadžmenta (Izvještaj o radu).

Društvo je u skladu sa čl. 11 Zakona o računovodstvu dostavilo Poreskoj upravi finansijske iskaze za 2023. godine sa statističkim aneksom i napomenama (napomene uz finansijske izvještaje za 2023. godinu i Izvještaj o radu (Izvještaj menadžmenta) za 2023. godinu. Takođe, Društvo je u skladu sa čl. 17 Statuta dostavilo Opštini Tivat (Sekretarijatu za saobraćaj i stambeno komunalne djelatnosti) finansijske iskaze za 2023. godine sa propratnom dokumentacijom[29] .

[29] br. 02-402/24-379 od 01.04.2024.godine.

U skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima, Društvo je dostavilo Opštini izvještaj o radu menadžmenta za 2023. godinu koji sadrži podatke koji su propisani Pravilnikom o bližem sadržaju godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti i godišnjeg izvještaja o realizaciji godišnjeg programa obavljanja komunalnih djelatnosti.

2.1.5. Radni odnosi, organizacija i sistematizacija radnih mjesta

Unutrašnja organizacija Društva, sistematizacija poslova i radnih mjesta i predviđeni stepen školske spreme utvrđeni su Pravilnikom o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta i njegovim izmjenama i dopunama[30]. U Društvu je sistematizovano 32 radna mjesta sa 69 izvršilaca. Na dan 31.12.2023. godine, bilo je zaposleno 64[31] izvršioca, kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

Organizaciona jedinica	Na dan 31.12.2023.godine		
	Sistematizovano radnih mjesta	Sistematizovano izvršilaca	Zaposleno
Uprava	2	2	2
Računovodstvo	4	4	4
Naplata	5	12	12
Pravni, kadrovski i opšti poslovi	8	9	8
Odjeljenje organizacije, nadzora i upravljanja sistemom	7	16	15
Odjeljenje vodovodne mreže	3	23	20
Odjeljenje kanalizacione mreže	3	3	3
UKUPNO	**32**	**69**	**64**

U postupku revizije je utvrđeno:

- U sklopu knjige procedura postoji Interno uputstvo za Proces zapošljavanja i vođenja kadrovske evidencije[32]. U toku 2023. godine radni odnos su zasnovala 4 lica. Pregledom dosijea novozaposlenih, utvrđena je pravilnost procesa javnog oglašavanja za slobodna radna mjesta shodno Zakonu o radu. Prilikom odlučivanja o izboru kandidata za stupanje u radni odnos, ne formira se Komisija za odabir kandidata i provjeru radne sposobnosti, već je taj postupak u nadležnosti Izvršnog direktora. U Društvu je zaposleno 6 lica sa invaliditetom na neodređeno radno vrijeme. Od 64 zaposlena, 61 ima zasnovan radni odnos na neodređeno, a 3 na određeno vrijeme.
- U Društvu se vodi evidencija o zaposlenima, koja sadrži podatke o zaposlenima (tabelarni prikaz zaposlenih sa radnim mjestom, stručnom spremom, završenom školom i godinom stupanja u radni odnos, matična knjiga radnika sa evidencijom o zasnivanju radnog odnosa, datuma o istom, evidencija o prestanku radnog odnosa zaposlenih i osnova za prestanak), spisak prisutnosti na radu, svim vidovima organizacije radnog vremena i godišnjim odmorima zaposlenih u skladu sa posebnim zakonom i evidencija o zaposlenima koji su angažovani preko agencije za privremeno ustupanje zaposlenih. Sa licem koje zasniva radni odnos, Poslodavac zaključuje ugovor o radu prije stupanja na rad u pisanom obliku, a izmjene ugovorenih uslova rada, vrše se aneksom ugovora o radu na osnovu ponude za zaključenje aneksa ugovora o radu
- Detaljnim pregledom postojeće dokumentacije za 30 zaposlenih u Društvu, zaključeno je da se personalna dokumentacija zaposlenih čuva u dosijeima koji su predviđeni za te namjene, i da je ista adekvatno kompletirana i da sadrži hronološki potrebne podatke koji se odnose na radno iskustvo zaposlenih (dokumenti od značaja za obavljanje poslova radnog mjesta; raspoređivanjem i zaradom, dokaz o stečenim stručnim kvalifikacijama...). Koeficijenti složenosti radnog mjesta odgovaraju koeficijentima koji su predviđeni internim aktima/kolektivnim ugovorom, a prilikom promjene uslova rada (promjena koeficijenta usljed donošenja novog Kolektivnog ugovora) zaključuje se aneks ugovora shodno članu 47 i 48 Zakona o radu. Svi zaposleni imaju potpisane izjave o prihvatanju i pridržavanju odredaba Etičkog kodeksa lokalnih službenika i namještenika. U Društvu postoji Plan za stručno osposobljavanje zaposlenih za period od 2022-2024 godine[33], ali ne i dugoročni plan upravljanja ljudskim resursima koji uključuje prognoze izmjene strukture Društva, smanjenje ili povećanje broja zaposlenih i plan zapošljavanja.

[30] Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji preduzeća i sistematizaciji radnih mjesta br 56 od 04.11.2021.godine
[31] Prosječan broj zaposlenih u 2023. godini (ukupan broj zaposlenih na kraju svakog mjeseca podijeljen sa brojem mjeseci) iznosio je 63.
[32] Br 05-043/24-129/13 od 27.02.2024.godine
[33] Br 1832 od 19.112021.godine

Utvrđene nepravilnosti:

- Shodno Zakonu o radu, noćni rad predstavlja poseban uslov rada i poslodavac koji organizuje noćni rad, dužan je da o tome obavijesti inspekciju rada, što Društvo nije činilo. Društvo je u skladu sa članom 67 Zakona o radu, donijelo Odluku o rasporedu radnog vremena[34], shodno kojoj radno vrijeme za zaposlene počinje u 7h, a završava se u 15h radnim danima, osim za portira – stražara, u okviru Službe opštih i pravnih poslova za čije radno mjesto je definisan rad u 3 smjene. Međutim revizijom platnih lista konstatovan je noćni rad rukovalaca postrojenja u Odjeljenju organizacije, nadzora i upravljanja sistemom, što nije u skladu sa Odlukom.
- Društvo je tokom 2023. godine uvodilo prekovremene sate za pojedine zaposlene, ali nije postupalo u skladu sa čl 64 Zakona o radu, koji definiše da se prekovremeni rad uvodi pisanom odlukom poslodavaca prije početka tog rada ili najkasnije tri radna dana nakon prestanka okolnosti zbog kojih je uveden prekovremeni rad i da obavijesti inspektora rada o uvođenju prekovremenog rada u roku od tri dana od dana donošenja odluke o uvođenju prekovremenog rada. U 2024. godini Društvo je počelo da primjenjuje ove zakonske odredbe i donosi odluke o prekovremenim satima.
- Uvidom u Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta konstatovano je pravilno raspoređivanje zaposlenih, shodno njihovim kvalifikacijama i sistematizaciji, ali nedovoljno definisanje opisa poslova za većinu radnih mjesta. Stoga ugovori o radu koje Društvo zaključuje, ne sadrže sve potrebne elemente shodno čl 31 Zakona o radu (kvalifikaciju nivoa obrazovanja za to radno mjesto; opis poslova koji zaposleni treba da obavlja; iznos osnovne zarade, osnove za uvećanje zarade, vrijeme isplate zarade). Shodno članu 17 Pravilnika definisan je probni rad za sva radna mjesta u trajanju od 1-3 mjeseca, što nije navedeno u ugovorima o zasnivanju radnih odnosa.

Društvo ima potpisan Sporazum o ustupanju zaposlenih sa Agencijom Kadar Plus Outsourcing d.o.o.[35] Tokom 2023. godine ustupljeno je jedno lice na mjestu električar, koji je kasnije preuzet i zasnovao radni odnos na određeno vrijeme u Društvu.

Društvo ne vrši javno oglašavanje za radna mjesta koja će popuniti preuzimanjem zaposlenih od Agencije. Kada je u pitanju javno oglašavanje, Zakon o radu pravi razliku između poslodavaca u realnom i javnom sektoru (javna preduzeća, odnosno privredna društva, javne ustanove i druge javne službe, čiji je osnivač ili većinski vlasnik država, odnosno jedinica lokalne samouprave) – za koje je predviđena obaveza javnog oglašavanja u članu 24, stav 3 Zakona. Usluge Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih po pravilu treba koristiti samo za poslove koji zahtijevaju privremeni rad.

- Shodno članu 58 Zakona o radu korisnik je dužan da, najmanje jednom u šest mjeseci, obavijesti sindikat, odnosno predstavnika zaposlenih o broju i razlozima angažovanja ustupljenih zaposlenih, što Društvo nije sprovodilo.

Preporuka: Društvo treba da u skladu sa čl. 58 Zakona o radu obavještava svoj sindikat, odnosno predstavnika zaposlenih najmanje jednom u šest mjeseci o broju i razlozima angažovanja ustupljenih zaposlenih.

Društvo je zaključilo Ugovor o poslovno – tehničkoj saradnji sa firmom „MLADCOMERC“ doo Kotor koja preko svojih članova vrši poslove fizičkih radnika koji imaju privremeni i povremeni karakter. U skladu sa čl. 200 Zakona o radu, poslodavac može za obavljanje određenih poslova koji nijesu predviđeni aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i koji ne zahtijevaju posebno znanje i stručnost, a po svojoj prirodi su takvi da ne traju duže od 120 radnih dana u kalendarskoj godini, sa određenim licem koje se nalazi na evidenciji nezaposlenih lica Zavoda za zapošljavanje, da zaključi ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Ugovor o obavljanju povremenih i privremenih poslova zaključuje se u pisanoj formi i sadrži naziv i sjedište poslodavca, lične podatke izvršioca poslova (ime, prezime i JMB),vrstu i opis poslova koji su predmet ugovora, period na koji se ugovor zaključuje, mjesto i način izvršenja posla i visinu naknade za obavljeni rad. Uvidom u dokumentaciju, Društvo je plaćalo fakture dostavljene od strane MLADCOMERC za izvršene usluge po ugovorenoj cijeni (određena po dogovoru /20%/)[36] bez jasno

[34] Br 1642 od 07.10.2022.godine
[35] Br 783 od 24.05.2023.godine
[36] Ugovor zaključen 01.04.2023.godine

definisanih uslova, što ukazuje na nepoštovanje zakonskih odredbi prilikom zaključivanja ugovora o privremenim i povremenim poslovima.

Preporuka: Društvo treba da izvrši dopune i izmjene postojećeg Pravilnika o sistematizaciji i shodno Zakonu o radu po pravilu vrši javno oglašavanje svih slobodnih radnih mjesta, a sve vrste ugovora za obavljanje određenih vrsta poslova zaključuje u skladu sa Zakonom.

2.2. ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI (Bilans stanja)

Iskaz o finansijskoj poziciji DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat na dan 31.12.2023. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/ na dan 31.12.2023. godine				
	AKTIVA		**2023**	**2022**
00	**A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL**	**001**		
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	**002**	**25.598.194**	**26.023.244**
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	9.100	13.543
010	*1. Ulaganje u razvoj*	*004*		
011 i 014	*2.Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja*	*005*	*9.100*	*13.543*
012	*3. Goodwil*	*006*		
016 i 015	*4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi*	*007*		
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	25.589.094	26.009.701
020 i 022	*1. Zemljište i objekti*	*009*	*18.850.037*	*19.324.645*
023	*2. Postrojenja i oprema*	*010*	*674.893*	*620.892*
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	*011*	*313*	*313*
024	*3.1. Investicione nekretnine*	*012*		
021 i 025	*3.2. Biološka sredstva*	*013*		
026 i 029	*3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva*	*014*	*313*	*313*
028 i 027	*4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi*	*015*	*6.063.851*	*6.063.851*
	III. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016	0	0
030, 039 (dio)	*1. Učešće u kapitali zavisnih pravnih lica*	*017*		
033(dio), 039(dio)	*2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima*	*018*		
031(dio), 032(dio), 039(dio)	*3. Učešće u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)*	*019*		
033(dio), 039(dio)	*4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)*	*020*		
031(dio), 032(dio)	*5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća*	*021*		
032(dio), 034, 035,036, 039(dio)	*6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)*	*022*		
038, 039(dio)	*7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja*	*023*		
283	**C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA**	**024**		
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	**025**	**2.882.027**	**2.587.109**
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	238.521	238.515
10	*1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni djelovi, sitan inventar i auto gume)*	*027*	*236.336*	*237.600*
11	*2. Nedovršena proizvodnja*	*028*		
12 i 13	*3. Gotovi proizvodi i roba*	*029*		
15	*4. Dati avansi*	*030*	*2.185*	*915*
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	383.597	439.994
202, 203, 209(dio)	*1. Potraživanja od kupaca*	*032*	*365.536*	*419.649*
202, 209(dio)	*2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica*	*033*		
201, 202(dio)	*3. Potraživanja od ostalih povezanih lica*	*034*		
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	*035*	*18.061*	*20.345*
223	*4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit*	*036*		
27	*4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost*	*037*	*18.061*	*20.345*
21, 22 osim 223	*4.3. Ostala nepomenuta potraživanja*	*038*		
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039	0	0
236(dio)	*1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju*	*040*		
237	*2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli*	*041*		
23 osim 236(dio) i osim 237	*3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani*	*042*		
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA U BLAGAJNI	043	2.259.909	1.908.600
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044		
28 osim 288	**E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**	**045**		
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	**046**	**28.480.221**	**28.610.353**
	PASIVA		**2023**	**2022**
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	**2.234.066**	**2.117.138**
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	1.798.219	1.798.219
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103		
320	III. EMISIONA PREMIJA	104		
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	0	0
321	*1. Zakonske rezerve*	*106*		
322(dio)	*2. Statutarne rezerve*	*107*		
322(dio)	*3. Druge rezerve*	*108*		
330 i potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	*4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstva i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnogf rezultata*	*109*		
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	*5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstva i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnogf rezultata*	*110*		
	V. NERASPOREĐENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	435.847	318.919
340	*1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina*	*112*	*318.919*	*205.920*
341	*2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine*	*113*	*116.928*	*112.999*
350	*3. Gubitak ranijih godina*	*114*		
351	*4. Gubitak tekuće godine*	*115*		
	VI. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116		
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	**117**	**285.358**	**291.777**
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	285.358	291.777
404(dio)	*1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih*	*119*	*285.358*	*291.777*
400(dio)	*2. Rezervisanje za troškove u garantnom roku*	*120*		
40 sem 400 i 404	*3. Ostala dugoročna rezervisanja*	*121*	*0*	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	0	0
414, 415	*1. Dugoročni kredit*	*123*		
41 bez 414, 415	*2. Ostale dugoročne obaveze*	*124*		
498	**C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE**	**125**	**576.889**	**471.122**
495(dio)	**D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE**	**126**	**25.152.386**	**25.563.046**
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRAKTOROČNE OBAVEZE (128+129)	**127**	**231.522**	**167.270**
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	128		
	II. KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129	231.522	167.270
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	*1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije*	*130*		
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	*2. Obaveze po osnovu kredita od kreditne institucije*	*131*		
430	*3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije*	*132*		
433, 434, 440-449	*4. Obaveze prema dobavljačima*	*133*	*51.584*	*51.343*
439(dio)	*5. Obaveze po mjenicama*	*134*		
420 i 431	*6. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima*	*135*		
421 i 432	*7. Obaveze prema ostalim povezanim licima*	*136*		
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	*137*	*179.938*	*115.927*
439(dio)	*8.1. Ostale obaveze iz poslovanja*	*138*		
45 i 46	*8.2. Ostale kratkoročne obaveze*	*139*	*171.130*	*112.325*
47, 48 osim 481	*8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatnu vrijednost i ostalih javnih prihoda*	*140*	*8.808*	*3.602*
481	*8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit*	*141*		
427	*8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno*	*142*		
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	**F PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**	**143**		
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	**144**	**28.480.221**	**28.610.353**

2.2.1. Aktiva

Ukupna aktiva Društva u Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2023. godine prikazana je u iznosu od 28.480.221 € i ista je za 0,45% (130.132 €) manja u odnosu na ukupnu aktivu za 2022. godinu (aktiva na 31.12.2022. godine iznosila je 28.610.353 €).

	AKTIVA		2023	2022
00	**A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL**	**001**		
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	**002**	**25,598,194**	**26,023,244**
283	**C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA**	**024**		
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	**025**	**2,882,027**	**2,587,109**
28 osim 288	**E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**	**045**		
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	**046**	**28,480,221**	**28,610,353**

U odnosu na uporedni period prethodne godine:

- iznos stalne imovine je smanjen za 1,63% (425.050 €) i
- obrtna sredstva su uvećana za 11,40% (294.918 €).

Stalna imovina

Na kraju 2023. godine vrijednost stalne imovine iznosila je 25.598.194 € i ista u najznačajnijem iznosu obuhvata nekretnine (18.850.037 €) i avanse za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, opremu biološka sredsva u pripremi (6.063.851 €). Smanjenje stalne imovine u odnosu na 2022. godinu iznosilo je 425.050 €.

	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	**002**	**25,598,194**	**26,023,244**
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	9,100	13,543
011 i 014	*2.Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja*	*005*	*9,100*	*13,543*
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	25,589,094	26,009,701
020 i 022	*1. Zemljište i objekti*	*009*	*18,850,037*	*19,324,645*
023	*2. Postrojenja i oprema*	*010*	*674,893*	*620,892*
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	*011*	*313*	*313*
026 i 029	*3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva*	*014*	*313*	*313*
028 i 027	*4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi*	*015*	*6,063,851*	*6,063,851*

Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama propisane su posebne politike koje se odnose na p*riznavanje i vrednovanje* sredstava.

Propisani su opšti uslovi za priznavanje sredstva i to:

- *da Društvo kontroliše sredstvo;*
- *da po osnovu sredstva direktno ili indirektno pritiču ili je izvjesno da će priticati ekonomske koristi i*
- *da se trošak nabavke sredstva može pouzdano utvrditi.*

Definisano je i da stalna sredstva koja se kalkulativno otpisuju, obuhvataju sva sredstva čija je pojedinačna vrijednost veća od 300 €.

Prestanak računovodstvenog priznavanja sredstva vrši se u uslovima kada nije ispunjen jedan ili više opštih uslova za priznavanje sredstva.

Početno stanje stalne imovine, promjene vrijednosti koje su evidentirane na stalnoj imovini i krajnje stanje na 31.12.2023. godine dato je u tabeli:

OPIS	NEMATERIJALNA ULAGANJA	GRAĐEVINSKI OBJEKTI	OPREMA	DJELA LIK. UMJETN.	SREDSTVA U PRIPREMI
		NABAVNA VRIJEDNOST			
Nabavna vrijednost	*193.124,82*	*23.925.816,31*	*3.246.122,75*	*313,17*	*6.063.850,61*
Povećanje	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*	*0,00*
Smanjenje	*179.582,03*	*4.848.046,80*	*2.625.230,55*	*0,00*	*0,00*
Stanje na 31.12.2022. godine	**13.542,79**	**19.077.769,51**	**620.892,20**	**313,17**	**6.063.850,61**
		AMORTIZACIJA			
Stanje na 01.01.2023. godine	*13.542,79*	*19.077.769,51*	*620.892,20*	*313,17*	*6.063.850,61*
Povećanje	*0,00*	*0,00*	*265.212,30*	*257.270,80*	*0,00*
Smanjenje	*4.442,55*	*474.608,01*	*211.211,26*	*257.270,80*	*0,00*
Stanje na 31.12.2023. godine	**9.100,24**	**18.603.161,50**	**674.893,24**	**313,17**	**6.063.850,61**
		SADAŠNJA VRIJEDNOST			
Sadašnja vrijednost na 01.01.2023. godine	*13.542,79*	*19.077.769,51*	*620.892,20*	*313,17*	*6.063.850,61*
Sadašnja vrijednost na 31.12.2023. godine	**9.100,24**	**18.603.161,50**	**674.893,24**	**313,17**	**6.063.850,61**

Nematerijalna ulaganja u iznosu od 9.100 € odnose se na softvere i projektnu dokumentaciju vodovoda i kanalizacije.

Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama je propisano da se *nematerijalnim ulaganjem* smatraju ulaganja u koncesije, ulaganja u razvoj novih proizvoda i proizvodnju novih i značajno unaprijeđenih materijala, uređaja, proizvoda, procesa, sistema ili usluga prije početka komercijalne proizvodnje ili upotrebe, ulaganje u naučno i tehničko znanje, ulaganje u kreiranje i primjenu novih procesa ili sistema, ulaganje u nabavku licenci, sticanje prava na intelektualnu svojinu, ulaganje u poznavanje tržišta i trgovačke oznake i ulaganje u projekte. Nematerijalno ulaganje se početno mjeri po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nematerijalnih ulaganja vrši se po troškovnom modelu iz MRS 38 - Nematerijalna ulaganja, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrjeđenja. Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podliježe amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina osim ulaganja čije je vrijeme utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.
Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja je nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost. Naknadni izdatak koji se odnosi na nematerijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka uvećava vrijednost nematerijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo (ako ne ispunjava uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao).

Društvo u svojim poslovnim knjigama iskazuje vrijednost građevinskih objekata od 18.603.161,50 €, (od čega iznos 3.454.440,04 € je vrijednost građevinskih objekata vodoprivrede, a iznos od 15.148.721,46 € je vrijednost građevinskih objekata kanalizacionog sistema); u poslovnim knjigama Društvo je evidentiralo građevinsko zemljište u vrijednosti od 246.875,67 €; kao i iznos od 674.893,24 € koji se odnosi na postrojenja i opremu u vlasništvu Društva.
Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama propisano je da se kao *nekretnine, postrojenja i oprema* priznaju i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove za priznavanje propisane MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, to su materijalna sredstva koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili za isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe, i za koje se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda. Priznaju se kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva priticati u Društvo i kada nabavna vrijednost ili cijena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmjeri. Čine ih grupna sredstva slične prirode i upotrebe u poslovanju Društva kao što su: zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema, kancelarijska oprema, namještaj i instalacije, vozila i ostala materijalna imovina. Početno mjerenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju uslove za priznavanje kao stalno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti i li po cijeni koštanja. Naknadno mjerenje nakon početnog priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po troškovnom modelu MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja, umanjenoj za ispravke vrijednosti po osnovu kumulirane amortizacije i obezvrjeđenja.
Nekretnine, postrojenja i oprema otpisuju se na teret rashoda putem amortizacije. Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristi se sljedeći vijek trajanja i stope amortizacije: Građevinski objekti, vijek trajanja od 20-50 godina, amortizaciona stopa od 2%-5%; Oprema, vijek trajanja od 5-10 godina, amortizaciona stopa od 10%-20%; Alat i inventar, vijek trajanja od 1-4 godine, amortizaciona stopa od 25%-100%; Kancelarijska oprema, vijek trajanja od 5-10 godina, amortizaciona stopa od 10%-20%; Namještaj i instalacije, vijek trajanja od 5-10 godina, amortizaciona stopa od 10%-20%; Transportna sredstva vijek trajanja od 6-10 godina, amortizaciona stopa od 10%-17%; Ostala nepomenuta sredstva, vijek trajanja od 5-10 godina, amortizaciona stopa od 10%-20%. Osnovica za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost, odnosno cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost.

Dodatna ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu Društvo može priznati i uvećati vrijednost sredstva, samo ako se time doprinosi povećanju buduće ekonomske koristi sredstva, kao što je produženje vijeka upotrebe sredstva, povećanje kapaciteta, povećanje kvaliteta proizvoda ili značajno smanjenje troškova proizvodnje. Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni dodatna ulaganja smatraju se troškovima tekućeg i investicionog održavanja i priznaju se kao rashod perioda. Ako je vijek trajanja ugrađenog dijela, priznatog kao naknadni izdatak, različit od vijeka trajanja sredstva u koje je ugrađen,

onda se taj dio vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog vijeka trajanja. Nekretnine, postrojenja i oprema prestaje da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i *kada se od njegovog otuđenja ne očekuje nikakve buduće ekonomske koristi*.

Pod ostala nepomenuta materijalna, stalna sredstva – Društvo evidentira umjetničko djelo - „reljef Crne Gore“ u vrijednosti od 313,17 €.

Društvo je iskazalo na računu Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi iznos od 6.063.851 € i odnosi se na Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda – faza IV.
Sporazumom o izgradnji, upravljanju i održavanju zajedničkog postrojenja za prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda, br: 1016 od 12.07.2011. godine precizirano je da je izgrađeni kanalizacioni sistem finansiran od opština Kotor i Tivat, da je sistem zajedničko vlasništvo dvije opštine, da su obje opštine prethodno bile učesnice Projekta vodosnadbijevanja i odvođenja otpadnih voda na Crnogorskom primorju u fazama I, II, III i da je izgradnja zajedničkog postrojenja za prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda nastavak navedenog Projekta, faza IV. Sporazumom je definisano da će se zajedničko postrojenje za prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda graditi na teritoriji Opštine Tivat, na katastarskim parcelama 1750/1, 1751/1 i 1751/2 sve K.O. Đuraševići a u skladu sa PUP-om Tivat i urbanističko-tehničkim uslovima Sekretarijata za uređenje prostora Opštine Tivat broj: 0902-8/ od 16.02.2011. godine. Sporazumom je utvrđeno i da će Postrojenjem upravljati pravno lice koje će osnovati učesnice Sporazuma. Opštine Tivat i Kotor svoja investitorska prava prenose na JP „Vodovod i kanalizacija“ Kotor i JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat.
Opština Tivat i JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat zaključili su Sporazum broj: 0101-355-235/1 od 07.07.2014. godine kojim se regulišu međusobna prava i obaveze opštine Tivat i JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat proistekle po osnovu finansiranja radova na vodosnadbijevanju i odvođenju otpadnih voda na Crnogorskom primorju faza IV Tivat – Kotor PPOV.
Ministarstvo održivog razvoja i turizma izdalo je Rješenje o izdavanju DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kotor građevinske dozvole za građenje postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda broj: UPI 0503-742/21 od 24.12.2014. godine.
Odlukom o osnivanju Društva za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat[37] osnovano je DOO „PPOV Tivat i Kotor“.
Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je donijelo Rješenje broj: UPI 1064-191/15-2018 od 18.10.2023. godine kojim se izdaje DOO „Vodovod i kanalizacija Tivat i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kotor upotrebna dozvola za izgradnju objekata postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda.
Utvrđena nepravilnost: Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda sa iskazanom vrijednošću od 6.063.850,01 € se vodi u poslovnim knjigama Društva na računu 027 – Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi i na njemu se iskazuju ulaganja u sredstva od dana ulaganja do dana njihovog aktiviranja na nekom od računa grupe 02. Nadležno Ministarstvo je donijelo Rješenje kojim je izdata upotrebna dozvola za objekat za prečišćavanje otpadnih voda, Rješenje je izdato DOO „Vodovod i kanalizacija Tivat i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kotor, prethodno je dostavljena i Konačna situacija broj: 1902 od 12.12.2019. godine, pa *ovo sredstvo i shodno Pravilniku trebalo aktivirati na nekom od računa grupe 02*.
Društvo je 22.01.2024. godine zaprimilo dopis od DOO za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat kojim „PPOV Kotor-Tivat“ DOO, Tivat dostavlja popisne liste osnovnih sredstava Društva i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kotor, koja se nalaze kod „PPOV Kotor-Tivat“ DOO na korišćenje za 2023. godinu.
Društvo Postrojenje vodi u svojim poslovnim knjigama, ali kako ga ono ne koristi već ga koristi „PPOV Kotor-Tivat“ DOO ne obračunava amortizaciju, nad istim nema kontrolu, niti od istog ostvaruje prihod.

- Ugovorom o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Opštine Tivat d.o.o.-u „Vodovod i Kanalizacija“ Tivat iz jula mjeseca 2023. godine u tački 4 koji se odnosi na komunalnu infrastrukturu i druga sredstva koja se daju na korišćenje navedeno je da se *nepokretnosti i postojeća izgrađena komunalna infrastruktura povjerava Društvu*

[37] *„Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, broj: 037/16 od 042/16;*

na korišćenja, a da će se sve eventualno nastale promjene u vezi sa postojećom infrastrukturom i drugim sredstvima definisati aneksom ugovora.

- Sporazumom iz jula 2014. godine kojim se regulišu međusobna prava i obaveze opštine Tivat i JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat proistekle po osnovu finansiranja radova na vodosnadbijevanju i odvođenju otpadnih voda na Crnogorskom primorju faza IV Tivat – Kotor PPOV, utvrđeno i da *opština Tivat treba da plati u cjelosti sve obaveze proistekle iz Ugovora po projektu vodosnadbijevanja i odvođenja otpadnih voda na crnogorskom primorju faza IV, Tivat-Kotor PPOV* br. 165 od 14.02.2014, zaključenog između JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat, JP „Vodovod i kanalizacija“ Kotor s jedne strane i WTE Wassertechnik GmbH s druge strane *(obaveze koje se budu odnosile na JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat) kao i da u slučaju prenosa imovine Opština je dužna da izvrši prenos uz potpunu dokumentaciju što podrazumijeva upotrebnu dozvolu, akt o primopredaji i druge potrebne akte*.
- Sporazumom o izgradnji, upravljanju i održavanju zajedničkog postrojenja za prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda iz 2011. godine je utvrđeno da će se nakon dobijanja Rješenja o upotrebi objekta ZPPOV-a zaključiti Aneks Sporazuma ili poseban Sporazum, kojim će se precizno definisati raspodjela troškova održavanja među učesnicima, *sporazum do dana okončanja terenskog dijela revizije nije zaključen*.

- Shodno članu 4 *Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Opštine Tivat d.o.o.-u „Vodovod i kanalizacija“ Tivat,* iz jula mjeseca 2023. godine, Osnivač i Društvo treba da zaključe Aneks Ugovora kojim će se definisati promjena u vezi sa postojećom infrastrukturom - *postrojenjem za prečišćavanje otpadnih voda* koje koristi Društva za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat (DOO „PPOV Tivat i Kotor“).

Preporuka: Društvo treba da shodno MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema prizna sredstava samo ukoliko će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u entitet.

Izvještaj o popisu

U skladu sa članom 21 Zakona o računovodstvu i Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, Društvo je bilo u obavezi da izvrši popis imovine, potraživanja i obaveza sa stanjem na 31.12.2023. godine.

Odbor direktora Društva je donio Odluku o popisu i utvrđivanju komisija za popis za period 01.01.2023. do 31.12.2023. godina[38], kojom je utvrdila popisne komisije; zadužila Izvršnog direktora da posebnim rješenjem imenuje članove tih komisija; da utvrdi rok za vršenje popisa i rok za dostavljanje izvještaja o izvršenom popisu; odredila Izvršnog direktora kao odgovorno lice i utvrdila obavezu da se izvještaji o popisu i popisne liste dostave Odboru direktora do 31.01.2024. godine.

Izvršni direktor Društva je donio Uputstvo o popisu[39], kojim su data uputstva komisijama za popis, rokovi za obavljanje popisa, odgovorna lica za obavljanje pripremnih radnji, obavezu pripremanja popisnih listi i obavezu prisustva računopolagača u toku vršenja popisa.

Društvo je u svom Opštem aktu o računovodstvu i računovodstvenim politikama iz 2012. godine propisalo da se popisom utvrđuje stanje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme, zaliha materijala, nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe, plasmana i potraživanja, gotovine i gotovinskih ekvivalenata i obaveza. Propisano je da direktor posebnim rješenjem obrazuje dovoljan broj komisija za vršenje popisa i imenuje članove tih komisija, utvrđuje rok u kome su komisije dužne da izvrše popis i rok dostavljanja izvještaja o izvršenom popisu. Radi pravilnog i blagovremenog obavljanja popisa, odgovorno lice sastavlja plan rada koji treba da sadrži sve radnje koje će se izvršiti prije ili prilikom popisa, i za svaku radnju se određuje rok do kada treba da bude završena. Propisano je da po završetku popisa komisija za popis sačinjava izvještaj o rezultatima izvršenog popisa koji se dostavlja organu upravljanja do 20. januara tekuće, za prethodnu godinu. Organ upravljanja razmatra popis i donosi potrebne odluke koje dostavlja računovodstvu najkasnije do 31. januara,

Za vršenje popisa Društvo je donijelo pojedinačna rješenja o imenovanu popisnih komisija i to:

[38] Broj: 55 od 28.11.2023. godine;

[39] Broj 2068 od 11.12.2023. godine;

- Rješenje direktora br. 2068/1 od 11.12.2023. godine kojim je imenovana Komisija za popis nematerijalnih ulaganja, nepokretnosti i investicionih nekretnina, postrojenja i opreme i sredstava poslovanja koja se obustavljaju;

Komisija je sačinila Izvještaj broj: 01-401/24-206/3 kojim je utvrđeno sadašnja vrijednost sredstava u iznosu od 19.534.343,82 €, čija je nabavna vrijednost iznosila 27.871.532,32 €, ispravka vrijednosti 7.654.868,18 €, a amortizacija u iznosu od 682.320,32 €. Komisija je takođe obuhvatila i postrojenje za prečišćavanje koje koristi Društvo sa ograničenom odgovornošću za odvođenje i prečišćavanje otpadnih voda za opštine Kotor i Tivat u vrijednosti od 6.063.851 €, što ukupno daje sadašnju vrijednost sredstava u iznosu od 25.598.194 €.

Komisija je predložila da se izvrši isknjižavanje sljedećih sredstava: Oprema vodoprivrede čija je nabavna vrijednost 3.324 €, ispravka vrijednosti 3.324 €, sadašnja vrijednost 0,00 €; Vertikalna pumpa Plavda nabavna vrijednost 758,12 €, ispravka vrijednosti 758.12 €, sadašnja vrijednost 0,00 €; Hlorna pumpa Plavda nabavna vrijednost 745,38 €, ispravka vrijednosti 745,38 €, sadašnja vrijednost 0,00 € i lap top Asus nabavna vrijednost 3.114 €, ispravka vrijednosti 3.114 €, sadašnja vrijednost 0,00 €.

- Rješenje direktora br. 2068/2 od 11.12.2023. godine kojim je imenovana Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2023. godine;

Komisija je sačinila Izvještaj broj: 01-401/24-206/2 u kome je utvrdila ukupan iznos poslovnih računa i gotovine u iznosu od 2.259.909,22 €.

Komisija je utvrdila potraživanja Društva u iznosu od 662.185,61 €, a obaveze u iznosu od 430.358,93 €.

Komisija je predložila da se izvrši ispravka vrijednosti potraživanja za 2023. godinu za potraživanja starija od jedne godine za domaćinstva u iznosu od 33.908,78 €, a za privredu u iznosu od 6.126,21 €, za ostale usluge u iznosu od 4.088,23 €.

Ukupna vrijednost ispravke potraživanja za 2023. godinu iznosi 44.123.22 €. Komisija je takođe predložila da se iznos od 60 € isknjiži sa potraživanja za ostale usluge, na teret ispravke potraživanja kao i da se iznos od 5.843,25 € isknjiži na teret ispravke potraživanja i dala specifikaciju građanja čiji objekti više ne postoje, kao i potrošača koji su preminuli, a posjedovali su zajednički vodomjer.

Potraživanja od kupaca – privreda koja datiraju iz ranijih godina i neaktivni su potrošači predloženo je da se isknjiže u iznosu od 8.716,11 €.

- Rješenje direktora br. 2068/3 od 11.12.2023. godine kojim je imenovana Komisija za popis sitnog inventara i auto guma na zalihama i u upotrebi na 31.12.2023. godine;

Komisija je sačinila Izvještaj broj: 01-401/24-206 kojim je utvrdila stanje sitnog inventara u skladištu u iznosu od 12.872,31 € i stanje sitnog inventara i auto guma u upotrebi u iznosu od 53.022,09 €.

Komisija je predložila da se sitan inventar u upotrebi u iznosu od 8.455,26 €, koji zbog dotrajalosti više nije u upotrebi i da se za navedenu vrijednost izvrši razduženje radnika i objekata.

- Rješenje direktora br. 2068/4 od 11.12.2023. godine kojim je imenovana Komisija za popis zaliha materijala i rezervnih djelova na 31.12.2023. godine.

Komisija je sačinila Izvještaj broj: 01-401/24-206/1 kojim je utvrdila zalihe materijala koje se vode na računu 101000 – materijal za izradu, 101300 – gorivo i mazivo i 102000 – rezervni djelovi u iznosu od 223.463,96 €.

Društvo je donijelo *Odluku o usvajanju izvještaja o popisu i knjiženju rezultata popisa za 2023. godinu* od 08.02.2024. godine kojom se usvaja Izvještaj o izvršenom popisu imovine i obaveza na 31.12.2023. godine, i na osnovu koje se nalaže da se:

- izvrši ***ispravka vrijednosti*** *potraživanja starijih od jedne godine* u iznosu od 44.123,22 € i to za domaćinstva u iznosu od 33.908,78 €, za potraživanja za ostale usluge u iznosu od 4.088,23 € i za privredu u iznosu od 6.126,21 €;
- izvrši ***isknjižavanje*** *potraživanja za ostale usluge* sa konta 202200 na teret ispravke potraživanja u iznosu od 60 €;
- izvrši ***isknjižavanje*** *potraživanja od kupaca za vodu – građani* u iznosu od 5.843,25 € na teret ispravke potraživanja u iznosu od 5.787,37 € i 55,88 € i na teret troška i
- izvršiti ***isknjižavanje*** *potraživanja kupaca za vodu – privreda* u iznosu od 8.716,11 € na teret ispravke potraživanja 8.632,47 € i na teret troška 83,64 €,

Odlukom je naloženo da prethodno sprovede služba računovodstva. Takođe, Odlukom je naloženo da se razlika u vrijednosti sitnog inventara u upotrebi, nastale zbog istrošenosti, kala i rastura koje su u granicama normativa razduži u iznosu od 8.455,26 €.
Odlukom je naloženo i da se izvrši isknjižavanje osnovnih sredstava stavljenih van upotrebe nabavne vrijednosti u iznosu od 7,941.50 € čija je ispravka vrijednosti u istom iznosu, odnosno sadašnja vrijednost 0,00 €.

Utvrđene nepravilnosti: Način vršenja popisa u toku 2023. godine nije bio definisan posebnom procedurom, već Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Društvo je 06.02.2024. godine donijelo Proceduru za godišnji i/ili vanredni popis imovine i obaveza[40].

Obrtna sredstva

Obrtna sredstva na kraju 2023. godine iznosila su 2.882.027 €.

	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	**025**	**2.882.027**	**2.587.109**
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	238.521	238.515
10	*1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni djelovi, sitan inventar i auto gume)*	*027*	*236.336*	*237.600*
15	*4. Dati avansi*	*030*	*2.185*	*915*
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	383.597	439.994
202, 203, 209(dio)	*1. Potraživanja od kupaca*	*032*	*365.536*	*419.649*
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	*035*	*18.061*	*20.345*
27	*4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost*	*037*	*18.061*	*20.345*
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039	0	0
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA U BLAGAJNI	043	2.259.909	1.908.600

Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama obuhvaćene su zalihe (zalihe materijala, zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda), kratkoročna potraživanja i plasmani.

Zalihe

Zalihe su iskazane su u iznosu od 238.521 € i obuhvataju:

- zalihe materijala u iznosu od 236.336,27 €:
  - materijal za izradu na računu 101000 u iznosu od 209.983,60 €;
  - gorivo i mazivo na računu 101300 u iznosu od 513,91 €;
  - rezervni djelovi na računu 102000 u iznosu od 12.966,45 €;
  - alat i inventar u skladištu na računu 103000 u iznosu od 12.872,31 €, i
- date avanse za zalihe u iznosu od 2.184,78 €.

Društvo nema internu proceduru o funkcionisanju dokumentacije u magacinu rezervnih djelova i materijala, koja bi sadržala detaljna uputstva koja se odnose na postupak evidentiranja robe u magacin i izlaza robe iz magacina. Društvo je u februaru 2024. godine izradilo Proceduru za vođenje magacinskog poslovanja prijem i izdavanje robe i materijala.
Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama obuhvaćene su zalihe (zalihe materijala, zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda), kratkoročna potraživanja i plasmani.
Zalihe, su sredstva koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja; koja su u procesu proizvodnje a namijenjena su za prodaju ili u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe materijala, nedovršene proizvodnje, gotovih proizvoda i robe, izuzev zaliha poljoprivrednih proizvoda, računovodstveno se obuhvataju u skladu sa MRS 2 Zalihe. *Zalihe materijala*, koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža. Nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje i drugi troškovi nastali dovođenjem zaliha na njihovo sadašnje mjesto i stanje. Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze, troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke. Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene. Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene vrši se posle svakog novog ulaza materijala. Ako se zalihe materijala vode

[40] Broj: 02-070/24-226/4;

po planskim nabavnim cijenama, obračun odstupanja u cijenama vrši se tako da vrijednost izlaza materijala i vrijednost materijala na zalihama bude iskazana po metodi prosječne ponderisane cijene. *Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovi proizvodi*, mjere se po cijeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža. Cijena koštanja, odnosno troškovi proizvodnje zaliha obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda, kao što je direktna radna snaga i indirektni troškovi materijala, obuhvataju i fiksne i promjenljive režijske troškove koji nastaju prilikom utroška materijala za proizvodnju gotovih proizvoda. Izlaz zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda utvrđuje se po metodi ponderisane prosječne cijene. *Zalihe robe*, mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža. Nabavnu vrijednost čini fakturna cijena dobavljača, uvozne dažbine i drugi porezi, troškovi prevoza, manipulativni troškovi i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha robe. Popusti rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke robe. Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost umanjenu za procijenjene troškove prodaje. Procjenu neto prodajne vrijednosti zaliha robe vrši posebna komisija koju obrazuje direktor Društva. Obračun izlaza zaliha robe vrši se po metodi ponderisane prosječne cijene. Utvrđivanje ponderisane prosječne cijene robe vrši se poslije svakog ulaza zaliha. Ako se zalihe robe vode po prodajnim cijenama obračun razlike u cijeni vrši se tako da vrijednost izlaza robe i vrijednost robe na zalihama bude iskazana po metodi prosječne ponderisane cijene. Obračun ostvarenog dijela razlike u cijeni prilikom svođenja zaliha robe sa prodajne cijene na nabavnu cijenu vrši se na nivou svake vrste robe.
Alat i sitan inventar, kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i kada ispunjavaju i ostale uslove za priznavanje MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema. Sredstva alata i inventara koji ne zadovoljavaju ovaj uslov iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

Utvrđene nepravilnosti: Društvo u toku 2023. godine nije imalo internu proceduru o funkcionisanju dokumentacije u magacinu rezervnih djelova i materijala. Društvo je 06.02.2024. godine donijelo Proceduru za vođenje magacinskog poslovanja (prijem i izdavanje robe i materijala) broj: 02-070/24-226/5.

Potraživanja od kupaca
Ukupna potraživanja od kupaca na dan 31.12.2023. godine iznose 383.597 €, od toga iznos od 365.536 € se odnosi na potraživanja od kupaca, a iznos od 18.061 je potraživanje po osnovu poreza na dodatu vrijednost.
Ukupno stanje kupaca u zemlji na računu 202 u iznosu od 627.320,50 € umanjeno je za iznos ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca na računu 209 u iznosu od 261.784,67 € i stanje ove pozicije evidentirane u bilansu stanja je u iznosu od 365.535,83 €.
Početno stanje na računu 202 kupci u zemlji je iznosilo 766.651,58 € i odnosilo se na pravna lica u iznosu od 185.551,69 €, fizička lica u iznosu od 575.693,74 € i na kupce u zemlji za usluge u iznosu od 5.406,15 €.
Početno stanje ispravke vrijednosti na računu 209 ispravke vrijednosti kupaca u zemlji iznosilo je 347,002,92 € i odnosilo se na na pravna lica u iznosu od 637,77 €, fizička lica u iznosu od 46.820,25 € i na ispravku vrijednosti od kupaca u zemlji od 299.544,90 €.
Tekući promet je iskazan u iznosu od 2.859.730,64 € i odnosi se na pravna lica u iznosu od 973.216,07, fizička lica u iznosu od 1.744.703,53 € i kupce u zemlji za usluge u iznosu od 59.927,59 €, kao i iznos od 81.883,45 koji se odnosi na iznos naplaćenih potraživanja sudskim ili drugim putem, kao i na zatvaranja po okončanim sporovima u kojim nije došlo do naplate.
Tekući promet koji se odnosi na naplaćena potraživanja i na dio otpisanih potraživanja usljed Odluke organa upravljanja, a na predlog komisije i sastoji se od iznosa od 1.011.070,74 € koji se odnosi na pravna lica, na iznos od 1.803.055,96 € koji se odnosi na domaćinstva, na iznos od 55.593,55 € koji se odnosi na kupce u zemlji za usluge i na otpisani dio u iznosu od 44.123,22 €.
Stanje kupaca u zemlji – privreda iskazano u poslovnim knjigama je u iznosu od 108.864,87 €, a stanje kupaca u zemlji – domaćinstva je u iznosu od 326.402,06 €. U poslovnim knjigama je iskazano stanje tužbi za pravna lica u iznosu od 38.194,38 €, a za domaćinstva u iznosu od 144.119,00 €.

Društvo je izvršilo popis potraživanja na kraju 2023. godine i Komisija za popis je utvrdila stanje potraživanja. Različito stanje u poslovnim knjigama i u Izvještaju popisne komisije je nastupilo usljed Odluke o usvajanju izvještaja o popisu i knjiženju rezultata popisa za 2023. godinu, a na predlog Komisije za popis, kojom je odlučeno da se isknjiže potraživanja koja ispunjavaju uslov, tako je na računu 202000 koje se odnosi na privredu razlika u iznosu od 8.716,11 € (u Izvještaju popisne komisije stanje je 117.580,98 €, a u poslovnim knjigama stanje na ovom računu je 108.864,87 €), dok je na računu 202100 koje se odnosi na domaćinstva u iznosu od 5.843,25 € (u Izvještaju popisne komisije stanje je 332.245,31 €, a u poslovnim knjigama stanje na ovom računu je 326.402,06 €).

Društvo je na 31.10.2023. godine, shodno Opštem aktu o računovodstvu i računovodstvenim politikama, u cilju usklađivanja potraživanja sa dužnicima dostavila u pisanom obliku izvode otvorenih stavki potraživanja na taj dan.

Društvo je u 2023. godini ostvarilo prihod od prodaje u iznosu od 2.590.224 €, što je za 92.708 € manje od ostvarenog prihoda od prodaje u 2022. godini kada je ostvaren prihod od 2.682.932 €. Potraživanja od kupaca u 2023. godini iznose 365.536 € i za 54.113 € su manja u odnosu na potraživanja od kupaca na kraju 2022. godine kada su iznosila 419.649 €. Procentualno iskazano potraživanja od kupaca 31.12.2023. godine u odnosu na ukupno ostvaren prihod od prodaje iznosi 14,11%, dok je taj procentualni odnos na 31.12.2022. godine iznosio 15,64%, odnosno na kraju 2023. godine je za 1,53% smanjeno potraživanje od kupaca.
Naplaćena otpisana potraživanja na 31.12.2023. godine iznosila su 60.533 €, dok su na kraju 2022. godine iznosila 103.887 €, odnosno u 2023. godini je za 41.73% manja naplata otpisanih potraživanja u odnosu na 2022. godinu.

Uporedni podaci poslednje dvije godine ukazuju na potrebu povećane aktivnosti u cilju smanjenja potraživanja od kupaca, u odnosu na ostvaren ukupni prihod od prodaje, i posebno na potrebu pojačane aktivnosti u cilju značajnije naplate otpisanih potraživanja.

Društvo je svojim računovodstvenim politikama obuhvatilo potraživanja i plasmane. *Kratkoročna potraživanja i plasmani*, kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca povezanih i ostalih pravnih i fizičkih lica u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga. Obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa. Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz orginalne fakture. Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 90 dana (*25% za 90 dana; 50% za 180 dana; 75% za 270 dana. Odluku o indirektnom otpisu za potraživanja od kupaca kod kojih je rok perioda kraći od 360 dana donosi Odbor direktora*). Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji vjerovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana otpis u cjelini ili djelimično vrši direktnim otpisivanjem. Vjerovatnoća nemogućnosti naplate utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju na osnovu dokumentovanih razloga. Kratkoročna potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 365 dana od dana isteka roka za naplatu indirektno se otpisuju u visini od 100% nominalnog iznosa potraživanja, sem u slučaju kada iz obrazloženog predloga nadležnog sektora proizilazi da se, iako potraživanje nije naplaćeno u roku od 365 dana od dana isteka roka za naplatu, ne radi o potraživanju kod koga je izvjesna nenaplativost. U ostalim slučajevima odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrijednosti na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi upravljački organ. Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši se ukoliko je nenaplativost izvjesna i dokumentovana – Društvo nije uspjelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu a potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode Društva. Odluku o direktnom otpisu na osnovu obrazloženog predloga nadležnog sektora i saglasnosti nadležnog rukovodioca donosi organ upravljanja. Na predlog Komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana odluku o otpisu potraživanja donosi organ upravljanja.

Utvrđena nepravilnost: Društvo u toku 2023. godine nije imalo proceduru kojom bi bliže uredilo naplatu potraživanja. Društvo je donijelo Proceduru obračuna, fakturisanja i naplate potraživanja za prodaju vode i pružanje usluga broj: 02-070/24-226 od 06.02.2024. godine.

Potraživanja po osnovu plaćenog poreza na dodatu vrijednost

Društvo je u Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2023. godine iskazalo potraživanje za više uplaćen PDV u iznosu od 18.061 €, dok je na kraju 2022. godine na toj poziciji iskazalo pretplatu u iznosu od 20.345 €.

MJESEC	*OPOREZIVI PROMET PO 7%*	*IZNOS PDV*	*OPOREZIVI PROMET PO 21%*	*IZNOS PDV*	*UKUPNO IZLAZNI PDV*	*ULAZNI PDV KOJI JE ODBIJEN - Rn. 270*	*DOSPJELI PDV ZA UPLATU*	*PDV NA USLUGE INOSTRANIH LICA*
Januar	*173.544,82*	*11.353,82*	*731,37*	*126,92*	*11.602,33*	*13.310,82*	*1.708,49*	121,59
Februara	*156.377,86*	*10.230,75*	*3.532,19*	*613,01*	*10.965,35*	*8.000,39*	*-2.964,96*	121,59
Mart	*166.808,78*	*10.913,14*	*1.056,06*	*183,78*	*11.218,51*	*8.228,68*	*-2.989,83*	121,59
April	*186.167,11*	*12.179,57*	*1.358,07*	*235,69*	*15.646,74*	*16.550,43*	*903,69*	3.231,48
Maj	*213.230,74*	*13.950,10*	*1.136,06*	*197,16*	*14.331,85*	*26.860,46*	*12.528,61*	184,59
Jun	*254.443,86*	*16.646,29*	*7.644,08*	*1.326,64*	*20.631,70*	*20.496,44*	*-135,26*	2.658,77
Jul	*319.958,78*	*20.932,31*	*5.484,31*	*951,82*	*22.005,72*	*13.472,09*	*-8.533,63*	121,59
Avgust	*374.629,01*	*24.508,88*	*1.776,09*	*308,23*	*25.260,00*	*14.052,31*	*-11.207,69*	442,89
Septembar	*309.254,72*	*20.232,04*	*8.540,46*	*1.482,22*	*21.835,85*	*34.030,80*	*12.194,95*	121,59
Oktobar	*230.804,99*	*15.099,82*	*1.528,11*	*265,21*	*16.452,62*	*10.800,26*	*-5.652,36*	1.087,59
Novembar	*183.171,94*	*11.983,64*	*5.084,24*	*882,37*	*12.987,60*	*12.028,71*	*-958,89*	121,59
Decembar	*167.511,29*	*10.959,11*	*2.450,11*	*425,21*	*11.714,86*	*14.537,56*	*2.822,70*	330,54
	2.735.903,90	***178.989,47***	***40.321,15***	***6.998,26***	***194.653,13***	***192.368,95***	***-2.284,18***	**8.665,40**

Društvo je u toku 2023. godine iskazalo oporezivi promet po stopi od 7% u iznosu od 2.735.903,90 €, i po tom osnovu izlazni PDV je 178.989,47 €, oporezivi promet po stopi od 21% u iznosu od 40.321,15 €, i po tom osnovu izlazni PDV je 6.998,26 €, Društvo je u toku 2023. godine obračunalo i izlazni PDV po osnovu usluga inostranih lica u iznosu od 8.665,40 €, na takav način ukupno obračunat izlazni PDV je 194.653,16 €, a ukupno iskazan ulazni PDV sa pravom na odbitak iskazan je u iznosu od 192.368,95 €, pa je dospjeli PDV za uplatu 2.284,18 €, kada se taj iznos oduzme od početnog stanja na kontu 315111 – Obveznici PDV iskazanog u iznosu od 20.345,49 € na Individualnom analitičkom računu poreskog obveznika dobije se iznos od 18.061,31 €, koliko je Društvo iskazalo na 31.12.2023. godine kao potraživanje za više plaćen iznos poreza na dodatu vrijednost.

Gotovina na računima i u blagajni

Društvo je u poslovnim knjigama evidentiralo iznos sredstava na računu u bankama i gotovine u blagajni u iznosu od 2.259.909 €. Stanje novčanih sredstava na 31.12.2023. godine prikazano je u sljedećoj tabeli:

BANKA	RAČUN	IZVOD	IZNOS	KONTO
Hipotekarna banka AD Podgorica	Tekući	354	377.485,85	241000
Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	Tekući	303	1.627.226,34	241001
Atlas mont banka AD Podgorica u stečaju	Tekući	47	1.397,06	241002
NLB Banka AD Podgorica	Tekući	333	24.948,56	241003
Prva banka Crne Gore AD Podgorica	Tekući	288	40.177,65	241004
Ersze banka AD Podgorica	Tekući	301	36.951,94	241007
Hipotekarna banka AD Podgorica	Devizni		1.649,66	244000
Atlas mont banka AD Podgorica u stečaju	Devizni		28,90	244002
Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	Posebni	1	150.000,00	
			2.259.865,96	
Blagajna Društva			43,26	243000
		Ukupno:	**2.259.909,22**	

Pravilnikom o sistematizaciji i organizaciji poslova, radna mjesta za gotovinske transakcije sistematizovana u sljedećim organizacionim jedinicama:

Sektor za ekonomske poslove:

- Blagajnik, jedan izvršilac: Obavlja poslove vođenja blagajne, vodi materijalno knjigovodstvo, obavlja i druge poslove po nalogu rukovodioca računovodstva;

Odjeljenje naplate:

- Viši referent naplate, jedan izvršilac: Obavlja poslove zaduženja i razduženja građana, obavlja i druge poslove po nalogu višeg referenta naplate i rukovodioca odjeljenja ekonomskih poslova;

- Referent naplate, jedan izvršilac: Obavlja poslove zaduženja i razduženja građana, obavlja i druge poslove po nalogu višeg referenta naplate i rukovodioca odjeljenja ekonomskih poslova;

Utvrđeno je da je za period 01.01-31.12.2023. godine evidentiran promet gotovine preko blagajne u iznosu od 354.239.28 €.

Utvrđene nepravilnosti: Društvo nije usvojilo internu proceduru o blagajničkom poslovanju u 2023. godini. Takođe, Društvo nije postupilo u skladu sa Zakonom o sprječavanju nelegalnog poslovanja i nije donijelo odluku o blagajničkom maksimumu. U prostorijama Društva, preko službe za naplatu vrši se naplata isporučene vode i usluga odvođenja kanalizacije građanima, naplata se vrši gotovinski i preko pos terminala, utvrđeno je da se prilikom primopredaje gotovine između izvršioca iz službe naplate i blagajnika ne ovjerava zapisnik o primopredaji novca, kao i da službi naplate nije odlukom izvšnog direktora određen dnevni depozit.
Društvo je donijelo Proceduru blagajničkog poslovanja broj: 05-043/24-129/16 od 27.02.2024. godine. Takođe, donijeta je Odluka o blagajničkom maksimumu broj: 02-402/24-386 od 02.04.2024. godine, kojom je određen blagajnički maksimum u iznosu od 2.000 €.

Blagajna

Na računu 243 - Blagajna iskazuju se uplate i isplate gotovog novca i drugih hartija od vrijednosti. Početno stanje u blagajni iznosilo je 102,38€, ulazni tekući promet 357.870,15€, izlazni tekući promet 357.929,72€, a saldo na 31.12.2023. godine iznosio je 43,26€. Evidencija dnevnika blagajne se poklapa sa knjiženim iznosima u glavnoj knjizi. Iz blagajne su vršene gotovinske isplate za:

- Uplatu dnevnih pazara na žiro račun Društva u iznosu od 339.550,29€
- Akontacije i troškove službenih putovanja u iznosu od 10.415,12€ (akontacije su formalno vraćane u blagajnu, da bi se potom isplatili realizovani troškovi)
- Neto obustave u iznosu 4.705,00€ (po nalogu zaposlenih koji imaju dugovanja za utrošenu vodu umanjena je zarada za navedeni iznos i taj iznos novca je podizan preko blagajne da bi opet bio uplacen na žiro račun VIK Tivat. Ove godine je potpisan je sporazum sa zaposlenima da se odbici od plata za dugovanje direktno uplaćuju na žiro račun vodovoda i to rasknjiži po dugovanjima zaposlenih.
- Poklon paketići za djecu zaposlenih u iznosu 1.200,00€ (50,00€ po djetetu do 10 god starosti) [41]
- Poklon u iznosu od 950,00€ za humanitarnu pomoć u emisiji “Dnevnica”
- Isplata pomoći zaposlenoj u iznosu od 885,00€ povodom smrti člana uže porodice
- Sitniji materijalni troškovi, poput poštanskih usluga i izrade ključeva u iznosu od 224,57€

Utvrđene nepravilnosti:

Sve isplate iz blagajne su potkrijepljene adekvatnim računima, osim troškova za službena putovanja. Obračun putnih naloga vrši blagajnik, a kontrolu istih rukovodilac računovodstva. Provjerom ispravnosti putnih naloga, koji se ne ispunjavaju kompletno[42], konstatovan je pogrešan obračun dnevnica[43]. Shodno Uredbi o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru i Kolektivnom ugovoru Društva u zavisnosti od vremena provedenog na službenom putu, zaposlenom pripada cijela dnevnica za svaka 24 časa i za ostatak vremena od 12-24 časa, a polovina dnevnice za vrijeme preko 8, a do 12 časova, a u putnim nalozima su najčešće obračunate cijele dnevnice. U 2024. godini Društvo je uskladilo obračun putnih troškova sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru

2.2.2. Pasiva

Ukupna pasiva Društva na 31.12.2023. godine iznosila je 28.480.221€ i prikazana je u sljedećoj tabeli:

[41] Odluka br 2145 od 22.12.2023.godine
[42] Ne postoje zavodni arhivski brojevi, ne piše se iznos dnevnice ili se napiše iznos akontacije, ne navodi se prevozno sredstvo, ne opisuju se konkretni troškovi
[43] PN D.R. za Bg od 06.12.2023.g PN A.K za Bg od 10.05.2023.god

	PASIVA		2023	2022
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	2.234.066	2.117.138
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117	285.358	291.777
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125	576.889	471.122
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126	25.152.386	25.563.046
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRAKTOROČNE OBAVEZE (128+129)	127	231.522	167.270
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	F PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143		
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144	28.480.221	28.610.353

U ukupnoj pasivi kapital učestvuje sa 7,84% ili 2.234.066 €, dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze sa 1,00% odnosno 285.358 €; odložene poreske obaveze sa 2,03% ili 576.889 €; dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije sa 88,32% ili 25.152.386 €; kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveza sa 0,81% odnosno 231.522 €.

Kapital

Na kraju 2023. godine vrijednost kapitala iznosila je 2.234.066 € i prikazana je u sljedećoj tabeli:

	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	2,234,066	2,117,138
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	1,798,219	1,798,219
	V. NERASPOREĐENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	435,847	318,919
340	*1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina*	*112*	*318,919*	*205,920*
341	*2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine*	*113*	*116,928*	*112,999*

Vrijednost kapitala iznosila je 2.234.066 € i isti se sastoji od: osnovnog kapitala u iznosu od 1.798.219 € i neraspoređenog dobitka u iznosu od 435.847 €.

Osnovni kapital

Društvo je u svojim poslovnim knjigama na 31.12.2023. godine iskazalo osnovni kapital u iznosu od 1.798.219 €. Statutom Društva je utvrđeno da osnovni kapital Društva čini novčani ulog u iznosu od 1 eura i nenovčani ulog koji čine pokretne i nepokretne stvari, novčana sredstva i druga imovinska prava preuzeta od Javnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" Tivat, čiju procjenu treba da izvrši ovlašćeni procjenjivač.

U okviru kapitala u Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2023. godine Društvo je iskazalo neraspoređeni dobitak u iznosu od 435.847 € koji se odnosi na neraspoređeni dobitak ranijeg perioda u iznosu od 318.919 €, dok je u toku 2023. godine ostvarena dobit u iznosu od 116.928 €.

Članom 11 Statuta propisan je način povećanja, odnosno smanjenja osnovnog kapitala i propisno je da se povećava na osnovu odluke Osnivača. Statutom je propisano i da Skupština Društva donosi odluku o raspodjeli dobiti i načinu pokrića gubitaka Društva, a takođe je propisano i da Odbor direktora donosi odluku o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala Društva.

Skupština opštine Tivat je na sjednici održanoj 21.09.2023. godine donijela Odluku o utvrđivanju i raspodjeli dobiti DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat za 2022. godinu, kojom se utvrđuje neto dobit u poslovanju Društva za 2022. godinu u iznosu od 112.999,11 € i da se ista zadržava kao neraspoređena dobit Društva.

Društvo je u toku 2023. godine ostvarilo pozitivan rezultat redovnog poslovanja prije oporezivanja u iznosu od 222.695 €, koji je umanjen poreskim rashodom perioda (po osnovu odloženih poreskih obaveza) u iznosu od 105.767 € i Društvo iskazalo dobitak nakon oporezivanja u iznosu od 116.928 €.

Utvrđena nepravilnost: U poslovnim knjigama Društva iskazana je vrijednost osnovnog kapitala u iznosu od 1.798.219 €, dok je u evidenciji Centralnog registra privrednih subjekata iskazana vrijednost od 1 €. Društvo od osnivanja nije izvršilo procjenu pokretnih i nepokretnih stvari, novčanih sredstva i drugih imovinskih prava preuzetih od Javnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" Tivat.

Preporuka*:* Društvo treba da izvrši procjenu kapitala, da tu vrijednost unese u Statut i da kompletira dokumentaciju kako bi se izvršile promjene u Centralnom registru privrednih subjekata.

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva je definisano da se obavezom smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Dugoročne obaveze, one koje dospijevaju u periodu dužem od godine dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja. Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja iskazuje se kao kratkoročna obaveza. Prilikom početnog priznavanja Društvo mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerenje svih finansijskih obaveza. Nakon početnog priznavanja Društvo mjeri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, osim obaveze koje drži radi trgovanja i derivate koji predstavljaju obaveze koje mjeri po poštenoj vrijednosti. Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja i sl. vrši se direktnim otpisivanjem.

Dugoročna rezervisanja, Aktom je propisano da se priznaju kada Društvo ima obavezu koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveza i kada iznos obaveze može pouzdano da se procijeni. Ukoliko navedeni uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje. Obuhvata rezervisanje za troškove u garantnom roku, rezervisanje za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanje za zadržane kaucije i depozite, rezervisanje za troškove restruktuiranja Društva, rezervisanje za penzije, i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza, nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirenja i koje se mogu pouzdano procijeniti, kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva. Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke. Razlikuju se od drugih obaveza kao što su obaveze prema dobavljačima i obračunate obaveze, jer je kod njih prisutna neizvjesnost u pogledu roka nastanka ili iznosa budućih izdataka koji su potrebni za izmirenje. Mjerenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procjenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja. Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Društvo je na 31.12.2023. godine iskazalo dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze u iznosu od 285.358 €, na kraju prethodnog uporednog perioda iste su iskazane u iznosu od 291.777 €.

Na računu 404 – Rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih iskazuju se dugoročna rezervisanja po osnovu beneficija, kao što su otpremnine prilikom odlaska u penziju, jubilarne nagrade i druge obaveze prema zaposlenima, koje se isplaćuju u skladu sa stečenim pravima u toku trajanja i nakon prestanka zaposlenja.

Društvo je u toku 2023. godine vršilo rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih, rezervisanje se odnosi na otpremnine koje se isplaćuju prilikom odlaska u penziju i za jubilarne nagrade. U pitanju su naknade koje se priznaju u skladu sa MRS 19 - Primanja zaposlenih. Obaveze za otpremnine se ne iskazuju tek kada su dospjele za plaćanje, već MRS 19 zahtijeva da se iskaže stečeno pravo na otpremnine.

Kolektivni ugovor Društva, članom 55 je utvrdio da Poslodavac isplaćuje zaposlenom otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini 10 prosječnih zarada kod Poslodavca, odnosno u visini iznosa deset poslednjih ostvarenih zarada zaposlenog ukoliko je to povoljnije za njega. Članom 58 Kolektivnog ugovora je utvrđeno da povodom radnog jubileja Poslodavca ili zaposlenog zaposlenom se dodjeljuje nagrada. Definisano je da se radnim jubilejom zaposlenog smatra njegov rad kod Poslodavca i nagrada se isplaćuje u visini:

- za 10 godina – jedna bruto obračunska vrijednost kojeficijenta kod Poslodavca;
- za 20 godina – dvije bruto obračunska vrijednost kojeficijenta kod Poslodavca;
- za 30 godina – tri bruto obračunska vrijednost kojeficijenta kod Poslodavca;
- za 40 godina – četiri bruto obračunska vrijednost kojeficijenta kod Poslodavca.

Kolektivnim ugovorom, u članu 36 je bruto obračunska vrijednost kojeficijenta kod Poslodavca utvrđena u iznosu od 200,50 €.
Društvo je dostavilo *Izvještaj o obračunu po Međunarodnom računovodstvenom standardu broj 19 rezervacije za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade na 31.12.2023. godine*.
Ukupne rezervacije za otpremnine prilikom odlaska u penziju za 64 zaposlena u Društvu na 31.12.2023. godine iznose 187.305,88 €.
Ukupne rezervacije za jubilarne nagrade za 64 zaposlena u Društvu na 31.12.2023. godine iznose 13.525,16 €.
Ukupan iznos rezervacija po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada, shodno aktuarskom obračunu je 200.831,04 €.
U toku 2023. godine je isplaćena otpremnina za 3 zaposlena u iznosu od 35.119,76 € (M.P. 13.229,18 €; A.B. 12.182,82 € i M.D. 9.707,76 €).
U toku 2023. godine za četiri zaposlena isplaćena je jubilarna nagrada u iznosu od 1.928,82 €.

Društvo je izvršilo rezervaciju u iznosu od 84.527,11 € na ime ostalih vjerovatnih troškova koji se odnose na troškove u sporu. Društvo je dostavilo izvještaj o sudskim sporovima koji su u toku, radi se o četiri sudska spora, za koje su izvršili rezervisanje (sporovima za naknadu štete po osnovu devastacije imovine i zbog manje isplaćene zarade).

Odložene poreske obaveze

Društvo je iskazalo Odložene poreske obaveze u iznosu od 576.889 €, na kraju prethodnog uporednog perioda iste su iskazane u iznosu od 471.122 €. Razlika u iznosu od 105.767 € je evidentirana u bilansu uspjeha kao poreski rashod perioda, a u bilansu stanja na računu 498 Odložene poreske obaveze.
Odložene poreske obaveze su obračunate na iznos privremene razlike, dobijene kao razlika u sadašnjoj vrijednosti sredstava za računovodstvene i poreske svrhe. Sadašnja vrijednost sredstava za koja se vrši obračun amortizacije u računovodstvene svrhe iznosi 19.287.468,15 €, a sadašnja vrijednost sredstava za koje se obračunava amortizacija u poreske svrhe iznosi 15.121.543,74 €, privremena razlika iznosi 4.165.924,41 €, izvršenim obračunom uz primjenu važećih stopa poreza na dobit izvršen je obračun odloženih poreskih obaveza u iznosu od 576.888,67 €.

Utvrđene nepravilnosti: Saglasno odredbama člana 11a Zakona o porezu na dobit pravnih lica, troškovi zarada, troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju, troškovi usljed tehnološkog viška i ostalih isplata naknada prilikom prestanka radnog odnosa, priznaju se kao rashod u poreske svrhe u periodu kad je izvršena njihova isplata, Društvo je u Prijavi poreza na dobit[44] za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine na rednom broju 16 iskazalo iznos od 167.356 €, radi se o primanjima zaposlenih koja nisu isplaćena u obračunskom periodu, a za koji je rashod priznat, pa imaju karakter privremene razlike. Na taj iznos, primjenom važećih poreskih stopa, shodno važećem Zakonu o porezu na dobit pravnih lica dobijen je iznos od 17.082,72 €, što predstavlja odložena poreska sredstva, koje je Društvo trebalo da evidentira na računu 288 - Odložena poreska sredstva, a da za isti iznos odobri račun 722 - Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda.
Utvrđeno je da je u Iskazu o ukupnom rezultatu podcijenjena pozicija Neto sveobuhvatni rezultat, odnosno ista je iskazana u iznosu od 116.928 €, a trebalo ga je iskazati u iznosu od 134.010,72 €.

Društvo je u toku revizije sprovelo aktivnosti u cilju ispravljanja greške, koja nije materijalno značajna, pa je u tom smislu izvršilo korektivno knjiženje početnog stanja za 2024. godinu, na računu 288 – Odložena poreska sredstva, kao i na računu 340 – Dobici iz ranijih godina.

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije

Na dan 31.12.2023. godine, vrijednost građevinskih objekata iznosila je 25.152.368,12 €, stanje dugoročno odloženih prihoda i primljenih donacija na 01.01.2023. godine je iznosilo 25.563.045,58 €, a iznos amortizacije u toku 2023. godine je obračunat u iznosu od 560.659,46 €.

[44] *Broj dokumenta TI-6072/24 od 02.04.2024. godine (podnijet elektronskim putem);*

Na računu Odloženi prihodi i primljene donacije iskazuju se primljene donacije i državna davanja u skladu sa MRS 20 i ostalim relevantnim MSFI. Na ovom računu se obuhvataju primljena državna davanja u slučaju kada se od *države dobiju uz uslov koji tek treba da se ispuni*. Državna davanja se ne priznaju odmah kao prihod, već postepeno u mjeri u kojoj Društvo ispunjava postavljene uslove.
Društvo je sa Opštinom Tivat zaključilo *Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini opštine Tivat DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat*[45]. Predmet ugovora je povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti od javnog interesa – komunalna djelatnost individualne komunalne potrošnje, korišćenje i upravljanje komunalnom infrastrukturom i drugim sredstvima u svojini Opštine Tivat. Ugovorom je definisano da se za potrebe obavljanja djelatnosti povjerava Društvu na korišćenje nepokretnosti (PD 13 površine 127 m2, PD 14 površine 26 m2 u objektu 1 na katastarskoj parceli 2297/2 KO Tivat, zatim ½ dijela katastarske parcele 967/1 KO Tivat i ½ dijela objekta 2,3 i 6 na katastarskoj parceli 967/1 KO Tivat, kao i postojeću izgrađenu komunalnu infrastrukturu. Ugovorom je utvrđeno da je Društvo dužno da i drugu imovinu, pored komunalne infrastrukture koja mu je povjerena ne smije otuđiti ni opterećivati.
Skupština Opštine je donijela Odluku o davanju saglasnosti na Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Opštine Tivat d.o.o. Vodovod i kanalizacija Tivat. Društvo je u svojim poslovnim knjigama raščlanilo odložene prihode na:

- 495010 - Odloženi prihod za tercijalnu mrežu .....484.018,84 €;
- 495020 - Odloženi prihod za glavni kolektor.....4.576.256,11 €;
- 495030 - Odloženi prihod za II fazu kanalizacionog sistema 4.177.557,17 €;
- 495050 - Odloženi prihod cjevovod Đurđevo brdo-Marići.....137.341,91 €;
- 495070 - Odloženi prihod III faza kanalizacije.....6.049.573,80 €;
- 495071 - Odloženi prihod.....518.704,59 €;
- 495072 – Odloženi prihod-naknada za kašnjenje III faze.....832.655,68 €;
- 495080 – Kanalizacioni priključci Centar.....40.073,20 €;
- 495081 – Priključak Dumidran na glavni kolektor.....18.969,81 €;
- 495082 –Kanalizacioni priključci Seljanovo.....20.861,62 €;
- 495084 –Regulacija pritiska-Kružni tok.....5.841,84 €;
- 495085 –Kanalizacioni priključak Mažine.....2.455,92 €;
- 495090 –Postrojenje za prečišćavanje IV faza kanalizacije....6.063.850,61 €;
- 495091 –Odloženi prihodi faza V.....2.074.225,02 €;
- 4951 - Odloženi prihod po osnovu drugih državnih davanja....150.000,00 €.

U 2023. godini izvršen je prenos s odloženih prihoda u korist prihoda za obračunatu amortizaciju opreme i objekata u ukupnom iznosu od 560.659,46 €. Obračun amortizacije nije vršena za iskazane odložene prihode na računima 495071 – Odloženi prihodi, 495072 – Odloženi prihodi-naknade za kašnjenje III faze i 495090 – Postrojenja za prečišćavanje IV faza kanalizacije).

Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze

Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama je definisano da se obavezom smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.
Kratkoročne obaveze, obaveze koje dospijevaju u roku o godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izvještaja, to je svaka obaveza koja predstavlja ugovorenu obavezu predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom društvu ili razmjena finansijskih instrumenata sa drugim društvima pod potencijalno nepovoljnim uslovima. Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze su iskazane u ukupnom iznosu od 231.522 €, prema sljedećoj strukturi:

	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRAKTOROČNE OBAVEZE (128+129)	**127**	**231.522**	**167.270**
	II. KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129	231.522	167.270
433, 434, 440-449	*4. Obaveze prema dobavljačima*	*133*	*51.584*	*51.343*
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	*137*	*179.938*	*115.927*
45 i 46	*8.2. Ostale kratkoročne obaveze*	*139*	*171.130*	*112.325*
47, 48 osim 481	*8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatnu vrijednost i ostalih javnih prihoda*	*140*	*8.808*	*3.602*

[45] *Broj: 1440 od 14.08.2020. godine;*

Kratkoročne obaveze

Obaveze prema dobavljačima iznosile su 51.584 € i prikazane su u sljedećoj tabeli:

DOBAVLJAČ	IZNOS
Elektroprivreda Crne Gore AD	10.744,96
Crnogorski telekom AD	492,47
Jugopetrol AD	1.817,00
Svicomm	32,65
Komunalno	45,90
ONE Crna Gora DOO	769,60
Tomicic DOO	2.978,87
Kalardovo DOO	142,14
Regionalni vodovod	28.847,65
Total TV	11,95
Štamparija Ostojić	909,42
Voli trade DOO	83,34
Telemach	43,90
Master Security	211,75
Wimax Montenegro DOO	35,59
Orion telekom DOO	35,99
Praktik DOO	191,40
Euro cell business services	54,45
MLV Berac DOO	25,20
Mladcomerc Matkovic DOO	3.290,40
M Franca DOO	240,63
	51.005,26

Dobavljači u zemlji za obrtna sredstva su iskazani u iznosu od 51.005,26 €, dok su dobavljači u inostranstvu iskazani u iznosu od 579 €.

U okviru dobavljača u zemlji najznačajniji iznos je vezana za Ugovor o isporuci robe broj: 1654 od 25.09.2020. godine sa Regionalnim vodovodom Crnogorsko primorje, kojim je uređena isporuka vode iz regionalnog vodovodnog sistema za Crnogorsko primorje. Ugovorom se isporučilac obavezuje da proda i isporuči kupcu, a kupac se obavezuje da kupi i preuzme vodu za piće po cjenovnoj tarifi koja se odnosi na kontinuiranu isporuku vode tokom cijele kalendarske godine. Ukupna minimalna količina isporučene, odnosno preuzete vode na godišnjem nivou ne može biti niža 1.265.328 m3. Ugovorom se DOO “Vodovod i kanalizacija” Tivat obavezuje da preuzme mjesečne minimalne količine vode prikazane u sljedećoj tabeli:

KOLIČINA	MJESEC	MIN. PROTOK
66.960	januar	25 l/s
60.480	februar	25 l/s
66.960	mart	25 l/s
64.800	april	25 l/s
66.960	maj	25 l/s
116.640	jun	45 l/s
200.880	jul	75 l/s
227.664	avgust	85 l/s
168.480	septembar	65 l/s
93.744	oktobar	35 l/s
64.800	novembar	25 l/s
66.960	decembar	25 l/s

Količina isporučene vode mjeri se mjeračem protoka vode na mjestu priključka lokalnog vodovoda, uređajem koji obezbjeđuje Regionalni vodovod. Regionalni vodovod ispostavlja Društvu mjesečne račune za isporučenu vodu, koji sadrže i iznos neplaćenog dospjelog duga za isporučenu vodu sa iznosom obračunate zatezne kamate. Društvo obezbjeđuje mjesečno potraživanje Regionalnog vodovoda u iznosima koji su ekvivalentni naknadi za isporuku ugovorene mjesečne minimalne količine vode, mjenicama i mjeničnim ovlašćenjima ili bankarskim garancijama, koje se dostavljaju Regionalnom vodovodu za svaki mjesec i to do 31. decembra tekuće, za narednu kalendarsku godinu. Društvo je dužno da ukoliko ne preuzme mjesečne minimalne količine vode, Regionalnom vodovodu nadoknađuje štetu u vidu izmakle dobiti za razliku između ugovorene mjesečne minimalne količine vode i preuzete količine vode, po važećoj cijeni vode.

U toku 2023. godine početno stanje je iznosilo 28.783,12 €, odnosno iznos fakture dobavljača za mjesec decembar 2022. godine, koji je uplaćen 05.01.2023. godine, ukupni dugovni promet na analitičkoj kartici dobavljača Regionalni vodovod je iznosio 562.980,89 €, a potražni 591.828,54 €. Krajnje stanje na 31.12.2023. godine iznosi 28.847,65 € i odnosi se na fakturu dobavljača za decembar 2023. godine. Izvještajem Komisije za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza na 31.12.2023. godine utvrđene su obaveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 51.005,26 €, a obaveze prema dobavljačima u inostranstvu u iznosu od 579 €.

Utvrđena nepravilnost: Društvo u toku 2023. godine nije posjedovalo procedure o načinu evidentiranja i plaćanja ulaznih faktura. Društvo je 06.02.2024. godine donijelo Proceduru za prijem, kontrolu i plaćanje faktura pristiglih od dobavljača broj: 02-070/24-226/7.

Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze

Društvo je u Bilansu stanja na 31.12.2023. godine iskazalo ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 179.938 €.

	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	***137***	***179.938***	***115.927***
45 i 46	*8.2. Ostale kratkoročne obaveze*	*139*	*171.130*	*112.325*
47, 48 osim 481	*8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatnu vrijednost i ostalih javnih prihoda*	*140*	*8.808*	*3.602*

Ostale kratkoročne obaveze:

Društvo je u Bilansu stanja na 31.12.2023. godine iskazalo ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 171.130€, koje se odnose na neizmirene obaveze za bruto zarade i naknade za decembar 2023. godine.

Društvo je na računu 450 iskazalo obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u iznosu od 153.603,31 €, koje se odnose na obaveze za neto zarade i naknade zarada, osim refundiranih u iznosu od 102.900,14 €, obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog u iznosu od 19.196,05 €, obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog u iznosu od 21.754,68 €, obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada na teret poslodavca u iznosu od 9.470,35 € i obaveze za neto naknade zarada koje se refundiraju u iznosu od 282,09 €.

Društvo je na računu 46 Ostale obaveze iskazalo obavezu u iznosu od 17.526,91 € koja se odnosi na obaveze prema zaposlenima u iznosu od 1.872,80 €, obaveze prema članovima odbora direktora u iznosu od 1.656 €, obaveze prema fizičkim licima za naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 950 € i ostale obaveze u iznosu od 13.048,11 €.

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda:

Društvo je u Iskazu o finansijskoj poziciji na 31.12.2023. godine iskazalo obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda iznos od 8.807,99 €.

Društvo na računu 482100 evidentira naknade za korišćenje voda, Rješenjem Uprave za vodu broj: UPI 02-354/24-56/2 od 23.02.2024. godine o konačnom obračunu i uplati naknade za korišćenje voda za 2023. godinu, Društvu je utvrđen konačan obračun naknade za korišćenje voda za 2023. godinu u iznosu od 8.157.25 €. Društvo je u toku godine uplatilo ukupan iznos od 2.354,32 €, pa je konačna obaveze za 2023. godinu 5.802,93 €.

Društvo na računu 482101 evidentira naknade za otpadne vode, Rješenjem Uprave za vodu broj: UPI 02-354/24-56/3 od 23.02.2024. godine o konačnom obračunu i uplati naknade za zaštitu voda od zagađivanja za 2023. godinu, Društvu je utvrđen konačan obračun naknade za zaštitu voda od zagađenja za 2023. godinu u iznosu od 19.644.83 €. Društvo je u toku godine uplatilo ukupan iznos od 17.192,73 €, pa je konačna obaveza za 2023. godinu 2.452,10 €.

Društvo je na računu 489002 evidentiralo iznos od 427,02 € po osnovu doprinosa za PIO, za članove Odbora direktora, koji nisu zaposleni u Društvu, iznos od 14,49 na računu 489100 po osnovu prireza porezu po ugovorima o djelu i iznos od 111,45 € na računu 489120 po osnovu poreza po ugovorima o djelu, što je ukupan iznos na računu 489 ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine od 552,96 €.

2.3. ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU (Bilans uspjeha)

Iskaz o ukupnom rezultatu DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat u periodu 01.01.2023. – 31.12.2023. godine prikazan je u sljedećoj tabeli:

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/ u periodu od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine				
Grupa	Pozicija	R.B.	2023	2022
60 i 61	**1. Prihod od prodaje - neto prihod**	**201**	**2.590.224**	**2.682.932**
630 i 631	**2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje**	**202**		
62	**3. Prihod od aktiviranja učinaka i roba**	**203**		
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	**204**	**712.693**	**936.642**
64 i 65	*a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja*	*205*	*584.238*	*801.440*
67,691 i 692	*b) Ostali prihodi iz poslovanja*	*206*	*128.455*	*135.202*
68, sem 683 i 685	*c) Prihodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja imovine*	*207*		
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	**208**	**1.939.993**	**2.180.763**
50 i 51	*a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala*	*209*	*886.614*	*899.678*
53, 54 i 55	*b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)*	*210*	*371.059*	*632.075*
	Amortizacija	210 a	682.320	649.010
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	**211**	**1.093.353**	**1.006.463**
52 (dio)	*a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi*	*212*	*827.713*	*762.717*
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	*213*	*265.640*	*243.746*
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214	58.118	44.519
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215	191.516	184.417
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216	16.006	14.810
	7. Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	**217**	**0**	**0**
580, 581, 582 589 (dio)	*a) Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)*	*218*		
584, 589 (dio)	*b) Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)*	*219*		
57, 591 i 592	**8. Ostali rashodi iz poslovanja**	220	2.762	6.976
	I. Poslovni retultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	**221**	**266.809**	**425.372**
	9. Prihod po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	**222**		
660 (dio)	*a) Prihod po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica*	*223*		
661 (dio)	*b) Prihod po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica*	*224*		
669 (dio)	*c) Prihod po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica*	*225*		
	10. Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamata, kursnih razlika i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	**226**	**0**	**0**
660 (dio)	*a) Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica*	*227*		
661 (dio)	*b)Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica*	*228*		
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	*c. Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica*	*229*		
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kurnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	**230**	**9**	**11**
660 (dio)	*a. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica*	*231*	*9*	*11*
661 (dio)	*b. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica*	*232*		
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio, 669 (dio)	*c. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica*	*233*		
	12. Vrijedonosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	**234**	**-44.123**	**-87.709**
683, 685	*a. Prihod po osnovu vrijedonosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine*	*235*		
583,585	*b. Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja kratkoročnih fina nsijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine*	*236*	*44.123*	*87.709*
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	**237**	**0**	**0**
560	*a. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licem*	*238*		
561	*b. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa povezanim licima*	*239*		
562, 563, 564, 569	*c. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima*	*240*		
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	**241**	**-44.114**	**-87.698**
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	**242**	**222.695**	**337.674**
690-590	**IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno**	**243**		
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	**244**	**222.695**	**337.674**
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	**245**	**105.767**	**224.675**
721	**1.** Tekući porez na dobit	246		
722	**2.** Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247	105.767	224.675
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	**248**	**116.928**	**112.999**
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom/ (250 do 257)	**249**	**0**	**0**
330	**1.** Promjena revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postro jenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250		
331	**2.** Promjena nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251		
332	**3.** Promjena nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252		
333	**4.** Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka ili gubitaka u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253		
334	**5.** Promjena učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254		
335	**6.** Promjena nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255		
336	**7.** Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256		
337	**8.** Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257		
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata / povezanim sa kapitalom/	**258**		
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom (249-258)	**259**	**0**	**0**
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	**260**	**116.928**	**112.999**
	X. Zarada po akciji	**261**		
	1. Osnovna zarada po akciji	262		
	2. Umanjena (razdvojena) zarada po akciji	263		
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	**264**	**0**	
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	**265**		

2.3.1. Prihodi

Odbor Regulatorne agencije za energetiku donio je na sjednici održanoj 09.07.2020. godine *Rješenje o ispunjenosti uslova za izdavanje licence za javno vodosnadbijevanje* broj: 20/1847-7 i *Rješenje o ispunjenosti uslova za upravljanje komunalnim otpadnim vodama* broj: 20/1847-8 Društvu sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“. Na osnovu Rješenja Društvu su izdate *Licenca za javno vodosnadbijevanje* broj: 20/1847-9 i *Licenca za upravljanje komunalnim otpadnim vodama* broj: 20/1847-10 na period od tri godine, odnosno do 09.07.2023. godine.
Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti donijela je Rješenje da se DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat produžava period važenja Licence za javno vodosnadbijevanje, broj: 20/1847-9 od 09.07.2020. godine, Licenca se prudužava se za 24 mjeseca
Regulatorna agencija za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti donijela je Rješenje da se DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat produžava period važenja Licence za upravljanje komunalnim otpadnim vodama – za prihvatanje i odvođenje otpadnih voda iz domaćinstva i voda sličnog sastava javnom kanalizacijom, odnosno predtretiranih otpadnih voda nastalih tokom proizvodnog procesa koje se ispuštaju u mrežu javne kanalizacije za otpadne vode i njihovo ispuštanje u recipijent, broj: 20/1847-10 od 09.07.2020. godine, broj: 20/1847-9 od 09.07.2020. godine, Licenca se produžava za 24 mjeseca.
Društvo je sa Opštinom Tivat zaključilo *Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini opštine Tivat DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat*. Predmet ugovora je povjeravanje obavljanja komunalnih djelatnosti od javnog interesa – komunalna djelatnost individualne komunalne potrošnje, korišćenje i upravljanje komunalnom infrastrukturom i drugim sredstvima u svojini Opštine Tivat:

- Javno vodosnadbijevanje – zahvatanje, tretman, zaštita izvorišta voda i isporuka vode korisnicima za piće i druge potrebe, vodovodnom mrežom do mjernog instrumenta potrošača, uključujući i mjerni instrumenta;
- Upravljanje komunalnim otpadnim vodama: prihvatanje i odvođenje otpadnih voda iz domaćinstva i voda sličnog sastava javnom kanalizacijom i njihovo ispuštanje u recipijent; prihvatanje i odvođenje predtretiranih otpadnih voda nastalih tokom proizvodnog procesa koji se ispušta u mrežu javne kanalizacije za otpadne vode tj. do Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda. Ugovorom je definisano i da Društvo može obavljati i dopunske komunalne djelatnosti koje su u neposrednoj vezi sa povjerenim mu poslovima.

Ugovorom je definisano i da će se pružanje komunalnih usluga vršiti po važećim cijenama i u skladu sa cjenovnikom pružaoca usluga na koji je Skupština opštine Tivat dala saglasnost. Društvo je dužno da Opštini u propisanom roku dostavi predlog cijena komunalnih usluga koje su utvrđene u skladu sa odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima uz prethodnu saglasnost Agencije, radi dostavljanja SO Tivat na konačnu saglasnost na visinu cijene komunalne usluge.
Članovima 54 i 55 Zakona o komunalnim djelatnostima definisan je postupak utvrđivanja cijena komunalnih usluga. Cijenu komunalne usluge utvrđuje vršilac komunalne djelatnosti po prethodno pribavljenoj saglasnosti skupštine JLS. Vršilac regulisane komunalne djelatnosti dužan je da uz zahtjev koji podnosi skupštini opštine za davanje saglasnosti priloži i saglasnost Agencije na predlog cijena. Zakonom je definisano da su Agencija i skupština opštine dužne da se u roku koji ne može biti duži od 90 dana od dana podnošenja zahtjeva Agenciji, odnosno skupštini opštine, izjasne u vezi podnesenog zahtjeva. U slučaju da ne dobije saglasnost na predlog cijena regulisanih komunalnih djelatnosti u proceduri propisanoj članovima 54 i 55, Zakonom je uveden institut privremene cijene za regulisane komunalne djelatnosti.
Članom 56a stav 1 Zakona o komunalnim djelatnostima *(„*Sl. list CG“ broj: 055/16, 074/16, 002/18, 066/19 i 140/22) definisano je da ako vršilac regulisane komunalne djelatnosti ne podnese zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti u roku utvrđenom propisom iz člana 49 stav 4 Zakona, odnosno nadležni organ JLS odbije davanje saglasnosti na predlog cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti ili iz drugog razloga ne dođe do utvrđivanja cijena za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti u skladu sa odredbama Zakona, primjenjuju se privremene cijene.
Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim djelatnostima izmijenjeni su stavovi 2 i 3 člana 56a Zakona. Članom 3 Zakona uređeno je da se privremene cijene primjenjuju godinu dana

počevši od 1. januara godine na koju se odnose, i da su one za 10% manje od cijene iskazane u mjesecu decembru godine koja prethodi privremenoj cijeni. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o komunalnim djelatnostima stupio je na snagu 24.12.2022. godine, istim nije uređen način postupanja sa započetim postupcima i njegove odredbe primjenjuju se i na postupke koji su započeti u 2022. godini.

Metodologijom za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti uređuju se bliži elementi, način utvrđivanja cijene za obavljanje regulisane komunalne djelatnosti (u daljem tekstu: cijena usluge), način davanja saglasnosti na predlog cijena usluge, rokovi za podnošenje i sadržina zahtjeva za davanje saglasnosti na predlog cijena usluge (u daljem tekstu: zahtjev) i druga pitanja od značaja za utvrđivanje predloga cijene usluge. Članom 17, tada važeće Metodologije je utvrđena procedura *određivanja cijena usluge za javno vodosnadbijevanje* koja se sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela. Članom 18 Metodologije je uređeno određivanje *cijena usluga za isporuku vode za piće drugom vršiocu*, a članom 19 *određivanje cijena usluge za upravljanje komunalnim otpadnim vodama*. Članom 20 Metodologije je propisana procedura utvrđivanja *cijena usluga prećišćavanja komunalnih otpadnih voda*. Članom 21 Metodologije utvrđena je procedura *određivanja cijene usluga crpljenja, odvoza i zbrinjavanja otpadnih voda iz septičkih jama*. Članom 22 Metodologije je uređen *zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena usluga* Agenciji (ko ga podnosi, na kom obrascu i šta je prateća dokumentacija). Zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena usluge za naredni regulatorni period podnosi se do 30. aprila tekuće za narednu godinu. Metodologijom u članu 24 je uređeno *postupanje sa zahtjevom* u kome se navodi da ako nakon izvršene analize zahtjeva i dokumentacije, Agencija utvrdi da su predložene cijene usluge utvrđene u skladu sa odredbama Metodologije, donosi odluku o davanju saglasnosti na predlog cijena usluge.
Metodologijom je utvrđeno i šta se smatra pod *ostalim poslovnim prihodima*, odnosno da su to prihodi ostvareni pribavljanjem poslova povezanih sa regulisanim komunalnim djelatnostima uz angažovanje istih resursa ili dijela resursa koji se koriste za obavljanje tih regulisanih komunalnih djelatnosti i drugi ostali poslovni prihodi kojima se finansira dio troškova nastalih obavljanjem regulisanih komunalnih djelatnosti.

Društvo je u toku 2022. godine podnijelo zahtjev za dobijanje saglasnosti na predlog cijena Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti, zbog formalnih razloga isti nije mogao biti razmatran, pa je *Zahtjev za davanje saglasnosti na predlog cijena usluga*[46] nakon ispunjenja i formalnog uslova opet dostavljen Agenciji. Agencija je donijela *Odluku*[47] kojom se daje saglasnost na predlog cijena Društva za 2023. godinu.

Zahtjev za davanje saglasnosti na visinu cijena komunalnih usluga Društva za 2023. godinu[48] upućen je SO Tivat radi stavljanja u proceduru i usvajanja odluke o davanju saglasnosti na predlog cijena. SO Tivat zaključno sa 31.12.2022. godine nije dala saglasnost na dostavljenu odluku o predlogu cijena, pa su se saglasno Zakonu o komunalnim djelatnostima stekli uslovi da stupe na snagu privremene cijene obavljanja regulisanih komunalnih djelatnosti Društva za 2023. godinu.
Odbor direktora DOO „Vodovod i kanalizacija“ je, shodno ovlašćenjima iz člana 33 Statuta donio *Odluku o stupanje na snagu privremene cijene obavljanja regulisanih komunalnih djelatnosti Društva za 2023. godinu* [49] u visini cijene iskazane na računu u decembru mjesecu 2022. godine, umanjene za 10%:

- Cijene za javno vodosnadbijevanje:
  - Fiksni dio cijene usluge na mjesečnom nivou po korisniku za fizička lica 1,7995 €;
  - Fiksni dio cijene usluge na mjesečnom nivou po korisniku za pravna lica 3,3178 €;
  - Varijabilni dio cijene za fizička lica 0,9562 €/m3;
  - Varijabilni dio cijene za pravna lica 1,6016 €/m3;
- Cijene prihvatanje i odvođenje komunalnih otpadnih voda:
  - Fiksni dio cijene usluge na mjesečnom nivou po korisniku 0,4839 €;

[46] *Broj: 1584 od 27.09.2022. godine;*
[47] *Broj: 22/3461-15 od 23.12.2022. godine;*
[48] *Broj: 2100/1 od 26.12.2022. godine;*
[49] *Broj: 9 od 30.01.2023. godine;*

- Varijabilni dio cijene za fizička lica 0,1718 €/m3;
- Varijabilni dio cijene za pravna lica 0,2878 €/m3.

Upravni odbor JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat je donio Odluku kojom se usvaja predloženi Cjenovnik o cijenama u vezi sticanja prava na vodovodni priključak u cjelosti[50] kojim su usluge za izdavanje dozvole za priključenje i priključenje na vodovodnu mrežu određene:

- za individualne stambene objekte i zgrade u visini od 60 €;
- za poslovne objekte u visini od 110 €.

Istim cjenovnikom su za razgraničenje priključaka na vodovodnu mrežu određene cijene u visini od 100 € uvećani za rad i materijal.

Upravni odbor JP „Vodovod i kanalizacija“ Tivat donio je Odluku[51] o visini naknade za uspostavljanje kanalizacionog priključka u iznosu:

- za individualne stambene zgrade (po jednom vodomjeru) od 60 €;
- za privredne-poslovne prostore (po jednom vodomjeru) od 110 €.

Cijene za pomenute usluge su i u 2023. godini bile na snazi.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je dalo Mišljenje[52] u vezi donijete Odluke o privremenim cijenama, odnosno potvrdilo da je ista u skladu sa Zakonom.

Opštim aktom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva propisano je da prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti Društva i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinosa i članarina i drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate. Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanje ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda. Različite vrste sredstava mogu da budu primljene ili uvećane preko prihoda gotovina, potraživanja i roba, usluge koje su primljene u zamjenu za isporučene proizvode i usluge. Prihodi mogu nastati i izmirenjem obaveze (ukoliko Društvo isporuči robu ili pruži uslugu radi izmirenja obaveze po osnovu otplate duga).

Pregled ostvarenih prihoda Društva u 2023. godini prikazan je u sljedećoj tabeli:

KONTO	OPIS	PRIHODI	%
60	*Prihod od prodaje robe*	*2.261.124,66*	*68,46%*
61	*Prihod od prodaje proizvoda i usluga*	*329.099,82*	*9,96%*
62	*Prihod od aktiviranja učinaka i roba*	*0,00*	
63	*Promjena vrijednosti zaliha učinaka*	*0,00*	
64	*Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.*	*584.048,14*	*17,68%*
65	*Drugi poslovni prihodi*	*189,56*	*0,01%*
66	*Finansijski prihodi*	*8,68*	*0,00%*
67	*Ostali prihodi*	*128.454,60*	*3,89%*
68	*Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine*	*0,00*	*0,00%*
69	*Dobitak poslovanja koje je obustavljeno, prihodi iz prethodnih izvještajnih perioda i prenos prihoda*	*0,00*	*0,00%*
		3.302.925,46	***100,00%***

Ukupno ostvaren prihod u toku 2023. godine iznosi 3.302.925,46 , od čega se najveći dio odnosi na prihod od prodaje robe u iznosu od 2.261.124,66€ ili 68,46% ukupnih prihoda.

[50] *Broj: 381 od 04.04.2008. godine;*
[51] *Broj: 451 od 06.05.2011. godine;*
[52] *Broj: 04-322/23-88/2 od 12.01.2023. godine;*

60 - Prihodi od prodaje robe

Shodno Pravilniku o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica na računu 602 - Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu iskazuju se prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu, osim prihoda iz odnosa prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima. Društvo je najznačajniji prihod ostvarilo od prodaje robe u iznosu od 2.261.124,66 € (odnosno 68,46% ukupnih prihoda):

RAČUN	OPIS	IZNOS
602100	Prihod od vode - privreda	791.370,94
602110	Prihod od vode - domaćinstva	1.272.211,39
602200	Prihod od kanalizacije - privreda	86.730,56
602210	Prihod od kanalizacije -domaćinstva	102.617,78
602500	Drugi prihodi od prodaje robe - fakture	8.193,99
		2.261.124,66

Društvo je po osnovu prodaje vode ostvarilo prihod od 2.063.582 €, dok je po osnovu prihoda od kanalizacije Društvo ostvarilo prihod od 189.348 €.

Društvo je po osnovu ostalih prihoda ostvarilo 8.194 €:

- Društvo je Opštini Tivat ispostavilo račun broj: R2300007 od 30.01.2023. godine u iznosu od 6.754,99 € po osnovu Ugovora o sufinansiranju DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat za potrebe finansiranja prečišćavanja otpadnih voda i investicionog održavanja postrojenja „PPOV Kotor-Tivaz“ DOO Tivat za period 01.01.-31.12.2022. godina;
- Društvo je ispostavilo račun broj: R2300090 od 26.06.2023. godine „LB TOWN MANAGEMENT“ Radovići na iznos od 1.304 € na ime radova na detekciji i lokalizaciji cjevovoda i
- Društvo je ispostavilo račun broj: R2300008 od 31.01.2023. godine „Aerodromi CG“ Tivat na iznos od 135 € na ime radova na demontaži spojnih djelova.

61 - Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Shodno Pravilniku o Kontnom okviru na računu 612 - Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu iskazuju se prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu, osim prihoda iz odnosa prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima. Društvo je ostvarilo prihod od prodaje proizvoda i usluga u iznosu od 329.099,82 € ili 9,96% od ukupnih prihoda:

RAČUN	OPIS	IZNOS
612100	Fiksni dio za vodu-privreda	28.841,68
612110	Fiksni dio za vodu-domacinstva	224.698,58
612120	Fiksni dio za kanalizaciju-privreda	2.553,77
612130	Fiksni dio za kanalizaciju-domacinstvo	29.552,61
612200	Izrada vodovodnog prikljucka	18.174,52
612210	Izrada kanalizacionog prikljucka	6.975,59
612300	Isporucena voda cistjernom	11.568,80
612320	Rad mehanickih mašina	1.818,25
612340	Rad fekalca-domacinstva	72,73
612360	Ostali vodoinstalaterski radovi	4.843,29
		329.099,82

Društvo je po osnovu fiksnog dijela za vodu ostvarilo prihod od 253.540 €, a od fiksnog dijela za kanalizaciju Društvo je ostvarilo 32.107 €.

Društvo je po osnovu priključaka ostvarilo prihod u iznosu od 25.150 €.

Dok je po osnovu prihoda od ostalih usluga ostvarilo 18.303 €.

Društvo je u toku 2023. godine izdalo ukupno 132.227 faktura, od čega 125.356 faktura domaćinstvima, a 6.871 fakturu pravnim licima.

Društvo je u toku 2023. godine isporučilo ukupno 1.825.201,46 m3 vode, što je u poređenju sa prethodnom 2022. godinom (kada je isporučeno 1.699.120,63 m3) više za 7,42%.

64 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.

Shodno Pravilniku o Kontnom okviru na računu 640 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina, iskazuju se ovi prihodi zaduženjem računa 222 ili 241.
Shodno Pravilniku o Kontnom okviru na računu 641 - Prihod po osnovu uslovljenih donacija iskazuju se ukidanja odloženih prihoda sa računa 495 - Odloženi prihodi i primljene donacije, u skladu sa MRS 20 i ostalim relevantnim MSFI. Društvo je ostvarilo i prihode od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. u iznosu od 584.048,14 € ili 17,68% ukupnih prihoda:

RAČUN	OPIS	IZNOS
640200	Prihodi od dotacija	23.388,68
640310	Prihodi od donacija za obracun amortizacije	560.659,46
		584.048,14

Prihod od dotacija je na 31.12.2023. godine iskazan u iznosu od 23.389 €, odnosi se na uplate Opštine Tivat Društvu u iznosu od 16.700 € po osnovu advokatskih usluga – zastupanje u postupku arbitraže, po tužbi kompanije Ludwig Pfeiffer Hoch & Tiefbau Gmbh & Co KG. Dok se trošak od 6.689 € odnosi na troškove CBCG, sudske i druge troškove po presudi Privrednog suda Crne Gore.
Prihod od 560.659 € po osnovu ukidanja odloženih prihoda u visini obračunate amortizacije sredstava koja su iskazana na računu 495 – Odloženi prihodi i primljene donacije, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 20.

65 – Drugi poslovni prihodi

Shodno Pravilniku o Kontnom okviru na računu 659 - Ostali poslovni prihodi iskazuju se ostali poslovni prihodi za koje nije predviđen poseban račun u okviru računa grupe 65.
Društvo je po osnovu drugih poslovnih prihoda ostvarilo 189,56 €.

66 – Finansijski prihodi

Shodno Pravilniku o Kontnom okviru na računu 662 - Prihodi od kamata iskazuju se prihodi od kamata po datim kreditima, po potraživanjima iz dužničko-povjerilačkih odnosa, zateznim i drugim kamatama, osim kamata po osnovu obaveza prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.
Društvo je na 31.12.2023. godine iskazalo prihod po osnovu kamata u iznosu od 8,68 €.

67 – Ostali prihodi

Na računima grupe 67 – Ostali prihodi, između ostalih, iskazuju se: Prihodi po osnovu naplate direktno otpisanih potraživanja, kao i po osnovu smanjenja računa indirektnog otpisivanja potraživanja, Prihodi od smanjenja obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja, i sl. direktnim otpisivanjem, zaduženjem računa na kome je obaveza iskazana, Prihodi od ukidanja rezervisanja ukidanjem neiskorišćenih rezervisanja zaduženjem odgovarajućih računa grupe 40 i Ostali nepomenuti prihodi za koje nije propisan poseban račun u okviru računa grupe 67. Pregled ostvarenih prihoda Društva po osnovu ostalih prihoda prikazan je u sljedećoj tabeli:

RAČUN	OPIS	IZNOS
675000	Naplacena otpisana potraživanja od kupaca-pravna lica	7.024,35
675100	Naplacena otpisana potraživanja od kupaca-domacinstva	26.544,87
675120	Naplacena otpisana potraživanja od kupaca-izvršitelj	22.821,08
675130	Naplacena otpisana potraživanja-tužbe privreda	3.882,74
675200	Naplacena otpisana potraživanja za ostale usluge	260,02
677810	Refundacija za lice sa invaliditetom	16.474,79
677820	Drugi ne pomenuti prihodi- refundacija za bolovanje	23.617,76
677840	Subvencija za 1/2 radnog vremena	4.278,36
678400	Prihodi od ukidanja dugoroenih rezervisanja-otpremnine	19.839,00
678410	Prihodi od ukidanja dugoroenih rezervisanja-jubilarne	1.223,34
679000	Prihodi od sudskih taksi	2.488,29
		128.454,60

Društvo je ostvarilo po osnovu ostalih prihoda iz poslovanja 128.454,60 €.

Prihod u iznosu 60.533,06 € po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja (prihod po ovom osnovu je na kraju 2022. godine iskazan u iznosu od 103.887 €;
Prihod po osnovu refundacije za lica sa invaliditetom iskazan je u iznosu od 16.476 €, po rješenjima Zavoda za zapošljavanje Crne Gorte kojim se Društvu priznaje pravo mjesečnu subvenciju zarada.
Iskazan je i prihod od 23.618 € po osnovu refundacije bolovanja, po rješenjima JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva, kojim se Društvu priznaje pravo na refundaciju sredstava po osnovu isplate naknade zarade.
Društvo je na kraju 2023. godine iskazalo i prihod od subvencija u iznosu od 4.278 €, po Rješenju[53] JU Centar za socijalni rad za opštine Kotor, Tivat i Budva kojim se Društvu-poslodavcu priznaje pravo na refundaciju sredstava po osnovu isplate naknade zarade zaposlenom za rad sa polovinom punog radnog vremena;
Društvo je na ime prihoda od smanjenja obaveza iskazalo 21.062 €, a odnosi se na ukidanje dugoročnih rezervisanja, shodno MRS 19, u toku 2023. godine isplaćene su otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od 19.839 € kao i jubilarne nagrade u iznosu od 1.223,34 €.
Iskazan je i prihod po osnovu ostalih prihoda iz poslovanja (prihod od sudskih taksi) u iznosu od 2.488€.

Utvrđene nepravilnosti: Društvo je na računu 640 - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina nepravilno iskazalo promjene stanja prihoda po osnovu ukidanja odloženih prihoda u iznosu od 560.659 €, koje je trebalo da evidentira na računu 641 – Prihod po osnovu uslovljenih donacija.

Preporuka: Društvo treba da iskazuje stanje i promjene stanja imovine, kapitala i obaveza, rashode i prihode i utvrđuje rezultate poslovanja prema sadržini pojedinih računa u Kontnom okviru.

2.3.2. Rashodi

Prema podacima iz Bruto bilansa, Društvo je u 2023. godini ostvarilo rashode u iznosu od 3.071.992,35€. Pregled ostvarenih rashoda Društva prikazan je u sljedećoj tabeli:

KONTO	OPIS	IZNOS
50	Nabavna vrijednost prodate robe	526.210,67
51	Troškovi materijala	360.403,28
52	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.093.353,33
53	Troškovi proizvodnih usluga	197.536,73
54	Troškovi amortizacije i rezervisanja	696.963,36
55	Nematerijalni troškovi	158.878,80
56	Finansijski rashodi	0,00
57	Ostali rashodi	2.761,59
58	Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	44.123,22
59	Gubitak poslo. koje je obustavljeno, ras. iz pret. izvješ. per. i prenos ras.	0,00
		3.080.230,98

U ukupno ostvarenim rashodima, najznačajnije učešće imaju troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi sa 35,51% ili 1.090.869,73 €, zatim troškovi amortizacije i rezervisanja sa 22,77% ili 699.463,36 €, potom troškovi nabavne vrijednosti prodate robe sa 17,13% ili 526.210,67 €, pa troškovi materijala koji učestvuju sa 11,73% ili 360.403,28, onda troškovi proizvodnih usluga sa 6,43% ili 197.536,73 €, zatim nematerijalni troškovi sa 4,90% odnosno 150.623,77 €, troškovi rashoda od usklađivanja vrijednosti imovine sa 1,44% ili 44.123,22 € i ostali rashodi sa 0,09% odnosno 2.761,59 €.

50 – Nabavna vrijednost prodate robe
Shodno pravilniku o kontnom okviru, na računima grupe 50 - Nabavna vrijednost prodate robe iskazuje se nabavka robe, nabavna vrijednost prodate robe i nabavna vrijednost prodatih nekretnina pribavljenih radi prodaje. Društvo je po ovom osnovu iskazalo iznos od 526.210,67 € koji se odnosi na obavezu za isporučenu vodu po osnovu ugovora zaključenog sa DOO “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” Budva.

[53] *Broj: 9 od 11.01.2021. godine;*

51 – Troškovi materijala

Shodno pravilniku o kontnom okviru, na računima grupe 51 - Troškovi materijala iskazuju se nabavka i troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala i troškovi goriva i energije. Društvo je po osnovu troškova materijala realizovalo iznos od 360.403,28 € koji obuhvata sljedeće troškove:

KONTO	OPIS	IZNOS
511	Troškovi materijala za izradu	208.165,59
512	Troškovi ostalog materijala	15.174,81
513	Troškovi goriva i energije	137.062,88
		360.403,28

511 - Troškovi materijala za izradu realizovani su u iznosu od 208.165,59€. Najznačajnije isplate vršile su se na osnovu ugovora zaključenih nakon sprovedih postupaka javnih nabavki u zavisnosti od vrijednosti i vrste nabavke (otvoreni postupak, jednostavne nabavke) a odnosile su se na: - nabavke instrumenata za detekciju gubitaka - shodno otvorenom postupku javnih nabavki u skladu sa zaključenim Ugovorom.[54] Ugovorena vrijednost nabavke iznosila je 36.262,49€, sa PDV-om. Evidentirani iznos u potpunosti je utrošen za pomenutu nabavku.

- nabavke elektro instalacije vodovod i kanalizacija, električni aparati i alati u skladu sa zaključenim Ugovorom[55]. Ugovorena vrijednost nabavke iznosila je 68.546,50€. Za pomenute nabavke tokom 2023. godine realizovan je iznos od 43.318,00€. - održavanje, servis i nabavka rezervnih djelova pumpi KSB - na osnovu sprovedenog otvorenog postupka javnih nabavki shodno zaključenom Ugovoru[56] u vrijednosti od 23.639,10€. Tokom 2023. godine realizovano je 21.895,76€.
- nabavku elemenata sa bitum.epoxy zaštitom-putem otvorenog postupka shodno zaključenom Ugovoru[57] u vrijednosti nabavke od 24.450,00€. Za navedene potrebe tokom 2023. godine realizovan je iznos od 24.053,39€.
- nabavku i isporuku cijevnog materijala shodno otvorenom postupku javnih nabavki i zaključenom ugovoru[58] u iznosu od 21.976,14€. Društvo je tokom godine realizovalo iznos u vrijednosti od 6.805,96€.
- nabavku rezervne pumpe i rezervnih djelova za pumpnu stanicu-putem otvorenog postupka javnih nabavki shodno zaključenom Ugovoru[59] ugovorene vrijednosti od 35.963,184€ sa PDV-om, koji je tokom 2023. godine u potpunosti realizovan.
- usluge servisa, popravke i održavanje vozila sa rezervnim djelovima, kroz postupak javnih nabavki, procijenjene vrijednosti 23.320,61€ sa PDV-om. Tokom 2023. godine realizovan je iznos od 11.194,79€.
- nabavka i isporuka sitnog materijala postupkom jednostavnih nabavki ugovorene vrijednosti 19.571,00€ bez PDV-a, od kojih je tokom godine realizovano 13.004,12€.

512 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala realizovani su u iznosu od 15.174,81€ i odnosili su se na:
- troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 3.355,99€ isplaćeni na osnovu ispostavljenih računa.
- trošak auto guma u iznosu od 2.264,77€ isplaćen na osnovu računa-otpremnica, od dva ponuđača.
- troškove sitnog inventara i alata u iznosu od 6.661,32€, isplaćeni po osnovu sprovedenog postupka jednostavne nabavke shodno zaključenom Ugovoru[60].
- trošak materijala za higijenu u iznosu od 2.892,73€, isplaćeni su na osnovu ispostavljenih računa od više dobavljača.

513 - Troškovi goriva i energije realizovani su u iznosu od 137.062,88€ i odnosili su se na troškove električne energije u iznosu od 118.571,19€ i za troškove goriva 18.491,69€.

Troškovi električne energije odnose se na plaćanje električne energije koju koristi Društvo u iznosu od 118.137,22€ i utrošenu električnu energiju za Buster stanicu u naselju Krašići - Tivat u iznosu od 433,97€, shodno zaključenom Ugovoru o priključenju na distributivni sistem električne energije. Troškovi goriva - u iznosu od 18.491,69€ odnose se na nabavku goriva za službena vozila u skladu sa Ugovorom koji je zaključen sa dobavljačem putem otvorenog postupka javnih nabavki.

[54] Ugovor br.821 od 29.05.2023.godine.
[55] Ugovor br. 1913 od 22.11.2022. godine.
[56] Ugovor br.612 od 12.05.2023.godine.
[57] Ugovor br.997 od 21.06.2023.godine.
[58] Ugovor br. 1562/1 od 08.09.2023.godine.
[59] Ugovor br. 628 od 05.05.2023.godine.
[60] Ugovor br.1135 od 18.7.2023.godine, sa Adriatic SBS.

52 - Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Na računima grupe 52 - Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi iskazuju se troškovi po osnovu obračunatih zarada, naknada zarada i drugih primanja zaposlenih, kao i troškovi po osnovu obračunatih naknada po ugovorima sa fizičkim licima. Društvo je na ime zarada, naknada zarade i ostalih ličnih rashoda evidentiralo iznos od 1.093.353,33 €, čija je struktura data u sljedećoj tabeli:

Grupa računa	Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2023.godini
52		**TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI**	**1.093.353,33**
	520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	928.776,10
	521	Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	61.436,35
	522	Troškovi naknada po ugovoru o djelu	2.718,17
	525	Troškovi naknade fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	11.567,62
	526	Troškovi naknade članovima upravnog i nadzornog odbora	13.539,64
	529	Ostali lični rashodi i naknade	75.315,45

520 - Troškovi zarada i naknada zarada (bruto) - ostvareni su u iznosu od 928.776,10€ i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2023.godini
520	**Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)**	**928.776,10**
520000	Troškovi neto zarada	512.426,17
520010	Porez na zarade	52.378,06
520020	Doprinos za PIO	136.504,97
520040	Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti	4.550,15
520100	Trošak prekovremenog rada	22.662,92
520110	Trošak za nocni rad	36.249,72
520200	Trošak rada na praznik	7.397,02
520210	Trošak za praznike	19.336,75
520220	Trošak za bolovanje	36.341,61
520221	Trošak za bolovanje-porodiljno	6.913,46
520230	Trošak za godišnji odmor	46.294,28
520240	Trošak placenog odsustva	1.118,74
520800	Trošak za startni dio zarade	46.602,25

Troškovi u navedenom iznosu odnose se na neto zarade i neto naknade zaposlenima za 12 mjeseci i njima pripadajućim porezima i doprinosima na teret zaposlenog. U Društvu postoji Procedura obračuna i isplate zarada[61]. kojom se definiše postupak obračunavanja i isplata zarada i naknada zaposlenima. Rukovodilac odeljenja naplate radi obračun zarada, prati obustave zaposlenih i vrši uplate istih, vrši obračune i plaćanje poreza i doprinosa i popunjava odgovarajuće obrasce. Podaci od nadležnih rukovodilaca, koji se dostavljaju do kraja mjeseca, sadrže potpisane spiskove prisutnosti zaposlenih, doznake za bolovanje, administrativne zabrane i rješenja o promjenama visine akontacije zarada i isti se unose u program za obračun zarada, nakon čega se obračun dostavlja Izvršnom direktoru, koji posle provjere odobrava isplatu. Isplata je do 5.-og u mjesecu za prethodni mjesec.

U postupku revizije je utvrđeno:

- Shodno Odluci Odbora direktora Društva iz 2017. godine obračunska vrijednost koeficijenta korišćena prilikom obračuna zarada iznosila je 263,92€, a posebni dio zarade u bruto iznosu koji obuhvata naknadu troškova toplog obroka i regresa iznosio je 63,00€. Zaključivanjem Kolektivnog ugovora[62], koji se primjenjuje od avgusta 2023. godine, obračunska vrijednost koeficijenta iznosi 200,50€, a posebni dio zarade 72,45€. Početkom 2024. godine je zaključen Kolektivni ugovor o izmjenama i dopunama kolektivnog ugovora, gdje su promjenjeni obračunska vrijednost koeficijenta na 95,00€ i koeficijenti složenosti za utvrđivanje osnovne zarade, a posebni dio zarade je ostao isti.
- Društvo prilikom obračuna primjenjuje stvaran broj časova u mjesecu. Za vrijeme privremene spriječenosti za rad, zaposlenom pripada naknada zarade, i to za bolovanje do 60 dana u visini od 80% od osnova za naknadu, odnosno za bolovanje preko 60 dana u visini od 90% od osnova za naknadu.

[61] Br. 24 od 09.01.2018.god

[62] Kolektivni ugovor Društva VIK Tivat br 45 od 28.07.2023.godine

- Shodno Kolektivnom ugovoru zarada zaposlenog uvećava se po času po osnovu prekovremenog rada i rada noću za 50%, po osnovu rada na dan državnog i vjerskog praznika 150%, a po osnovu rada nedeljom za 80% pri čemu se vodi posebna evidencija od strane neposrednih rukovodilaca za svoje zaposlene i isti se iskazuju u mjesečnim karnet listama. Obračun prekovremenih, noćnih sati i sati u dane praznika je ispravan.
- Na osnovu Odluke izvršnog direktora o uvećanju zarade od 27.06.2023. godine, shodno članu 59 Kolektivnog ugovora, izvršeno je uvećanje zarade od 10% po osnovu nagrade za posebno angažovanje i rezultate rada (stimulans zbog povećanog obima posla tokom juna i angažovanja na terenu usled početka turističke sezone) za sve zaposlene, sem onih koji su bili na bolovanju.
- Poslodavac je shodno članu 54 Kolektivnog ugovora iz 2023. godine isplatio zimnicu u iznosu 3 bruto obračunske vrijednosti koeficijenta, tačnije 601,50€. Shodno Zakonu o porezu na dohodak fizičkih lica, na iznos preko 450,00€ su plaćeni doprinosi i isti zavedeni u poreskoj prijavi pod šifrom 102.
- U Društvu je zaposleno 6 osoba kojima je Zavod za zapošljavanje Crne Gore na osnovu čl 36 Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom dodijelio rješenja na mjesečnu subvenciju zarade na neodređeno vrijeme od isplaćene bruto zarade.
- Shodno Odluci Odbora direktora, svi zaposleni i članovi odbora direktora su dobili bonus zaradu u visini njihovih mjesečnih neto primanja (Odluka br 05-043/24-129/7 od 08.02.2024.godine).

Rekapitulacija zarada je data u sljedećoj tabeli:

2023	neto	porez	dop zap	dop poslod	prirez	bruto
januar	50,585.51	2,299.06	9,673.81	5,129.53	279.85	67,967.76
februar	53,402.76	2,563.98	10,262.91	4,879.84	331.09	71,440.58
godisnji placen	744.36	18.22	139.88	66.51	2.37	971.34
mart	49,393.18	2,324.35	9,425.75	4,481.79	259.03	65,884.10
april	51,187.23	2,323.49	9,815.56	4,667.13	302.05	68,295.46
maj	53,518.00	2,707.48	10,313.54	4,903.92	351.97	71,794.91
jun	53,793.57	2,744.77	10,370.87	4,931.18	356.82	72,197.21
jul	57,209.68	3,375.54	11,113.31	5,284.20	438.82	77,421.55
avgust	59,928.06	4,024.89	11,703.35	5,564.75	503.61	81,724.66
septembar	60,804.65	3,927.60	11,873.98	5,645.88	510.59	82,762.70
oktobar	58,413.12	3,352.71	11,329.84	5,387.16	435.85	78,918.68
novembar	59,168.44	3,520.14	11,499.09	5,467.64	457.62	80,112.93
decembar	58,622.97	9,172.04	11,377.32	5,409.72	442.21	85,024.26
zimnica	38,496.00		1,778.55	845.67		41,120.22
bonus	54,063.45	10,023.79	10,377.36	4,934.27	326.28	79,725.15
ukupno	**759,330.98**	**52,378.06**	**141,055.12**	**67,599.19**	**4,998.16**	**1,025,361.51**

- U tabeli je dat prikaz plaćenih zarada, bonusa i zimnice , kao i njima pripadajućim porezima i doprinosima po mjesecima.
- Poreska prijava za pojedinačni obračun poreza i doprinosa (IOPPD obrazac) se podnosi blagovremeno do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.

521 - Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca iskazani su u iznosu od 61.436,35€, po strukturi prikazanoj u sljedećoj tabeli:

Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2023.godini
521	**Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca**	**61.436,35**
521000	Troškovi prireza porezu	5.014,33
521100	Trošak PIO	50.051,82
521120	Trošak doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti	4.550,15
521130	Troškovi doprinosa za fond rada	1.820,05

Utvrđene nepravilnosti: Uvidom u obračunske liste zaposlenih konstatovan je ispravan Obračun zarade za sve stavke, sem za startni dio zarade pri bolovanju i u određivanju stope minulog rada. Startni dio zarade se nije smanjivao shodno satima bolovanja, kako se smanjuju svi dijelovi zarade. Minuli rad je pogrešno izračunat jer nije ispravno uvećavan po svakoj započetoj godini shodno članu 20 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru i članu 46 Kolektivnog ugovora Društva, stoga je nepravilno izračunata bruto osnova, što rezultira nepravilnim obračunom zarada (Đ.S, Đ.J. B.Š, - platne liste decembar 2023.).

Preporuka: Društvo treba da izvrši korekciju stope minulog rada za zaposlene i obračun sati pri privremenoj spriječenosti za rad uskladi sa Zakonom i Kolektivnim ugovorom.

522 - Troškovi naknade po ugovoru o djelu iskazani su u iznosu od 2.718,17€, a shodno podacima iz bruto bilansa neizmireno je ostalo 1.075,94€. Tokom godine na ovoj poziciji je evidentirano 2 ugovora o djelu za stručne poslove koji ne spadaju u opseg poslovanja Društva, od čega se 2.151,88€ odnosi na sastavljanje procedura, konsultacije i obuku o izvještavanju knjigovodstva kupaca, a 566,29€ za usluge poreskog savjetnika i u poreskoj prijavi su evidentirani po šifrom 047. Međutim, uvidom u glavnu knjigu konstatovan je još 1 ugovor o djelu koji je knjižen na poziciji 539 sa Agencijom za privremeno zapošljavanje doo Aztek u iznosu od 370,47€ za usluge aktuarskog izvještaja o rezervisanjima za otpremnine, koji je takođe trebao biti knjižen na poziciji 522 – troškovi naknada po ugovoru o djelu.

525 - Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora - Na računu 525 prikazani su troškovi neto naknada, poreza i doprinosa po osnovu ugovora o dopunskom radu u iznosu od 11.567,62€, kako slijedi:

Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2023.godini
525	**Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora**	**11.567,62**
525000	Neto dopunski rad	9.080,99
525001	Porez na naknade po ugovoru o dopunskom radu	267,94
525002	Prirez porezu dopunski rad	34,84
525003	Doprinos PIO dopunski rad na teret radnika	1.597,92
525004	Doprinos PIO dopunski rad poslodavac	585,93

- Tokom godine Društvo je zaključilo 2 ugovora o dopunskom radu, shodno potrebama i organizaciji posla, za poslove rukovodioca odjeljenja za pravne poslove (usled porodiljskog odsustva zaposlene) i za obavljanje aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola u Društvu. Obračun po osnovu ugovora o dopunskom radu ima ispravan poreski tretman i po tom osnovu su sve obaveze izmirene.

526 - Troškovi naknade članovima odbora direktora - Na računu 526 – Troškovi naknade članovima upravnog i nadzornog odbora iskazani su ukupni troškovi naknada članovima Odbora direktora u iznosu od 13.539,64€ i isti je prikazan u tabeli:

Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2023.godini
526	**Troškovi nakada članovima upravnog i nadzornog odbora**	**13.539,64**
526002	Doprinos PIO clanova OD	2.775,64
526010	Neto primanja clanova OD	10.764,00

U postupku revizije je utvrđeno:

Skupština opštine Tivat je 26.06.2023. godine donijela Odluku o imenovanju članova Odbora direktora doo Vodovod i kanalizacija Tivat („Sl. list CG“ br 032/23), a shodno Statutu Društva na prvoj konstitutivnoj sjednici je izabran predsjednik Odbora. U skladu sa Odlukom br 03-040/20-42 od 20.02.2020. godine i čl 28 Statuta, članovima Odbora direktora privrednog društva čiji je osnivač Skupština opštine pripada mjesečna naknada za rad u Odboru u iznosu 1,8 obračunske vrijednosti (162,00€ neto), a predsjedniku Odbora u iznosu od 2,00 obračunske vrijednosti koeficijenta (180.00€ neto) koji utvrđuje Vlada Crne Gore u bruto iznosu mjesečno. Zakonom o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisano je da su i članovi upravnih odbora i sličnih tijela, koji za svoj rad primaju naknadu, obveznici doprinosa za PIO koji obračunava, obustavlja i uplaćuje isplatilac po stopi od 20,5% na teret osiguranika, bez obzira da li su ta lica obveznici doprinosa za PIO po osnovu zaposlenja ili po nekom drugom osnovu.

Tokom 2023. godine održano je 13 redovnih i 1 vanredna sjednica i isplaćeno je 13 mjesečnih naknada. Uvidom u računovodstvenu dokumentaciju konstatovan je pravilan obračun naknada za članove Odbora direktora i ispravno su evidentirani u IOPPD obrascu pod šifrom 033.

529 - Ostali lični rashodi i naknade - Na računu 529 – Ostali lični rashodi iskazan je iznos od 75.315,45€, koji obuhvata isplate po osnovu novčanih pomoći zaposlenima, jubilarnih nagrada, troškova službenih putovanja i troškova otpremnina, čija je struktura prikazana u sljedećoj tabeli:

Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2023.godini
529	**Ostali lični rashodi i naknade**	**75.315,45**
529000	Otpremnine za odlazak u penziju i prestanak radnog odnosa	35.716,84
529100	Jubilarne nagrade	1.804,50
529200	Dnevnice za službeni put u zemlji	36,00
529210	Dnevnice za službeni put u inostranstvu	2.004,45
529220	Naknade troškova smještaja i ishrane na službenom putu	2.593,19
529300	Naknade troškova prevoza na službenom putu	1.469,05
529400	Naknade troškova prevoza na radno mjesto	23.988,06
529800	Ostala licna primanja	6.818,36
529820	Pomoc za smrt užeg clana porodice	885,00

Ostali lični rashodi i naknade se u najvećim iznosima odnose na naknade zaposlenima za troškove prevoza na radno mjesto (23.988,06€) i otpremnine za odlazak u penziju (35.716,84€). Visina otpremnine, naknade troškova zaposlenim na službenom putu, novčane pomoći zaposlenima i ostale naknade regulisane su Kolektivnim ugovorom kod poslodavca.

U postupku revizije je utvrđeno:

- Shodno Kolektivnom ugovoru pod radnim jubilejom zaposlenog smatra se njegov rad kod Poslodavca i nagrada se isplaćuje u visini:

1) za 10 godina -jedna bruto obračunska vrijednost koeficijenta kod Poslodavca;
2) za 20 godina -dvije bruto obračunske vrijednosti koeficijenta kod Poslodavca;
3) za 30 godina -tri bruto obračunske vrijednosti koeficijenta kod Poslodavca;
4) za 40 godina -četiri bruto obračunske vrijednosti koeficijenta kod Poslodavca.

Društvo je isplatilo 4 jubilarne nagrade zaposlenima, u iznosu predviđenom Kolektivnim ugovorom i pravilno oporezovalo iznos iznad utvrđenog Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica i isti zavela pod šifrom 024 u IOPPD obrascu[63].

- Izvršni direktor je na osnovu čl 60 Kolektivnog ugovora kod poslodavca i člana 35 Statuta donio Odluku [64]o isplati mjesečne naknade za prevoz u neto iznosu od 44,14€, za sve zaposlene sem onih kojima je utvrđeno pravo korišćenja na 24h upotrebe službenog vozila. Ova naknada podrazumijeva cijenu mjesečne prevozne karte u javnom saobraćaju i ista se smanjuje proporcionalno usled odsustva sa posla zbog privremene spriječenosti ili godišnjeg odmora. Ista se pravilno obračunava i evidentira pod šifrom 011 u IOPPD obrascu u poreskoj prijavi.
- Shodno Kolektivnom ugovoru, Poslodavac isplaćuje zaposlenom otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini deset (10) prosječnih zarada kod Poslodavca, odnosno u visini iznosa deset (10) poslednje ostvarenih zarada zaposlenog, ukoliko je to povoljnije za njega. Troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju odnose se na 3 lica, kojima su dodijeljeni iznosi u skladu sa Kolektivnim ugovorom i na iznos preko 1.500,00€ shodno Zakonu o porezu na dohodak fizička lica, obračunati su porez i prirez i iste su evidentirane u poreskoj prijavi pod šifrom 018.
- Društvo je tokom godine isplatilo zaposlenim ženama naknadu za 8. mart, poklon djeci zaposlenih u visini od 50,00€ za početak školske godine i pomoć usled smri člana uže porodice, a sve u skladu sa Kolektivnim ugovorom.

53 - Troškovi proizvodnih usluga

Na računima grupe 53 - Troškovi proizvodnih usluga Društvo je iskazalo iznos od 197.536,73 € koji obuhvata sljedeće troškove:

KONTO	*OPIS*	*IZNOS*
530	*Troškovi usluga na izradi učinaka*	*8.203,20*
531	*Troškovi transportnih usluga*	*32.613,74*
532	*Troškovi usluga održavanja*	*62.859,99*
535	*Troškovi reklame i propagande*	*2.158,20*
536	*Troškovi istraživanja*	*12.600,03*
539	*Troškovi ostalih usluga*	*79.101,57*
		197.536,73

[63] Odluka br 1648 d 28.09.2023.godine
[64] Br 14 od 12.01.2022.godine

530 - Troškovi usluga na izradi učinaka - Na računu 530 -Troškovi usluga na izradi učinaka evidentiran je iznos od 8.203,20€ koji je utrošen za pružanje usluge hemijsko-bakteriološke analize vode u vodovodnom sistemu DOO ,,Vodovod i kanalizacija“ Tivat, za koje je sproveden postupak jednostavne nabavke, shodno zaključenom Ugovoru[65] sa JU Dom Zdravlja Bar.

531 - Troškovi transportnih usluga - Na računu 531- Troškovi transportnih usluga iskazani su troškovi u iznosu od 32.613,74€, prikazani u sljedećoj tabeli:

Opis troška		Izvršenje u 2023.godini
531	Troškovi transportnih usluga	32.613,74
5310	Troškovi prevoza	510
5312	Troškovi PTT usluga	30.636,34
5318	Trošak špedicije	1.467,40

Najznačajniji iznos isplaćen je sa računa 5312 - Troškovi PTT usluga u iznosu od 30.636,34€ i odnosi se na:
- Troškovi PTT usluga-provizije u iznosu od 15.573,92€, za koji je sproveden otvoreni postupak javne nabavke, shodno zaključenom Ugovoru za Poštanske usluge[66]
- Troškovi telefona u iznosu od 12.397,77€, shodno zaključenim ugovorima sa Crnogorskim telekomom A.D.[67] i One Crna Gora DOO.[68]
- Usluge interneta u iznosu od 1.718,21€ od više dobavljača.
- Troškovi markica u iznosu od 946,44€.

Na računu 5318-Trošak špedicije i transport pošiljki iskazan je iznos od 1.467,40€, od čega se iznos od 1.311,60€ odnosi na trošak špedicije-shodno ponudi A 012/23 br.99-24.01.2023. godine od ponuđača doo Adriatic šped-Tivat, dok je iznos od 155,80€ utrošen na trošak transporta pošiljke.

532 - Troškovi usluga održavanja - Društvo je na ime troškova održavanja realizovalo iznos od 62.859,99€ koji je u Glavnoj knjizi evidentiran:

Opis troška		Iznos
532	Troškovi usluga održavanja	62.859,99
5320	Troškovi usluga na tekućem održavanju osnovnih sredstava	58.632,79
5321	Ozelenjavanje pumpne stanice	117,2
5322	Usluge deratizacije	4.110,00

Društvo je na računu 5320 - Troškovi usluga na tekućem održavanju osnovnih sredstava realizovalo iznos od 58.632,79€. Najznačajnije isplate vršene su za:

- održavanje, servis i nabavku rezervnih djelova pumpi KSB-shodno sprovedenom otvorenom postupku javnih nabavki. Ugovorena vrijednost nabavke iznosi 23.639,10€, sa PDV-om, dok je u 2023. godini realizovan iznos od 21.895,76€.

- radove na izvođenju fekalne kanalizacije na saobraćajnici shodno sprovedenom postupku jednostavnih nabavki. Ukupna vrijednost radova prema prihvaćenoj ponudi iznosi 9. 642,91€ sa PDV-om.
- popravku agregatskog postrojenja, shodno ponudi u iznosu od 7.995,00€ bez PDV-a.
- građevinske radove na izradi vodovodne mreže u iznosu od 5.621,10€.
- nabavku i ugradnju zamjenskih baterija, shodno sprovedenom postupku jednostavnih nabavki, po ponudi od 5.566,00€.
- popravku i servis teretnog vozila u iznosu od 5.314,00€.
- WLM sistem u iznosu od 2.945,00€.

Na računu 5321 evidentiran je iznos od 117,20€ za ozelenjavanje pumpne stanice.
Na računu 5322 evidentiran je iznos od 4.110,00€ shodno zaključenom Ugovoru za usluge DDD[69].

[65] Ugovor o jednostavnoj nabavci br.1153 od 20.07.2023.godine.
[66] Ugovor o pružanju poštanskih usluga od 14.12.2023.godine.
[67] Ugovor br. 77 od 8.2.2023.godine.
[68] Ugovor br. 955 od 29.6.2022.godine.
[69] Ugovor br.138 od 31.01.2023.godine.

535 - Troškovi reklame i propagande - Društvo je na ime troškova reklame i propagande iskazalo troškove u iznosu od 2.158,20€.

536 - Troškovi istraživanja - Na računu 536 - Troškovi istraživanja Društvo je evidentiralo iznos od 12.600,03€. Navedeni iznos odnosi se na: - geodetska istraživanja u iznosu od 7.050,03€, isplaćen na osnovu ponude za izradu geodetskih podloga za izradu glavnih projekata[70] od strane Agencije za geodetske radove ,,Geodeting“d.o.o. Bijelo Polje.
- hidrogeološka istraživanja-iznos od 5.550,00€, po ponudi izvođenja radova za bušenje i opremanje dva bunara, isplaćen na osnovu ispostavljenih računa.

539 - Troškovi ostalih usluga - Na računu 539 - Troškovi ostalih usluga iskazuju se ostale proizvodne usluge, usluge zaštite na radu i ostale usluge koje nijesu iskazane na posebnim računima u okviru grupe računa 53. Na ovom računu iskazani su troškovi u iznosu 79.101,57€ i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Opis troška		Iznos
539	Troškovi ostaih usluga	79.101,57
5390	Troškovi usluge zaštite zdravlja na radu i usluge obezbjeđenja	12.943,96
5391	Troškovi usluga precišcavanja otpadnih voda	6.754,99
5393	Troškovi komunalnih usluga i trošak parkinga	1.234,80
5395	Troškovi usluga Agencije i omladinske zadruge	44.050,85
5398	Trošak registracije vozila, štampanje i kovertiraje računa i druge proizvodne usluge	14.116,97

Na računu 5390 evidentirani su troškovi usluge zaštite i zdravlja na radu i usluge obezbjeđenja i to:
- iznos od 3.814,00€, utrošen za obavljanje stručnih poslova ZZNR shodno zaključenom Ugovoru[71] sa Institutom Sigurnost.
- iznos od 9.129,96€ utrošen za Usluge obezbjeđenja objekata shodno zaključenom Ugovoru o pružanju usluga fizičko-tehničkog obezbjeđenja izvorišta, rezervoara i crpnih stanica.

Na računu 5391 evidentirani su troškovi usluga prečišćavanja otpadnih voda u iznosu od 6.754,99€, shodno zaključenom Ugovoru o sufinansiranju za potrebe finansiranja prečišćavanja otpadnih voda i investicionog održavanja postrojenja između Društva, opštine Tivat i ,,PPOV Kotor-Tivat“ DOO. Navedeni iznos isplaćen je na osnovu računa u januaru 2023. godine.

Na računu 5393 evidentirani su troškovi komunalnih usluga (514,80€) i trošak parkinga (720,00€).

Na računu 5395- najznačajniji iznosi odnose se na:
-troškove omladinske zadruge u iznosu od 32.305,05€. Društvo je pomenuti iznos utrošilo na angažovanje 5 radnika, od kojih je jedno lice bilo zaposleno tokom cijele godine, dok su 4 lica angažovana shodno potrebama za obavljanje ispomoćnih poslova po osnovu Ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji posredstvom D.O.O. Mladcomerc Matković. Iznos od 32.305,05€ koji je isplaćen po osnovu ugovora o povremenim i privremenim poslovima, umjesto na računu 539 – Troškovi ostalih usluga, trebalo je knjižiti na račun 524 - Troškovi naknade po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima.
Društvo treba da u potpunosti uskladi evidenciju troškova sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

- troškove usluga Agencije u iznosu od 11.745,80€, od kojih je 11.375,33€ utrošeno na isplatu ličnog dohotka zaposlenog preko Agencije Kadar plus Outsourcing.

Na računu 5398 evidentiran je iznos od 14.116,97€. Najznačajniji iznosi isplaćeni su na ime:
- štampanja i kovertiranja računa u iznosu od 9.617,54€, po zaključenom Ugovoru o pružanju usluga.
- troškovi registracije vozila-iznos od 3.962,24€ po ponudi broj 203/1 od 13.02.2023. godine. Uvidom u analitičku karticu utvrđeno je da je Društvo tokom 2023. godine u potpunosti utrošilo evidentirani iznos na registraciju 16 vozila koji se nalaze u posjedu Društva.

[70] Ponuda za izradu geodetskih podloga za izradu glavnih projekata br.1217 od 16.11.2023.godine.
[71] Ugovor o bavljanju stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu broj 965 od 16.06.2023.godine.

54 – Troškovi amortizacije i rezervisanja

Shodno Pravilniku o Kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica na računu 540 - Troškovi amortizacije iskazuju se troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava obračunati prema računovodstvenoj politici pravnog lica, u korist odgovarajućih računa ispravke vrijednosti nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava otvorenih u okviru računa grupe 01 i 02.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se vrši primjenom proporcionalnog metoda u roku od 5 godina.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se obračunava proporcionalnom metodom i primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava. U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica obračun amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe.

Na 31.12.2023. godine Društvo je iskazalo troškove amortizacije u iznosu od 682.320,32 €.

Troškovi koji se odnose na amortizaciju imovine koju Društvu evidentira na računu 495 iskazana je u iznosu od 560.659 €.

Troškovi amortizacije u iznosu od 121.661 € odnose se na obračunatu amortizaciju na osnovna sredstva koja su vlasništvo Društva.

545 - Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih - Na računu 545 prikazana su rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u iznosu od 5.765,93€ i odnosi se na rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade. Obračun rezervacija za beneficije zaposlenih na dan 31.12.2023. godine je izvršen za 64 zaposlena u skladu sa MRS 19.

549 - Ostala dugoročna rezervisanja - Na računu 549 su evidentirana dugoročna rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 8.871,11€. Na osnovu podataka dobijenih iz pravne službe koliki je broj sporova pokrenutih protiv Društva i o kom se tužbenom iznosu radi, služba za finansije vrši rezervisanje sredstava. Srazmerno utuženim zahtevima od 84.527,11€, Društvo je izvršilo rezervaciju istih, približno 10% od tog iznosa.

55 – Nematerijalni troškovi

Na računima grupe 55 - Nematerijalni troškovi Društvo je iskazalo iznos od 158.878,80 € koji su prikazani u sljedećoj tabeli:

55	Nematerijalni troškovi	158.878,80
550	Troškovi neproizvodnih usluga	34.201,00
551	Troškovi reprezentacije	11.527,65
552	Troškovi premija osiguranja	3.344,42
553	Troškovi platnog prometa	12.871,21
554	Troškovi članarina	2.145,00
555	Troškovi poreza	28.275,75
556	Troškovi doprinosa	11.177,07
559	Ostali nematerijalni troškovi	55.336,70

Najveći dio navedenog iznosa odnosio se na troškove neproizvodnih usluga (34.201,00€) i ostale nematerijalne troškove (55.336,70€).

550 - Troškovi neproizvodnih usluga iznosili su 34.201,00€ a najvećim dijelom su se odnosili na sljedeće:

- Na računu 5501- evidentirani su troškovi usluga računovodstva i revizije u iznosu od 3.300,00€, shodno Ugovoru o reviziji finansijskih iskaza za 2023. godinu.
- Na računu 5502 - evidentirani su troškovi savjetovanja i drugih intelektualnih usluga u iznosu od 18.279,00€. Pomenuti iznos odnosio se na:
  - plaćanje pravnih usluga po Ugovoru o pravnom zastupanju-vezano za efekte arbitražnog postupka pred Arbitražnim sudom Međunarodne trgovinske komore u ukupnom iznosu od 11.500,00€.
  - usluga izrade tehničke koncepcije mogućnosti vodosnadbijevanja potrošača koji gravitiraju na dijelu prostora opštine Tivat i opštine Kotor, iz vodovodnog sistema Tivat-evidentiran iznos od 3.630,00€ po ponudi Hidro GIS System d.o.o.
  - davanje stručnog mišljenja prilikom izrade Izvještaja o transfernim cijenama-iznos od 2.420,00€.

- Na računu 5504-evidentirani su troškovi stručnog usavršavanja u iznosu od 1.960,00€. Pomenuti iznos utrošen je na učešće zaposlenih na Simpozijume, Međunarodne konferencije, seminare, kurseve.
- Na računu 5505-usluge za izmjene na postojećim programima za računare-evidentiran je iznos od 6.954,00€, shodno zaključenom Ugovoru o održavanju softvera za fiskalizaciju POIS-M.
  -usluge za održavanje sigurnosnih sistema-evidentiran je iznos od 1.788,00€ shodno zaključenom Ugovoru o održavanju softvera.
- Na računu 5506-evidentirani su troškovi zdravstvenih usluga u iznosu od 1.920,00€, utrošenih za potrebe sanitarnih pregleda zaposlenih u JZU Dom zdravlja Tivat.

551 - Troškovi reprezentacije - Na računu 551 - Troškovi reprezentacije, iskazani su troškovi po tom osnovu u zemlji (9.615,15€) i troškovi ostalih ugostiteljskih usluga (1.912,50€) uz argumentovane fiskalne račune i ovjerene od strane nadležne osobe.
Trošak reprezentacije u 2023. godini zasnivao se na odredbama članova Odluke o upotrebi sredstava reprezentacije “Vodovod i kanalizacija” doo Tivat[72], shodno kojoj pravo na iste imaju izvršni direktor, tehnički direktor i rukovodioci organizacionih jedinica, a u izuzetnim skučajevima, uz prethodnu saglasnost izvršnog direktora, i drugi zaposleni. Limiti potrošnje nisu bili određeni, već Služba za računovodstvene i finansijske poslove o iznosu potrošnje blagovremeno obavještava izvršnog direktora, uzimajući u obzir iznos sredstava planiran Finansijskim planom Društva. U 2024. godini donešen je Pravilnik o troškovima reprezentacije VIK doo Tivat[73] sa promjenama koje se odnose na priznavanje troškova Bifea VIK doo Tivat.
Najveći iznosi 2.712,30€ odnose se na novogodišnju proslavu zaposlenih i iznos 2.550,00€ za kupovinu paket karata za predstave na Festivalu Purgatorije 2023. godine[74]

552 - Troškovi premija osiguranja – Na računu 552 - Troškovi premija osiguranja iskazani su:
- troškovi osiguranja zaposlenih u toku rada u iznos od 2.392,96€ shodno polisi Sava osiguranja i
- troškovi Kasko osiguranja u iznosu od 951,36€.

553 - Troškovi platnog prometa - Na računu 553 - Troškovi platnog prometa iskazuju se usluge platnog prometa i druge bankarske usluge koje se plaćaju za obavljeni platni promet i izvršene druge bankarske usluge. Društvo je ukupan trošak platnog prometa i bankarskih provizija za 2023. godinu iskazalo u iznosu od 12.871,21 €.

RAČUN	OPIS	IZNOS
553000	Troškovi platnog prometa u zemlji	9.498,08
553100	Troškovi platnog prometa-placanje karticom	2.078,98
553200	Troškovi platnog prometa u inostranstvu	1.294,15
		12.871,21

554 - Troškovi članarina - Na računu 554 - Troškovi članarina iskazan je iznos od 2.145,00€ namijenjen za članarinu poslovnim udruženjima tokom 2023. godine.

555 - Troškovi poreza - Na računu 555 - Troškovi poreza iskazuju se troškovi poreza koji se naknađuju na teret troškova u korist računa 482 - Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova. Društvo je na 31.12.2023. godine iskazalo troškove poreza u ukupnom iznosu od 28.275,75 €.

RAČUN	OPIS	IZNOS
555100	Troškovi poreza na iskorišcenu vodu	8.157,25
555110	Troškovi poreza na otpadnu vodu	19.644,83
555600	Troškovi carina	109,35
555820	Troškovi poreza-jubilarne	124,32
555830	Troškovi poreza-sponzorstva	240,00
		28.275,75

Rješenjem Uprave za vode o konačnom obračunu i uplati naknade za zaštitu voda od zagađivanja za 2023. godinu, Društvu je utvrđen konačan obračun naknade za zaštitu voda od zagađenja za 2023. godinu u iznosu od 19.644.83 €.

[72] Br 1852 od 03.12.2019. godine
[73] Br 05-043/24-129/15 od 27.02.2024.godine
[74] Odluka o cijeni krta br 303-23 od 12.06.2023.godine

Rješenjem Uprave za vode o konačnom obračunu i uplati naknade za korišćenje voda za 2023. godinu, Društvu je utvrđen konačan obračun naknade za korišćenje voda za 2023. godinu u iznosu od 8.157.25€.

559 - Ostali nematerijalni troškovi – Na računu 559 Ostali nematerijalni troškovi iskazan je iznos od 55.336,70€ koij je prikazan u sljedećoj tabeli:

Opis troška		Iznos
559	Ostali nematerijalni troškovi	55.336,70
5590	Sudski troškovi	3.900,23
5591	Takse	163,73
5598	Troškovi sponzorstva,pretplate,drugi nematerijalni troškovi	51.272,74

Na računu 5590 - Sudski sporovi iskazan je iznos od 3.900,23€. Pomenuti iznos odnosio se na plaćanje sudskih troškova javnim izvršiteljima po osnovu sudskih sporova.
Na računu 5591 – Takse iskazan je iznos od 163,73€ za administrativne, sudske, registracione i lokalne takse.
Na računu 5598-Troškovi sponzorstva, pretplate, drugi nematerijalni troškovi iskazan je iznos od 51.272,74 €, a odnosi se na:

- troškove sponzorstva-iznos od 35.219,81€, od kojih su najznačajniji:

-13.600,00€-za isplatu novčanih sredstava zaposlenih povodom Novogodišnjih praznika na ime Sindikalne organizacije,
-10.820,00€-na ime sportskih klubova,
- 3.900,00€-porodiljskom odjeljenju Opšte bolnice Kotor,
- 900,00€-pomoć školama,
- 2.150,00€-NVO organizacijama,
- 300,00€-Dječiji Dom mladost,
- 550€-mjesnim zajednicama,
- 250,00€-za organizovanja značajnih manifestacija,
- druge nematerijalne troškove-iznos od 8.256,66€-najznačajniji iznosi isplaćeni su na ime:
- kupovine artikala u mpm d.o.o. Cosmetics marketu (3.350,00€),
- plaćanje advokatskih usluga (900,00€),
- nabavka žardinjere (847,00€),
- okvir za uramljivanje slika (605,00€),
- ulaznice za koncert (420,00€),
- nabavka cvijeća (340,00€) itd.
- pretplatu na novine i kablovsku TV-iznos od 1.887,95€.
- troškovi regulatorne Agencije za energetiku- iznos od 5.908,32€, shodno Rješenju o utvrđivanju iznosa naknade, a na ime naknade koju plaćaju vršioci regulisanih komunalnih djelatnosti za finansiranje Agencije (Rješenje broj 23/636-1 od 1.2.2023. godine – Regagen).

56 – Finansijski rashodi

Na računima grupe 56 - Finansijski rashodi iskazuju se rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika, negativni efekti po osnovu valutne klauzule i ostali finansijski rashodi.
Društvo je po ovom osnovu nije evidentiralo trošak u 2023. godini.

57 – Ostali rashodi

Na računima grupe 57 - Ostali rashodi iskazuju se gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrijednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja i ostali nepomenuti rashodi.
Po osnovu ostalih rashoda, Društvo je evidentiralo iznos od 2.761,59 € koji obuhvata sledeće troškove:

KONTO	OPIS	IZNOS
576	Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	1.036,30
579	Ostali nepomenuti rashodi	1.725,29
		2.761,59

576 – Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja - Shodno Pravilniku o Kontnom okviru na računu 576 - Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja iskazuju se rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja čija je nenaplativost dokumentovana. Društvo je ovaj trošak na kraju 2023. godine iskazalo u ukupnom iznosu od 1.036,30 €, a navedeni troškovi odnosili su se na: rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja po sudskoj odluci u iznosu od 896,78 € i rashode po osnovu direktnog otpisa potraživanja u iznosu od 139,52 €.

579 – Ostali nepomenuti rashodi iskazani su u iznosu od 1.725,29 € i odnosili su se na: kazne za privredne prestupe i prekršaje u iznosu od 335,00 € i naknadu štete drugim licima u iznosu od 1.390,29 €.

58 - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine

Shodno pravilniku o kontnom okviru na računima grupe 58 iskazuje se negativni efekti vrijedonosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha HOV i potraživanja u skladu sa MRS 36 i drugim relevantnim MSFI i računovodstvenom politikom, prema nazivima računa ove grupe. Na računima ove grupe iskazuje se i negativan efekat promjene poštene vrijednosti sredstava, u skladu sa MRS 16, MRS 38, MSFI 9 i ostalim relevantnim MSFI. Društvo je po ovom osnovu realizovalo iznos od 44.123,22 €.

Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2023.godini
585	**Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja**	**44,123.22**
585100	Sumnjiva i sporna potraživanja-privreda	5,098.32
585300	Sumnjiva i sporna potraživanja-gradani	26,019.05
585320	Sumnjiva i sporna potraživanja-izvršitelj	7,889.73
585330	Sumnjiva i sporna potraživanja-tužbe privreda	1,027.89
585400	Sumnjiva i sporna potraživanja-ostale usluge	4,088.23

Društvo je radilo ispravku vrijednosti za sve kategorije shodno njihovim promjenama, a uvidom u analtičke kartice kupaca, provjerom naknadno plaćenih dugovanja, iste je ispravno evidentiralo u glavnoj knjizi.

2.4. ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE – Direktni metod

Iskaz o tokovima gotovine DOO „Vodovod i kanalizacija Tivat u periodu od 01.01.2023. godine do 31.12.2023. godine dat je u sljedećoj tabeli:

POZICIJA	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	*2*	*3*	*4*	*5*
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
I. Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301		*5.373.129*	*3.289.590*
1. Prodaja i primljeni avansi	302		2.852.658	3.224.653
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		9	11
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304		2.520.462	64.926
II. Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305		*4.764.549*	*2.854.826*
1. Isplata dobavljačima i dati avansi	306		3.726.124	1.773.244
2. Zarade naknade zarada i ostali lični rashodi	307		1.010.249	1.019.318
3. Plaćene kamate	308			
4. Porez na dobitak	309			
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		28.176	62.264
IIII. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311		***608.580***	***434.764***
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA				
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312		-	*50.000*
1. Prodaja akcija i udjela (neto priliv)	313			
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314			
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	315			50.000
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316			
5. Primljene dividende	317			
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318		*257.271*	*186.045*
1. Kupovina akcija i udjela (neto odliv)	319			
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320		257.271	136.045
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	321			50.000
III. Neto tok gotovine iz aktivnost investiranja (I-II)	322		***(257.271)***	***(136.045)***
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA				
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		-	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324			
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto priliv)	325			
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326			
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327		-	*29.325*
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328			
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odliv)	329			
3. Finansijski lizing	330			
4. Isplaćene dividende	331			29.325
III. Neto tok gotovine iz aktivnost finansiranja (I-II)	332		-	***(29.325)***
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333		**351.309**	**269.394**
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334		**1.908.600**	**1.639.206**
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PREDRAČUNA GOTOVINE	335			
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PREDRAČUNA GOTOVINE	336			
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337		**2.259.909**	**1.908.600**

Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica propisana je sadržina i forma obrazaca finansijskih iskaza i sadržina pojedinih pozicija u obrascima finansijskih iskaza privrednih društava i drugih pravnih lica, pa tako i Iskaza o tokovima gotovine.

Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti

Društvo je izabralo direktnu metodu za sastavljanje *Iskaza o tokovima gotovine* i popunilo propisani obrazac (Obrazac br. 3).

Priliv i odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti

Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti je iskazan u iznosu od 5.373.129 €. Priliv je po osnovu prodaje i primljenih avansa, odnosno po osnovu prihoda od kupaca u zemlji iznosi 2.852.658 €. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja su iskazani u iznosu od 2.520.462 €.

Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti iznosio je 4.764.549 €. Najznačajniji odliv po osnovu se odnosi na isplate dobavljačima i iznosi 3.726.124 €, a potom na zarade, naknade zarada i ostalih ličnih rashoda u iznosu od 1.010.249 €.

Razliku između pozicija priliva i odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti predstavlja Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti i iskazan je u iznosu od 608.580 €.

Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja

Evidentira se podatak o ukupnom prilivu gotovine iz aktivnosti investiranja.

Društvo u toku 2023. godine nije imalo priliv gotovine, dok je evidentiran odliv gotovine po osnovu aktivnosti investiranja i to u iznosu od 257.271 €.

Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja

Društvo u toku 2023. godine nije imalo priliva i odliva gotovine po osnovu aktivnosti finansiranja.

Neto tok gotovine

Iskazuje se razlika između neto toka gotovine po osnovu poslovnih aktivnosti, aktivnosti investiranja i finansiranja i iskazana je u iznosu od 351.309 €.

Gotovina na početku izvještajnog perioda

Iskazuje se početno stanje gotovine tekuće godine koje je na 01.01.2023. godine iznosilo 1.908.600 €. U izvještajnom periodu nisu iskazane pozitivne ili negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine.

Gotovina na kraju izvještajnog perioda

Iskazuje se iznos gotovine na kraju izvještajnog perioda i na 31.12.2023. godine iskazano je 2.259.909 €.

2.5. Javne nabavke

Plan javnih nabavki br.5756, usvojen je Odlukom Odbora direktora DOO Vodovod i kanalizacija br.76 od 21.12.2022. godine. Plan javnih nabavki za 2023. godinu objavljen je na sajtu Crnogorske elektronske javne nabavke (https://cejn.gov.me/plans/view-plan/5756).Navedenim planom predviđena je realizacija 63 postupka javnih nabavki ukupno procijenjene vrijednosti (bez PDV-a) u iznosu od 1.257.180 € i to:

	PREGLED PLANA #5756 - JAVNE NABAVKE - DOO "VODOVOD I KANALIZACIJA" TIVAT								
	ROBE			**RADOVI**			**USLUGE**		
	VRIJEDNOST	***PDV***	***UKUPNO***	***VRIJEDNOST***	***PDV***	***UKUPNO***	***VRIJEDNOST***	***PDV***	***UKUPNO***
1	*17.000,00*	*3.570,00*	*20.570,00*	**50.000,00**	**10.500,00**	**60.500,00**	*19.500,00*	*4.095,00*	*23.595,00*
2	**18.000,00**	**3.780,00**	**21.780,00**	*39.500,00*	*8.295,00*	*47.795,00*	*19.500,00*	*4.095,00*	*23.595,00*
3	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*	*25.000,00*	*5.250,00*	*30.250,00*	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*
4	*19.600,00*	*4.116,00*	*23.716,00*	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*
5	**19.800,00**	**4.158,00**	**23.958,00**	*19.000,00*	*3.990,00*	*22.990,00*	*14.000,00*	*2.940,00*	*16.940,00*
6	**19.400,00**	**4.074,00**	**23.474,00**	*30.000,00*	*6.300,00*	*36.300,00*	*19.800,00*	*4.158,00*	*23.958,00*
7	**19.650,00**	**4.126,50**	**23.776,50**	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*	**20.000,00**	**4.200,00**	**24.200,00**
8	**19.400,00**	**4.074,00**	**23.474,00**	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*	**15.000,00**	**3.150,00**	**18.150,00**
9	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*	*13.000,00*	*2.730,00*	*15.730,00*
10	**19.750,00**	**4.147,50**	**23.897,50**	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*	*14.000,00*	*2.940,00*	*16.940,00*
11	**19.800,00**	**4.158,00**	**23.958,00**	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*	*14.600,00*	*3.066,00*	*17.666,00*
12	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**	**70.000,00**	**14.700,00**	**84.700,00**	*20.000,00*	*4.200,00*	*24.200,00*
13	**15.000,00**	**3.150,00**	**18.150,00**	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**
14	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*	*22.000,00*	*4.620,00*	*26.620,00*	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*
15	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*				*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*
16	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*				*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*
17	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*				*7.000,00*	*1.470,00*	*8.470,00*
18	**25.000,00**	**5.250,00**	**30.250,00**				*7.000,00*	*1.470,00*	*8.470,00*
19	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**				*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*
20	**10.000,00**	**2.100,00**	**12.100,00**				*19.980,00*	*4.195,80*	*24.175,80*
21	**110.000,00**	**23.100,00**	**133.100,00**				*14.900,00*	*3.129,00*	*18.029,00*
22	**35.000,00**	**7.350,00**	**42.350,00**				*7.000,00*	*1.470,00*	*8.470,00*
23	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**				*9.000,00*	*1.890,00*	*10.890,00*
24	*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*				*15.000,00*	*3.150,00*	*18.150,00*
25	*10.000,00*	*2.100,00*	*12.100,00*						
	567.400,00	**119.154,00**	**686.554,00**	**340.500,00**	**71.505,00**	**412.005,00**	**349.280,00**	**73.348,80**	**422.628,80**

Planom je predviđeno da se svi postupci javnih nabavki finansiraju iz sopstvenih sredstava.

Planom je predviđeno 25 postupaka javnih nabavki za robe (od toga 10 jednostavnih nabavki i 15 otvorenih postupaka) ukupne vrijednosti od 567.400 € bez PDVa; 14 postupaka javnih nabavki za radove (od toga 12 jednostavnih nabavki i 2 otvorena postupka) ukupne vrijednosti od 340.500 € bez PDVa i 24 postupaka javnih nabavki za usluga (od toga 21 jednostavna nabavka i 3 otvorena postupka) ukupne vrijednosti od 349.348,80 € bez PDVa.

Revizijom je utvrđeno sljedeće:

Uvidom u okončane postupke koji su objavljeni i na sajtu Crnogorskih elektronskih javnih nabavki utvđeno je da je okončano 18 postupaka, od toga 11 javnih nabavki roba i 7 javnih nabavki usluga. Pregled okončanih postupaka javnih nabavki DOO “Vodovod i kanalizacija” Tivat prikazan je u sljedećoj tabeli:

	PREGLED OKONČANIH POSTUPAKA - JAVNE NABAVKE - DOO "VODOVOD I KANALIZACIJA" TIVAT								
	ROBE			**RADOVI**			**USLUGE**		
	VRIJEDNOST	***PDV***	***UKUPNO***	***VRIJEDNOST***	***PDV***	***UKUPNO***	***VRIJEDNOST***	***PDV***	***UKUPNO***
1	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**			0,00	**20.000,00**	**4.200,00**	**24.200,00**
2	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**			0,00	*19.980,00*	*4.195,80*	*24.175,80*
3	**18.000,00**	**3.780,00**	**21.780,00**			0,00	*19.500,00*	*4.095,00*	*23.595,00*
4	**19.800,00**	**4.158,00**	**23.958,00**			0,00	*14.000,00*	*2.940,00*	*16.940,00*
5	*19.600,00*	*4.116,00*	*23.716,00*			0,00	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**
6	**19.400,00**	**4.074,00**	**23.474,00**			0,00	*19.500,00*	*4.095,00*	*23.595,00*
7	**19.400,00**	**4.074,00**	**23.474,00**			0,00	*13.000,00*	*2.730,00*	*15.730,00*
8	**15.000,00**	**3.150,00**	**18.150,00**			0,00			0,00
9	**110.000,00**	**23.100,00**	**133.100,00**			0,00			0,00
10	**19.650,00**	**4.126,50**	**23.776,50**			0,00			0,00
11	**30.000,00**	**6.300,00**	**36.300,00**			0,00			0,00
	330.850,00	**69.478,50**	**400.328,50**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**135.980,00**	**28.555,80**	**164.535,80**

Društvo je nabavilo roba u vrijednosti od 330.850 € bez PDVa (PDV iskazan po osnovu nabavke roba po ovom osnovu iznosu 69.478,50 €), i usluga u vrijednosti od 135.980 € bez PDVa (PDV iskazan po osnovu nabavke usluga po ovom osnovu iznosu 28.555,80 €).
Uvidom u postupke utvrđeno je da je od 63 planiranih postupaka okončano 18 od čega se 12 odnose na otvorene postupke, a 6 postupaka na jednostavne nabavke preko 8.000,00€. Od pomenutih postupaka, 4 je poništeno od kojih su su naknadno realizovana 2 postupka. Društvo je tokom 2023. godine sprovelo i 623 nabavke ispod 8.000,00€.

Otvoreni postupci odnosili su se na:

Vrsta postupka	Redni br.	Naziv postupka	Iznos	PDV
Otvoreni postupak	1	Održavanje, servis i nabavka rezervnih djelova pumpi KBS	20.000,00	4.200,00
	2	Nabavka korelacijskog uređaja za detekciju gubitaka na vodovodnoj mreži	30.000,00	6.300,00
	3	Nabavka rezervne pumpe i rezervnih djelova za pumpu stanicu Solila	30.000,00	6.300,00
	4	Nabavka goriva	18.000,00	3.780,00
	5	Nabavka elemenata sa bitym epoxy zaštitom	19.800,00	4.195,80
	6	Nabavka montažnih elemenata na cjevovodu	19.400,00	4.074,00
	7	Nabavka i isporuka cijevnog materijala	19.400,00	4.074,00
	8	Nabavka rezervnih pumpi i rezervnih djelova za pumpne stanice na Luštici	15.000,00	3.150,00
	9	Nabavka teretnog vozila sa dizalicom	110.000,00	23.100,00
	10	Nabavka i isporuka elemenata za spajanje materijala	19.650,00	4.126,50
	11	Poštanske usluge	30.000,00	6.300,00
	12	Nabavka teretnog vozila	30.000,00	6.300,00
UKUPNO			**361.250,00**	**75.900,30**

Društvo je tokom 2023. godine poništilo dva otvorena postupka javnih nabavki i to:

- nabavku crpnog uređaja i rezervnih djelova za Kalimanj u vrijednosti od 19.800,00€ bez PDV-a. Postupak je poništen donošenjem Odluke o poništenju postupka u kojoj se navodi da je prestala potreba za predmetnom nabavkom, shodno ZJN čl.140. stav 1, tačka 6.
- nabavku i isporuku elemenata za spajanje materijala u vrijednosti od 19.650,00€ bez PDV-a. Razlog poništenja postupka je činjenica da u predmetnom postupku nije pristigla ni jedna ispravna ponuda, kako se navodi u Odluci o poništenju postupka shodno članu 140. stav 1 tačka 4. ZJN.

Poslove javnih nabavki u Društvu obavlja zaposleni koji ispunjava uslove predviđene Zakonom.
- Realizovani postupci tokom 2023. godine sprovedeni su u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (u pogledu pravilnog definisanja predmeta javnih nabavki, objavljivanja tenderske dokumentacije, ispunjenosti zahtijevanih uslova od strane ponuđača, poštovanje zakonom utvrđenih rokova, zapisnici o otvaranju ponuda, donošenje Odluke o ishodu postupka, zaključivanje Ugovora o javnoj nabavci).

U svim postupcima obrazovana je komisija za sprovođenje postupaka javne nabavke shodno čl. 48. Zakona o javnim nabavkama.
- Društvo je dostavilo i Zapisnik o izvršenom inspekcijskom nadzoru br. 2126 od 20.12.2023.godine.
- Plan javnih nabavki je realizovan u iznosu od 35% od planiranih nabavki za 2023. godinu što upućuje na slabosti u planiranju javnih nabavki.

Preporuka: Društvo treba da Plan javnih nabavki zasniva na procjeni stvarnih potreba i u skladu sa raspoloživim sredstvima planira postupke javnih nabavki.

Jednostavne nabavke iznad 8.000,00€ odnosile su se na sljedeće postupke**:**

Vrsta postupka	Redni br.	Naziv postupka	Iznos	PDV
Jednostavne nabavke	1	Usluge štampanja i kovertiranja računa	19.980,00	4.195,80
	2	Usluge servisa, popravke i održavanje vozila sa rezervnim djelovima	19.500,00	4.095,00
	3	Usluge kompletne analize vode hemijsko-bakteriološke	14.000,00	2.940,00
	4	Nabavka i isporuka sitnog materijala	19.600,00	4.116,00
	5	Usluge popravke i održavanje vodomjera	19.500,00	4.095,00
	6	Usluge fizičko tehničkog obezbjeđenja izvorišta rezervoara i crpnih stanica	13.000,00	2.730,00
UKUPNO			105.580,00	22.171,80

Društvo je tokom 2023. godine poništilo dvije jednostavne nabavke i to:

- nabavku rezervnih pumpi i rezervnih djelova za kompaktne pumpne stanice u vrijednosti od 15.000,00€ bez PDV-a. Postupak je poništen donošenjem Obavještenja o ishodu postupka jednostavne nabavke u kojem se navodi da je Naručilac u skladu sa članom 15 stav 1 tačka 2. Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki dužan da poništi postupak.

-nabavku i isporuku sitnog materijala u vrijednosti od 19.600,00€ bez PDV-a. U obavještenju o ishodu postupka navodi se da ni jedna od 3 ponude nije ispravna.

Jednostavne nabavke ispod 8.000,00€

Društvo je tokom 2023. godine realizovalo 623 jednostavne javne nabavke vrijednosti ispod 8.000,00€. Jednostavne nabavke ispod 8.000,00€ tokom 2023. godine iznosile su 257.007,46€ (sa PDV-om), shodno Izvještaju o sprovedenim javnim nabavkama.[75]Navedene nabavke odnosile su se na: robe-291 nabavka, radove-3 nabavke, usluge-329 nabavki. Za vrijednosti iznad 4.000,00€ Društvo je sa ponuđačima zaključivalo ugovore shodno ZoJN, dok su za vrijednosti ispod 4.000,00€ nabavke realizovane shodno dostavljenim ponudama i ispostavljenim računima.

2.6. Sudski sporovi

Radi blagovremene naplate potraživanja, veoma je bitna analiza i precizna evidencija sudskih sporova, kao i procjena vjerovatnoće gubitka spora da bi se ispravno izvršila rezervisanja za sudske sporove. Rezervisanje za sudske sporove na poziciji 409000 iznosi 84.527,11€, od čega u 2023. godini 8.877,11€. Ovlašćenje da zastupa Društvo u sudskim sporovima i preduzima sve neophodne pravne radnje ima rukovoditeljka službe za pravne, kadrovske i opšte poslove, koja je zadužena za evidenciju istih[76].

Društvo ne vodi adekvatnu evidenciju sudskih sporova, po kojoj bi se mogla dati tačna realizacija sudskih sporova na 31.12.2023.godine. Na uvid su dati svi slučajevi iz 2023. godine i shodno dostavljenim podacima iz pravne službe, Društvo kao tužilac je imalo 8 sporova u iznosu od 10.156,12€, od čega su 4 predmeta završena (samo za jedan slučaj je postignuto sudsko poravnanje za isplatu duga od 2.327,17€, dva su predmeta okončana zbog zastare potraživanja i 1 predmet je odbijen kao neosnovan, a 4 su i dalje u toku.

[75] Izvještaj o sprovedenim javnim nabavkama broj 04-426/24-1 od 21.02.2024. godine.
[76] Punomoćje br 02-024/24-302 od 11.03.2024.god / Punomoćje br 724 od 15.05.2023. godine

Protiv Društva je pokrenuto 7 sudskih sporova za naknadu štete od fizičkih lica, od čega 4 za naknadu materijalne štete, 1 za naknadu nematerijalne štete, 1 za naknadu po osnovu radnih odnosa i 1 za nepostojanje dužničko povjerilačkog odnosa zbog zastare potraživanja. Od 7 slučajeva, 1 tužba povučena, a 6 je u toku.

Društvo je u 2023. godini isplatilo troškove u iznosu od 1.158.443,98€ po osnovu Rješenja Privrednog suda Crne Gore[77] zbog dugovanja kompaniji „Ludvig Pfeiffer Hoch und Tiefbau GMBH“ po zaključenom ugovoru i Sporazumu sa opštinom Tivat, koja je preuzela sve obaveze i iste isplatila Društvu 19.12.2023. godine cjelokupan iznos.
Tokom godine Društvo je predalo javnom izvršitelju 103 predmeta zbog naplate potraživanja prema fizičkim i pravnim licima u iznosu od 42.415,20€ .

SENATOR DRI
Zoran Jelić

_____
Rukovodilac Kolegijuma

[77] Rješenje IP 653/23 od 23.11.2023.godine

2.7. Zakonska i druga akta koja su korišćena u postupku revizije

Zakon o računovodstvu („Službeni list Crne Gore“ broj: 145/2021 i 152/2022);
Zakon o reviziji „Službeni list Crne Gore“ broj: 001/17 i 152/2022;
Zakon o privrednim društvima „Službeni list Crne Gore“ broj: 065/20, 146/2021);
Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG“ broj: 055/16, 074/16, 002/18, 066/19 i 140/22)
Zakon o unaprjeđenju poslovnog ambijenta („Sl. list CG“ broj: 145/2021 i 152/2022);
Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja „Sl. list CG“ broj: 029/13 i 016/16);
Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list CG“ broj: 075/18);
Zakon o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list Crne Gore", br. 034/14, 044/18),
Zakon o zaštiti lica i imovine (“Sl. list Crne Gore” br. 043/18),
Zakon o radu (“Sl. list CG” br. 074/19, 08/21, 59/21, 68/21, 145/21),
Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (Sl. list CG, broj 146/21, 92/22, 152/22, 113/23 i 48/24),
Zakon o javnim nabavkama (Sl. list CG, broj 42/17, 74/19, 03/23 i 11/23),
Zakon o porezu na dobit pravnih lica (“ Sl. list RCG” br: 65/01, 12/02, 80/04, „Sl. list CG“ br: 40/08, 86/09, 40/11, 14/12, 61/13, 55/16);
Zakon o svojinsko pravnim odnosima („Službeni list CG“ broj: 019/09);
Zakon o državnoj imovini „Sl. list CG“ broj: 21/09 i 40/11);
Uredba o načinu vođenju evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini (”Sl. list CG” br: 13/10);
Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG", broj: 12/08 i 35/10);
Pravilnik o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu ("Sl. list CG", broj: 12/08 i 35/10);
Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica (“Službeni list CG”, br. 11/2020, 139/2021; 13/2022-ispravka i 139/2022),
Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije;
Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica (“Sl. list CG“ br: 126/2022);
Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini ((”Sl. list CG” br: 47/11);
Metodologija za utvrđivanje cijena za obavljanje regulisanih komunalnih djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, broj: 56/20, 33/21, 51/21, 34/22,46/22 i 54/22);
Statut Društva sa ograničenom odgovornošću „Vodovod i kanalizacija“ Tivat br: 594 od 27.04.2022. g.;
Odluka o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću DOO „Vodovod i kanalizacija“ Tivat;
Kolektivni ugovor Društva (Broj: 45 od 28.07.2023. godine);
Odluka o davanju saglasnosti na Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti i korišćenju komunalne infrastrukture i drugih sredstava u svojini Opštine Tivat d.o.o. Vodovod i kanalitacija Tivat („Sl. list CG-opštinski propisi“, broj: 025/20);
Opšti akt o računovodstvu i računovodstvenim politikama J.P. Vodovod i kanalizacija;
Interna akta Društva i dr.